

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΥΤΗΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ἡ ἐξέλιξις τῆς Στατιστικῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὑπῆρξε τῷ ὄντι κολοσσιαία, καίτοι ὡς πρὸς τινὰ φαινόμενα συναντῶμεν τὴν στατιστικὴν καὶ εἰς πολὺ παρωχημένας ἐποχάς.

Εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς στατιστικῆς συνετέλεσαν κυρίως τὰ κρατικὰ γραφεῖα ἐν Εὐρώπῃ, ἰδίᾳ αἱ τακτικαὶ ἀπογραφαὶ τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς θνησιμότητος, αἱ ὁποῖαι ἐχρησίμευσαν διὰ τὴν κατασκευὴν πινάκων τῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπιστήμης.

Ἡ Ἑλλάς, καίτοι ὀλίγον βραδέως, μεγάλην σημασίαν ἀποδίδουσα εἰς τὴν χρησιμότητα τῶν ἀριθμῶν, ἐμερίμνησε δεόντως περὶ τῆς στατιστικῆς, συγκεντρώσασα αὐτὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὑπὸ τὸ ὄνομα «Γενικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἑλλάδος».

Σκοπὸς τῆς Γ. Σ. Ὑ. τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἐν περιλήψει ὁ ἑξῆς :

1) Ἡ ἐπιστημονικὴ μελέτη καὶ προπαρασκευὴ τῶν στατιστικῶν ἐρευνῶν.

2) Ἡ κατάρτισις τῶν καταλλήλων δελτίων διὰ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ στατιστικοῦ ὕλικου.

3) Ὁ ἔλεγχος τῶν στατιστικῶν δεδομένων, ἡ ἐπεξεργασία τοῦ στατιστικοῦ ὕλικου, ἡ κατάρτισις τῶν πινάκων καὶ ἡ ἔγκαιρος δημοσίευσις αὐτῶν.

Εἶναι πολὺ πιθανὸν τὰ ὑπ' ἐμοῦ κατωτέρω προτεινόμενα ἄλλοι μὲν νὰ θεωρήσωσιν ὡς ἀστείότητας, διότι κατ' αὐτοὺς οἱ ἀριθμοὶ διὰ τὰ Κῦθηρα, τοιαύτης ἀσημάντου οἰκονομικῆς σημασίας, εἶναι περιττοί, ἄλλοι δὲ ὡς τελείως ἀνέφικτα, λόγῳ τῆς παρούσης οἰκτρᾶς οἰκονομικῆς καταστάσεως, καὶ δὴ τῆς οἰκονομικῆς δυσπραγίας τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς χώρας μας, εἰς ἣν δὲν εἶναι δυνατόν, παρὰ νὰ εὕρισκται καὶ ἡ νήσος μας, ἰδίᾳ ἐκ τῆς τελευταίας γεωργικῆς κρίσεως.

Καὶ εἰς τοὺς μὲν καὶ εἰς τοὺς δὲ ἀπαντῶ ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι ἡ νήσος μας, ὅσονδήποτε μικρὰ κατ' ἐπιφάνειαν καὶ ἂν εἶναι καὶ ἄγονος ἐν σχέσει πρὸς ἄλλα εὐφορὰ τμήματα τῆς χώρας, ἂν ἀποδεικνύηται ἐκ τῶν πραγμάτων, ἔχει οἰκονομικὴν τινα σημασίαν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομίαν, διότι διὰ τῆς λήψεως ὀριστικῶν μέτρων βελτιώσεως τῆς παραγωγῆς, τεινόντων πρὸς ὀρισμένην κατεύθυνσιν, δύναται κάλλιστα ν' ἀποδώσῃ πλεόνα τῶν ὅσων ἀποδίδει σήμερον, οὐχὶ φυσικὰ διὰ νὰ ἐπέλθῃ θετικὴ τις αὐξήσις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματός μας, ἀλλὰ τοῦλάχιστον διὰ νὰ ζῇ ὀλιγώτερον εἰς βάρος τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας.

Καὶ ἐρωτᾶται: αἱ βάσεις μιᾶς νέας κατευθύνσεως πρὸς ἀναζωογόνησιν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς νήσου, τίνι τρόπῳ θὰ τεθῶσιν; Εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε; Φυσικά, ὄχι. Ἀπαιτοῦνται, πρὸ παντὸς ἄλλου, μελέται, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ εἶναι ἀποτελεσματικαί, ἰδίᾳ προκειμένου περὶ παραγωγῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν πρὸς τοῦτο οἱ στοιχειώδεστροι ἀριθμοὶ διὰ τὴν σύγκρισιν καὶ ἐξαγωγὴν ἀσφαλῶν συμπερασμάτων.

Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὸ οἰκονομικὸν παράγοντα, ὁ ὁποῖος φυσικὰ δὲν πρέπει νὰ παρορᾷται εἰς τοιαύτας κρίσιμους στιγμὰς, τὰς ὁποίας διερχόμεθα, ὁπότε καὶ ἡ παραμικρότερα δαπάνη εἶναι ἀσυγχώρητος, ἐὰν δὲν εἶναι ἀπαραίτητος, ἔχω τὴν γνώμην ὅτι δύναται νὰ ρυθμισθῇ καταλλήλως καθ' ὅσον ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ μεγάλης δαπάνης, ἐφ' ὅσον ἡ ὁργάνωσις τοῦ γραφείου τῆς Στατιστικῆς γίνῃ κατὰ τὸ οἰκονομικώτερον τρόπον, ἡ ἀπαιτούμενη ἐτησίᾳ δαπάνη συντηρήσεως τοῦ γραφείου τούτου θὰ εἶναι παραγωγικὴ καὶ οὐχὶ καταναλωτικὴ, δηλαδή θὰ ἐπιφέρει ἀποτέλεσμα μείζονος ἀξίας, θὰ γίνῃ

τρόπον τινὰ ἡ αἰτία λήψεως ὀριστικῶν λύσεων διὰ τὴν παραγωγικὴν ἀναμόρφωσιν τῆς νήσου, τὴν ὁλονὲν μεγαλυτέραν ἀπόδοσιν ὀρισμένων αὐτῆς παραγωγικῶν δυνάμεων καὶ ἐμφάνισιν ἄλλων ἀγνώστων παραγωγικῶν αὐτῆς κλάδων.

Ἐν Κυθήροις εἶναι ἀπαραίτητοι στοιχειώδεις ἀριθμοί, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη, παραγωγῆς καὶ ἐμπορίου καὶ τινῶν ἄλλων ἐκδηλώσεων κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ζωῆς. Τὴν παντελῆ ἔλλειψιν τῶν ἀριθμῶν τούτων δύναται νὰ καλύρῃ ἐν γραφεῖον ἐνεργοῦν στατιστικὰς ἐρεῦνας ἐφ' ὅλης τῆς νήσου ὑπὸ τὸ ὄνομα Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Κυθέρων ἢ Γραφείου Κυθηραϊκῆς Στατιστικῆς.

Τὸ γραφεῖον τοῦτο (κατ' ἀρχὴν θὰ ἐπρεπε νὰ ἦτο κρατικὸν πλὴν ὅμως ἡ Στατιστικὴ τοῦ Κράτους δὲν ἔχει ἐξαπλωθεῖ τόσον ὥστε ν' ἀπαιτήσωμεν καὶ τοιοῦτον ἐν Κυθήροις. Συνεπῶς τὸ γραφεῖον τοῦτο ἐδρεῖον εἰς μίαν Κοινότητα, πρωτοβουλία τῆς ὁποίας καὶ θὰ ἰδρυθῇ θὰ ἔχῃ χαρακτηριστὰ γραφείου Ἐπαρχιακῆς στατιστικῆς καθ' ὅσον ἡ δικαιοδοσία του θὰ ἐπεκτείνεται ἐφ' ὅλοκλήρου τῆς νήσου.

Ὁ Σκοπὸς τοῦ γραφείου τούτου δὲν θὰ διαφέρει τοῦ σκοποῦ ἐνὸς γραφείου Κρατικῆς στατιστικῆς, ἀκόμη δὲ τὸ γραφεῖον τοῦτο θὰ παρακολουθεῖ καλλίτερον παντὸς ἄλλου τὰς ἀνάγκας τῆς νήσου διότι εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ ἐπαρχιακὴ ἢ δημοτικὴ ἢ κοινοτικὴ στατιστικὴ λόγῳ τοῦ περιορισμένου ὕλικου τακτοποιοῦν τοῦτο λεπτομερέστερον καὶ προσηγορώτερον ἐνὸς κρατικοῦ γραφείου.

Κατ' ἐμὲ τὸ ἀνωτέρω γραφεῖον δεόν νὰ ἐδρεύῃ ἐν τῇ κοινότητι τοῦ Ποταμοῦ, πρωτοβουλία τῆς ὁποίας καὶ θὰ ἰδρυθῇ, καὶ τοῦτο διὰ δύο κυρίως λόγους, πρῶτον μὲν διότι τὸ παραγωγικώτερον τμήμα

τῆς νήσου εἶνε ὁ ἔξω δῆμος δεύτερον δὲ ὁ ἔλεγχος τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς τῶν ἐμπορευμάτων γίνεται κυρίως ὑπὸ τοῦ τελωνείου Ἀγίας Πελαγίας, κειμένης πλησιέστερον πρὸς τὸν Ποταμόν.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ γραφείου τούτου θ' ἀποτελεῖται ἐξ' ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου, εἰδήμονος φυσικὰ περὶ τὰς στατιστικὰς ἐρεῦνας, καὶ ἐκ δύο ἢ ἑνὸς ὑπαλλήλων τῆς κοινότητος. Συμβούλιον δὲ ἀπαρτιζόμενον ἐκ τῶν προέδρων τῶν κοινοτήτων τῆς νήσου θὰ δίδῃ συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας εἰς τὸ ἀνωτέρω γραφεῖον.

Ἡ ἀπαιτούμενη ἐτησίᾳ δαπάνη διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ γραφείου, δύναται νὰ ἐξευρεθῇ διὰ παντοίων τεχνασμάτων. ἂν ὑπάρχῃ ἡ πρὸς τοῦτο ἀποφασιστικότης, ζήτημα τὸ ὁποῖον παρέλκει τῆς προκειμένης ἐξετάσεως.

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν ζητουμένων πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας θὰ καλοῦνται οἱ πολῖται νὰ δίδωσι διὰ τῆς συμπληρώσεως τῶν οἰκείων δελτίων θὰ τεθῶσιν ἐκ τῶν προτέρων διάφοροι ποιναὶ διὰ τοὺς δίδοντας ψευδεῖς ἀριθμοὺς ἢ ἀνακριβεῖς πληροφορίες. Ἡ ὑποχρέωσις τῶν διαφόρων προέδρων τῶν κοινοτήτων ὅπως διευκολύνωσι τοὺς ἀγραμμάτους εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν δελτίων, εἶναι ἄκρως ἐπιβεβλημένη.

Κατωτέρω παραθέτω ὀλίγα τινὰ σχετικὰ πρὸς τὴν κατάρτισιν τῶν δελτίων διὰ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ στατιστικοῦ ὕλικου, ὥς ἀντελήφθην ἐκ τῆς μελέτης καὶ τῆς πείρας, ἀποδεικνύων συνάμα καὶ τὰ σημεῖα εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ τοῦ γραφείου τῆς ἐπαρχιακῆς στατιστικῆς.

Διὰ τὴν συλλογὴν τοῦ στατιστικοῦ ὕλικου, ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ ὁποίου θὰ προκύψωσιν οἱ στοιχειώδεις ἀριθμοί, θὰ συμπληρῶνται καταλλήλως.

Α) Δελτία παραγωγῆς ἐλαίου, ἀμυγδάλου καὶ σύκων, γλεύκους, δημητριακῶν. Δι' ἐρωτημάτων εἰς ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω δελτίων θὰ δίδεται :

- Ἡ παραγομένη ποσότης.
- Τὰ ἐργαζόμενα διὰ τὴν συλλογὴν τοῦ προϊόντος ἄτομα (οἰκογενεῖας ἢ μὴ).
- Τὰ πραγματοποιούμενα ἐκάστοτε ἡμερομίσθια.
- Τὸ διάστημα τῆς συλλογῆς τοῦ προϊόντος.
- Τὰ χρησιμοποιηθέντα χημικὰ λιπάσματα (εἰς ποσότητα καὶ ἀξίαν).

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὰ δημητριακὰ θὰ δίδεται ἀκόμη :

- Ἡ καλλιτεγουμένη ἐκάστοτε ἐπιφάνεια.
- Ἡ ποσότης τοῦ χρησιμοποιουμένου σπόρου.
- Τὰ ἐργαζόμενα διὰ τὴν σπορὰν ἄτομα.
- Ἡ διάρκεια τῆς σπορᾶς.
- Τὰ χρησιμοποιούμενα ἐκάστοτε γεωργικὰ ἐργαλεῖα.

Διὰ τὰ ἄλλα εἶδη ἐκτὸς τῶν δημητριακῶν θὰ δίδεται ἐπὶ πλέον :

- Αἱ ἐν ἐνεργείᾳ ρίζαι.
 - Ὁ τρόπος τῆς συλλογῆς τοῦ καρποῦ.
- Β) Δελτία εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ἐμπορευμάτων** συμπληρούμενα κατὰ τριμηνίαν ὑπὸ τῆς τελωνειακῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἀγίας Πελαγίας καὶ Καφηλίου ἐμφαίνοντα :

- Τὴν ἐξαγωγὴν τῆς νήσου κατ' εἶδος, ποσότητα καὶ ἀξίαν.
- Τὰς πραγματοποιούμενας ἀνωτάτας καὶ κατωτάτας τιμὰς.

- Τὸν τρόπον προελεύσεως καὶ ἀποστολῆς τῶν ἐμπορευμάτων.

- Τὸν τρόπον τῆς μεταφορᾶς.

Τὰ δελτία εἰσαγωγῆς θὰ ἐμφαίνωσιν :

- Τὴν εἰσαγομένην κατὰ τριμηνίαν ποσότητα εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης καὶ ἱματισμοῦ κατὰ γενικὰς κατηγορίας.

- Τὸν τόπον προορισμοῦ τῶν εἰσαγομένων.

- Τὴν ἀξίαν τῆς εἰσαγωγῆς.

Γ) Πίνακες ἢ καταστάσεις συμπληρούμενοι ἐτησίως ὑπὸ τοῦ ταχυδρομείου Ποταμοῦ ἐμφαίνοντες τὴν κίνησιν τῶν **ταχυδρομικῶν δεμάτων** (εἶδος ἐμπορεύματος, ποσότης καὶ ἀξία) καὶ τὴν κίνησιν τῶν ταχυδρομικῶν **ἐπιταγῶν** κειμένων τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ μὲ σχετικὰς ἐπεξηγήσεις.

Δ) Καταστάσεις συμπληρούμεναι ἐτησίως ὑπὸ τῶν Τραπεζικῶν ἰδρυμάτων ἐμφαίνουσιν : 1) Τὴν κίνησιν τῶν **ἐπιταγῶν** ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, ἵνα οὕτω γνωρίζωμεν κυρίως τὸ εἰσερχόμενον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ συνάλλαγμα καὶ τὰς χώρας προελεύσεώς του. 2) Τὰς **καταθέσεις**, τὰ **προεξοφλούμενα** γραμμάτια, τὰ **δάνεια** τῆς τραπεζῆς πρὸς τοὺς ἰδιώτας κυρίως τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς νήσου κειμένων. Ταῦτα ἐν περιλήψει προκειμένου περὶ τῆς συγκεντρώσεως τοῦ στατιστικοῦ ὕλικου. Ἡ ἐργασία τοῦ γραφείου δὲν θὰ περιορίζεται μόνον

εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ τὸ ἐμπόριον, θὰ ἐπεκτείνηται καὶ ἐπὶ ἄλλων φαινομένων κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ζωῆς ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν.

Ἡ ἐπεξεργασία τοῦ στατιστικοῦ ὕλικου θὰ γίνηται ἐγκαίρως ὀριζομένης πάντοτε προθεσμίας διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν δελτίων, ἵνα δημοσιεύωνται ἐγκαίρως καὶ τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐκάστοτε στατιστικῶν ἐρευνῶν.

Καταλήγων ἐρωτῶ : ἔχων τις πρὸ ὀφθαλμῶν, ἀφ' ἑνὸς τοὺς ἀριθμοὺς τοὺς ὁποίους θὰ δίδῃ ἐτησίως τὸ ἀνωτέρω γραφεῖον καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν γενομένων τοπογραφικῶν παρατηρήσεων ἀφ' ἑτέρου δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ μελέτην τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς νήσου ἡμῆς ; Ἐκ τῆς μελέτης ταύτης θὰ τεθῶσιν ἢ μὴ αἱ βάσεις μιᾶς νέας κατευθύνσεως τεινύσεως πρὸς ἀναζωογόνησιν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας καὶ ἀνάπτυξιν τῶν ἤδη ἀγνώστων ἐπερχομένης πραγματικῆς αὐξήσεως τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος τῆς χώρας ; Ταῦτα πρὸς τὸν παρόν.

Κ. Ε. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΓΧΑΙΡΟΜΕΝ ΕΙΛΙΚΡΙΝΩΣ

Ὅπως κατ' ἔτος ἔτσι κι' ἐφέτος, τὰ πανηγύρια τοῦ δεκαπενταυγούστου συνεκέντρωσαν μέγαν ἀριθμὸν προσκυνητῶν εἰς τὰ Μοναστήρια Μυρτιδίων, Ἀγίας Μόνης καὶ Ἀγίας Ἐλέσης.

Ἰδιαίτερα κίνησις παρατηρήθη εἰς τὴν Μονὴν Μυρτιδίων ὅπου, πλὴν τῶν 400 περίπου δεκαπεντιστῶν, προσῆλθον τὴν παραμονὴν τῆς Παναγίας καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς πολλοὶ προσκυνηταί, μετὰ τῶν ὁποίων πολλοὶ ξένοι.

Παρά τὴν μεγάλην συγκέντρωσιν, ἐτηρήθη ἀπόλυτος τάξις καὶ πάντες ἔμειναν ἐνθουσιασμένοι ἐκ τῶν περιποιήσεων τὰς ὁποίας ἔκαμον εἰς αὐτοὺς τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Μονῆς.

Ἡ καλὴ συμπεριφορὰ τῶν Ἐπιτρόπων τιμᾷ αὐτοὺς πρῶτον καὶ ἔπειτα ὁλόκληρον τὸν Κυθηραϊκὸν πολιτισμόν. Τοὺς ἀναφέρομεν ὀνομαστικῶς ἐκφράζοντες πρὸς αὐτοὺς τὰ εἰλικρινῆ μας συγχαρητήρια. Εἶναι οἱ συμπολίται κ. κ. Ἰωάννης Ἀνδρόνικος, Σαρ. Διακόπουλος, Ἰωάννης Κασιμάτης καὶ Κων. Σάμιος τῶν ὁποίων ἡ ἐπιμέλεια διὰ τὰ ζητήματα τῆς Μονῆς καὶ αἱ περιποιήσεις τῶν πρὸς τοὺς ξένους ἐδημιούργησαν εἰς πάντας τοὺς προσκυνητὰς τὰς καλὰς λιτέρας τῶν ἐντυπώσεων.

ΟΙ ΚΥΘΗΡΙΟΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΚΥΘΗΡΑΪΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΕΙΣ ΑΓΙΑΝ ΜΟΝΗΝ ΚΥΘΗΡΩΝ ΤΗΝ 5 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ἡ ἐκδρομὴ στὸ Τσιρίγιο ἔγινε χαρούμενα καὶ ἡσυχᾷ, σὰν τὸ ἀνάσασμα μιᾶς κοιμισμένης παρθένας...

Ἡ Μεγαλόχαρη ποὺ θὰ δεχόταν τὸ προσκύνημα τῶν εὐλαβικῶν ταξιδιάρηδων ἔχυσε στὴ βραδυὰ τοῦ ταξιδιοῦ τὸ βάλαμο τῆς γαλήνης.

Καὶ ἡ διπλὴ πίστη, — ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ πατρικὸ ξερόνησο ποὺ φούσκωνε τὰ στήθη τῶν προσκυνητῶν μετὰ τὴ συγκίνησιν τοῦ περασμένου καιροῦ καὶ ἡ ἀσυναίσθητη ἀνθρώπινη λατρεία πρὸς τὴν Ἐφεστίαν Θεότητα — διαμόρφωνε στὴν ἀτιμόσφαιρα ἓνα συγκινητικὸ περιβάλλον.

Ἡ Πάραλος ἐξεκίνησε γιὰ τὸ προσκύνημα.

Σ' ὅλη τὴν ἐκδρομὴ τὰ διάφορα γκρουπ τῶν ταξιδιωτῶν, εἶχαν νὰ κάνουν γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς. 225 ἐπιβάται εἶναι κατὰ πᾶν πολὺ δύσκολα μπορεῖ νὰ παντηθῇ. Ἡ δογάνωσις ὑπῆρξε ὅσον ἦταν δυνατὸν ἀριώτερη. Καὶ θὰ ἦταν ἀκόμα πλεονάζουσα, ἂν δὲν εἶχε οἰχτή, ὅπως συμβαίνει συνήθως, ὅλη ἡ δουλειὰ στὴν πλάτη ἐνὸς μόνον ἀνθρώπου, «τοῦ αἵροντος, πάντοτε, ἀπὸ καλωσύνης του, τὰς ἁμαρτίας τῶν ἄλλων».

Μέσα στὸ πλοῖο, τὶς βραδυνὲς ὥρες, γίνεται κανεὶς πρὸ εἰλικρινῆς μὲ καὶ πρὸ πιστευτός. Γι' αὐτὸ πιστεύω πῶς οἱ εἰλικρινέστερες καὶ οἱ πρὸ ἀποτελεσματικῆς ἐρωτικῆς ἐξομολογήσεως πρέπει νὰ γίνονται τὸ σούρουπο μιᾶς καλοκαιριάτικης ἡσυχῆς βραδυᾶς στὴ γέφυρα ἐνὸς πλοίου. Κι' οἱ πρὸ ντόμπρες καὶ ἀνυστερόβουλες φιλίες δέονται πάλι πάνω στὴ γέφυρὰ τοῦ βαποριοῦ. Βλέπεις καλύτερα τὴν ψυχὴ τοῦ ἄλλου, ξεκαθαρίζεις τὶς καλὰ καὶ τὶς ἀνόητες πτυχὲς τῆς καὶ τὶς ἀδυναμίες τῆς. Καὶ σκέπτεσαι ὅσοτε-ρα τὶ ἀξίζει.

Ὁ Μαλέας εἶναι ἡ ἐντονώτερη ἐκδήλωση τοῦ χάσματος μεταξὺ ἀνθρώπων

καὶ φύσεως. Ὅταν τὸν περνᾷς μετὰ γαλήνῃ σου ἐπιβάλλεται. Ὅταν ἔχει φουρτούνα, σὲ φοβίζει. Ἀλλὰ μήπως γι' αὐτὸ δὲν σοῦ θυμίζει τὴν διαρκὴ καὶ ἀδυσώπητη ἀποστολὴ τοῦ ἀνθρώπου νὰ δαμάσῃ τὸν ἑαυτὸν καὶ τὴ φύσιν;

Ἡ ἐκδρομὴ ἔδειξε τὴν ὑπαρξὴ μιᾶς Τσιριγιώτικης ὁμαδικῆς ψυχῆς. Χωρὶς νὰ τὴν νοιώσουν οἱ πολλοί, ἡ ψυχὴ αὐτὴ ἐδείχτηκε πῶς ὑπάρχει. Ἄλλοι ἀπὸ τοὺς ἐκδρομεῖς ἐπῆγαν μετὰ τὴ σκέψη νὰ ἐπιδειχθῶν στοὺς χωριανούς τους, ἄλλοι γιὰ νὰ βγάλουν λόγους, ἄλλοι ἀπὸ φιλότιμο, ἄλλοι γιὰ νὰ στερεώσουν τὴν πολιτικὴν τοὺς δύναμιν καὶ ἄλλοι γιὰ διάφορους ἄλλους λόγους. Πλάνη. Κάτω ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἐπιφανειακοὺς λόγους, ὁ ἓνας, ὁ μοναδικὸς καὶ πραγματικὸς λό-

γαν γιὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ δρόμου. Ἦσως τὸ Διακόφτι γιὰ πολλὰ ἀκόμη χρόνια νὰ εἶναι ἀχρηστο σὰν λιμάνι στὸ Τσιρίγιο, γιὰτὶ ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὰ κέντρα, ὁ δρόμος του ὅμως ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πραγματικὴ ὠφέλεια ποὺ παρέχει σὲ πολλὰ χωριά, εἶναι ἓνα ἔργον πολιτισμοῦ μετὰ ἡθικὴ σημασίαν πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ κάθε ἐνδεχόμενη πραγματικὴ χρησιμότητά του στὸ μέλλον.

Ἡ ὑποδοχὴ στὴν Ἁγία Μὲνη ἦταν ὅσο μποροῦσε πρὸ θερμῆς. Οἱ ἐπίτροποι μετὰ ἐπικεφαλῆς τὸν κ. Ἰωάννην Νοταρᾶν, ἐπεριποιήθησαν μετὰ τὸ παρῶν τοὺς ἐκδρομεῖς. Μὰ πόσο συγκινητικὸ ἦταν τὸ θέαμα τῶν ἐκατοντάδων τοῦ κόσμου ποὺ μαζεμμένοι ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ νησιοῦ, μετείχε στὴ γενικὴ εὐφροσύνη.

Οἱ ἐντόπιοι προσκυνεῖται ἀναμένουν πρὸ τῆς Μονῆς τὴν ἀφίξιν τῶν ἐκδρομῶν.

Φωτογρ. Ἀνδρέα Κυριακοῦ

γος τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐκδρομῆς ἦταν ὅτι στὴν καρδιὰ ὅλων αὐτῶν ποὺ ἔλαβαν μέρος ἔπαλλε ὁ ἴδιος παλμὸς τῆς χαρᾶς στὸ ἄκουσμα τοῦ προσκυνήματος στὸ νησί. Ἦταν βέροι Τσιριγιῶτες.

Στὸ Διακόφτι μιὰ ἀποκάλυψιν ἐπερίμενε τοὺς ἐκδρομεῖς. Ἀποκάλυψιν διπλῇ. Τοῦ ὡραίου φυσικοῦ φρόντου ποὺ ξετυλίχτηκε στὰ μάτια τοὺς μόλις ἐπλησίασε τὸ βαπόρι καὶ φάνηκε ἡ πρασινότηφορ γκιρλάντα τῆς ἀνώμαλης τσιριγιώτικης παραλίας, καὶ τοῦ θαύματος τῆς ἐπιμονῆς τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀγωνίσθη-

Ἡ λειτουργία ἐκορυφώσε τὴ συγκίνησιν. Καὶ οἱ λόγοι ποὺ ἐξεφωνήθησαν ἐτόνοσαν τὴν σημασίαν τῆς ἐκδρομῆς.

Πρῶτος ἐμίλησε ὁ Σεβασ. Μητροπολίτης. Ὑστερᾶ, στὸ τέλος τῆς λειτουργίας ὁ Πρόεδρος τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος, ἡ ὁποία διοργάνωσε τὴν ἐκδρομὴν, εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἀγαπῆτοι

Συμπατριῶται,

Ἡ πατριωτικὴ μας ἀγάπη ὑπερέβηκε εἰς τὰ θρησκευτικὰ αἰσθήματα, τὸ ἐγνωσμένον φίλτρον

τῶν Κυθηρίων πρὸς τὴν γενέτειραν καὶ τὴν εὐγενὴ καὶ πατριωτικὴν πρόσκλησιν τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἱερᾶς μονῆς Ἁγίας Μόνης, ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς πραγματοποιήσεως τῆς τεταρτῆς εἰς Κόθηρα ἐκδρομῆς.

Αἱ ἐκδρομαὶ αὗται, ὡς γνωστόν, ἐξυπηρετοῦσι σπουδαίως τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα καὶ πόθους, διότι ἀναπτύσσουν τὰς σχέσεις τῶν συμπολιτῶν, σφραγίζουσιν τοὺς πατριωκοὺς δεσμούς καὶ αὐξάνουσιν τὸ πρὸς τὴν γενέτειραν ἐνδιαφέρον, ἀναβαπτίζουσιν εἰς τὰ πάτρια καὶ προάγουσιν τὰ τοπικὰ συμφέροντα. Δι' ὅπερ καὶ ἀπὸ εἰκοσαστίας περὶ ἡμετέρας ἐπιχειρήσαντες τρεῖς

εις την ιεράν Μονήν της πολιούχου της νήσου μας Παναγίας της Μυριδιωτίσσης, νυν δὲ τὴν τετάρτην εἰς τὴν ιερὰν ταύτην Μονήν.

Τὸ ἀπομεμαρυσμένον τῆς νήσου μας καὶ αἱ δυσμενεῖς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καιρικαὶ συνθήκαι αἰτίνας ἐπικρατοῦσιν ἐνταῦθα καὶ θέτουσιν ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν ἀσφαλὴ προσέγγισιν εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ, ἀπετέλεσαν ἐμπόδια διὰ τὴν διενέργειαν αὐτῶν. Ἡ ἀγάπη ὅμως καὶ ἡ ἐπιθυμία μας ὅπως ἐπανίδωμεν τὴν ἐστίαν ἐξ ἧς ἐξεπορεύθη τὸ Κυθηραϊκὸν στοιχεῖον πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν προόδον, ὁ πατριωτισμὸς τοῦ Κυθηρίου, ὅστις καὶ μακρὰν εὐρισκόμενος δὲν παύει νὰ ἔχῃ ἐστραμμένον τὸ βλέμμα του πρὸς τὴν φιλιτὴν πατρίδα καὶ νὰ παρακολουθῇ ἀγρύπνως τὰ ἐν αὐτῇ τελούμενα, κάμπει τὰ ἐμπόδια ταῦτα καὶ ἰδοὺ ὠδήγησε καὶ πάλιν τὴν Κυθηραϊκὴν παροικίαν τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὸν ἱερὸν καὶ ἀπρόσιτον ἄλλοτε βράχον τῆς Ἀγίας Μόνης, ἵνα ἀποτίσῃ φόρον εὐλαβείας πρὸς τὴν ιερὰν Μονήν, τὴν ὁποίαν ἡ ἀνυπαρξία καταλλήλου ὁδοῦ ἀγούσης εἰς ταύτην εἶχε καταστήσει ἀπρόσιτον διὰ παρομοίας καθόδους. Ἀφ' οὗτο ὅμως ἡ ἐνθερμος φιλοπατρία τῶν ἀναλαβόντων τὴν πρωτοβουλίαν τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ Διακοφτίου καὶ ἡ γενναιοδορία, αὐτοθυσία καὶ αὐταπάνησις τῶν ἀπανταχῶ καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐν Ἀμερικῇ καὶ Αὐστραλίᾳ συμπολιτῶν μας ἐπετέλεσε τὸ τεράστιον ἔργον τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ ταύτης καὶ διήνοιξεν λεωφόρον ἀπὸ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης πρὸς τὴν ιερὰν Μονήν, ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν ἀπάντων τῶν Κυθηρίων ὅπως στρέψωσι τὴν προσοχὴν των καὶ πρὸς τὸν ἱερὸν τοῦτον βράχον ἵνα σὺν τοῖς ἄλλοις ἐνίσχυθῇ ἡ Μονὴ οἰκονομικῶς καὶ συμπληρώσῃ τὰς ἐλλείψεις, ἀποβῇ δὲ οὕτω σὺν τῷ χρόνῳ ἐφάμιλλος τῆς ιερᾶς Μονῆς τῆς Μυριδιωτίσσης.

Ἡ ἡμετέρα Ἀδελφότης ἐπιδείξασα ἀείποτε τὸ ἐνδιαφέρον της πρὸς πᾶν πατριωτικὸν ἔργον καὶ ἐπιθυμοῦσα σὺν τοῖς ἄλλοις τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Μονῆς εἰς τὸ ἔργον της ἀπεδέχθη εὐχαρίστως τὴν πρόσκλησιν αὐτῆς καὶ ἔσπευσε νὰ τὴν ἐνίσχυσῃ διὰ τῆς παρουσίας ἐκδρομῆς τιμηθείσης ὑπὸ τῶσων συμπολιτῶν, ἡ συμμετοχὴ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ τρανότερον δειγμα ὅτι οἱ ἐκτὸς τῆς νήσου οἰκοῦντες διαπνέονται ὑπὸ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων.

Ὡς ἀπλοῦς στρατιώτης ἡ πατριωτικὴ μας ὁργάνωσις καὶ μὲ τὸ χριστιανικὸν δόγμα «μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ» προσέτρεξεν πάντοτε ὅπου ἡ παρουσία της ἦτο ἀναγκαία πρὸς ἐπιτυχὴ ἔκβασιν πάσης πατριωτικῆς ἐνεργείας, εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς τριακονταπενταετοῦς σταδιοδρομίας της ἔχουσα ὡς ὁδηγὸν τὴν προαγωγὴν καὶ μόνον τῶν γενικῶν Κυθηραϊκῶν συμφερόντων ἐν τῷ συνόλῳ των. Ἀπέβλεπεν εἰς τὴν θεραπείαν τούτων, ἀγνοήσασα πᾶσαν τοπικιστικὴν διαφορὰν ἀντιλήψεων καὶ γνωμῶν τὴν ὁποίαν ἐνίοτε λόγοι συναντῶμενοι εἰς τὰς μικρὰς κοινωνίας ἡδύναντο νὰ γεννήσωσιν. Προβλέπει μετὰ πεποιθήσεως εἰς

τὴν συνένωσιν καὶ συγγένθρωσιν ἀπασῶν τῶν Κυθηραϊκῶν δυνάμεων διὰ τὴν γενικωτέραν προαγωγὴν καὶ ἐπίλυσιν τῶν πατριωτικῶν μας ζητημάτων. Πρὸς τοῦτο δὲ ὑπάρχει πλούσιον τὸ ὕλικόν, διότι ἡ μικρὰ μας νήσος ἐάν ὑστερῇ εἰς γονιμότητα ἐδάφους ἠδύτης νὰ ἔχῃ τέκνα διακριθέντα ἀνὰ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, ὅπου τὸ Κυθηραϊκὸν δαιμόνιον τῆς προόδου τὰ ὠδήγησεν, διὰ τὴν φιλοπονίαν καὶ προόδον των, Κυθηρίους διακριθέντας ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, τῇ βιομηχανίᾳ, τῇ ἐμπορίᾳ, οἵτινες τιμῶσι τὸ Κυθηραϊκὸν ὄνομα, συμπολίτας οἱ ὅποιοι πλουτίσαντες διὰ τοῦ τιμίου ἰδρωτός των ἐν τῇ ξένῃ δὲν ἐλησμόνησαν τὴν χριστιανικὴν ἀρχὴν ὅτι «ὁ ζῶν μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν του δὲν ἐμπληροῖ τὸν σκοπὸν του». Δι' ὅπερ καὶ παντοῖα ἔργα εὐποιίας προβάλλονται ἐν τῇ νήσῳ ὡς αἰῶνια μνημεῖα τῶν τοιούτων ἀρετῶν. Φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα πάσης φύσεως ἐν τῇ ἁλλοδαπῇ καὶ τῇ ἡμεδαπῇ καταδεικνύουσιν τὴν μεγάλην καὶ φιλανθρωπὸν ψυχὴν τοῦ Τζάννε, τοῦ Δηλαβέρη, τοῦ Πατριάρχου, τοῦ Κορωναίου καὶ πολλῶν ἄλλων μεγάλων πατριωτῶν μας. Ἡ ἐπιστημονικὴ ἐμβριθεὶα διακεκριμένων ἐπιστημόνων μας συνδυασμένη μὲ τὴν ἀμετρον φιλανθρωπίαν των ἀποτελεῖ σπουδαίαν ἐπικουρίαν τῶν Κυθηρίων. Ἡ φιλοπατρία, αὐταπάνησις καὶ ἀλτρουϊσμὸς τῶν ξενιτεμένων πατριωτῶν μας μὲ ἡγεμονικὰς δωρεὰς ἐπλούτισε τὸν τόπον μας διὰ τοῦ Γυμνασιακοῦ Μεγάρου ὅπερ ἀναμορφώνει τὴν Κυθηραϊκὴν νεολαίαν καὶ προπαρασκευάζει ταύτην διὰ τὴν βιοπάλην, μὲ δρόμους καθ' ἅσας τὴν νήσον προσερχόμενους διὰ τὴν ἀρτιωτέραν ἐξυπηρέτησιν αὐτῶν καὶ ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ κέντρου, μὲ λιμενοβραχίονας οἵτινες προορίζονται νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν ἀπὸ θαλάσσης συγγενίαν.

Μὲ τοιαύτην σπανίαν φιλοπατρίαν, μὲ τὸσιν στοργὴν πρὸς τὴν γενέτειραν τῶν ἀγαπητῶν συμπολιτῶν μας, μὲ ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν ἀσυνήθη διὰ τόσα ἔργα κοινῆς ὠφελείας δύναται ἡ ἰδιαίτερα πατρίς μας νὰ θαυματουργήσῃ.

Εἰς τὴν τοιαύτην καταπληκτικὴν προσπάθειαν πρὸς βελτίωσιν τῶν τοπικῶν μας πραγμάτων θὰ ἀπετέλῃ ἀναχρονισμὸν καὶ σφάλμα ἀσυνγώρητον τοῦ εὐφροῦς καὶ φιλοπροόδου Κυθηρίου ἡ ὑπαρξὶς οἰασδήποτε τοπικιστικῆς διενέξεως, ἥτις καὶ ἂν ὑφίστατο δέον νὰ ἐκλείρῃ, τὰς ἐνεργείας δὲ πάντων ἡμῶν νὰ διακρίνῃ ἡ εὐγενικὴ καὶ ὠραία ἄμυλα τῆς ἀρτιωτέρας ἐξυπηρέτησεως τῶν Κυθηραϊκῶν ζητημάτων.

Ὁ εὐφρὺς, φιλόπονος καὶ φιλόνομος Κυθηρίος ὅστις ὅπουδῆποτε καὶ ἂν εὐρίσκηται ἀπετέλεσε στοιχεῖον προόδου, ὡς ἀποδεικνύουσι αἱ εὐημεροῦσαι Κυθηραϊκαὶ παροικίαι τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, τῆς Αἰγύπτου, Ἀμερικῆς καὶ Αὐστραλίας, αἵτινες διὰ τῆς ζωτικότητος καὶ οἰκονομικῆς των ἀκμῆς, τῆς σπουδαίας συμβολῆς των εἰς παντὸς εἶδους ἔργα εὐποιίας κατέχουσι περίβλεπτον θέσιν ἐν τῇ ξένῃ καὶ κιννοῦσιν τὸν θαυμασμόν, πρέπει νὰ θεωρῇ καὶ θεωρεῖ ἀναξίαν αὐτοῦ τὰς τοπικιστικὰς διακρίσεις,

ὁ δὲ Κυθηραϊκὸς παλμός πρέπει νὰ κινήται μόνον ἀπὸ τὰ γενικὰ Κυθηραϊκὰ ζητήματα.

Ἡ πατριωτικὴ μας ὁργάνωσις, ἥτις μετὰ πίστεως καὶ αὐτοθυσίας ἐπρέσβευσε τὴν ἀρχὴν ταύτην καὶ οὐδεμίαν παρέλειπε προσπάθειαν πρὸς ἐπιτυχίαν της, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τοῦς ἀγαπητοῖς συμπολίτας τὴν τήρησιν τῆς ἀρχῆς αὐτῆς. Ἐπικαλούμεθα τὰ ἐγνωσμένα πατριωτικὰ αἰσθηματα ἀπάντων τῶν Κυθηρίων, τῶν Κοινοτικῶν ἀρχῶν καὶ παντὸς ἄλλου παράγοντος ὅστις θὰ συνέβαλε πρὸς τοῦτο.

Ποιοῦμεθα ἐκκλησίαν πρὸς τὰ δημοσιογραφικὰ ὄργανά μας, τὰ ὁποῖα εἶναι προσωρινὰ νὰ ἐξυπηρετήσωσι τὰ Κυθηραϊκὰ συμφέροντα, νὰ στρέψωσι τὴν προσοχὴν των πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην καὶ νὰ θέσωσι ὡς δόγμα τὴν ἐνότητά τοῦ Κυθηραϊκοῦ στοιχείου. Ὁ συντονισμὸς τῶν προσπάθειων ὅλων μας μετὰ τῆς ἐπικουρίας τῶν ἀπανταχοῦ Κυθηραϊκῶν ὁργανώσεων διὰ τὴν ἐνιαίαν κατεύθυνσιν τῶν ἐνεργειῶν μας πρὸς ἐξαφάνισιν καὶ ἐκμηδένισιν πάσης ἐνεργείας ἥτις θὰ ἡδύνατο νὰ φέρῃ ἀντιμετώπους τοὺς συμπολίτας, νὰ εἰσθε ἀπολύτως βέβαιοι, ἀγαπητοὶ συμπολίται, ὅτι θὰ πληρώσῃ χαρὰς πάντα Κυθηρίον ἐνδιαφερόμενον ἐλικορινῶς διὰ τὴν νήσον μας καὶ τὰ συμφέροντα αὐτῆς.

Ἡ θερμὴ, ἐνθουσιώδης καὶ εὐκρινὴς ὑποδοχὴ τῆς ὁποίας ἐτύχομεν παρ' ἀπάσης τῆς νήσου, συγγεντρωθείσης ἐνταῦθα διὰ νὰ ὑποδεχθῇ τὰ ξενιτεμένα της τέκνα, ἀποτελοῦσιν τὴν τρανωτέραν ἀπόδειξιν ὅτι ὁ πόθος μας ἀνταποκρίνεται καὶ πρὸς τὰ αἰσθηματὰ Σας.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον θὰ παρατείνῃ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας τὴν ἐνταῦθα διαμονὴν του ἵνα σὺν τοῖς ἄλλοις ἐκκληρώσῃ ὀφειλόμενον φόρον εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου Εὐεργέτου καὶ πατριώτου μας Εὐσταθίου Δηλαβέρη καταθέτον τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ ἀνεγερθησομένου ἀνδριάντος αὐτοῦ εἰς τὸ εὐανδρον χωρίον Καραβά, θὰ θεωρήσῃ ἰδιαιτέραν του τιμὴν καὶ εὐχαρίστησιν συμβάλον καὶ τοῦτο τὸ ἐπ' αὐτὸ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκέψεών του τοῦτον.

Μὲ τὸν ἀδελφικὸν χαιρετισμὸν τῶν ἐν τῇ ξένῃ συμπατριωτῶν μας Σας ἐκφράζομεν τὰς βαθεῖας εὐχαριστίας τῶν ἐκδρομῶν διὰ τὴν ἐγκάρδιον καὶ ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν τῆς ὁποίας ἐτύχομεν καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἀναμνήσεις θὰ παρρημίνωσιν ἀνεξάλειπτοι. Θὰ ἀναχωρήσωμεν ἐκ τοῦ πατρίου ἐδάφους μὲ τὰς πλέον γλυκείας καὶ ζωντὰς ἀναμνήσεις καὶ ἐντυπώσεις τὰς ὁποίας θὰ μεταδώσωμεν καὶ εἰς τοὺς μὴ συμμετασχόντας συμπολίτας, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ Κυθηραϊκὸς λαὸς τῆς νήσου καὶ ὁ ἐν τῇ ξένῃ ζῶν ὁμοιοῦντες καὶ ἐφαρμοζόντες τὸ δόγμα «ἐν τῇ ἐνώσει ἡ δύναμις» θὰ βαδίσωσι καὶ εἰς τὸ μέλλον τὸ δρόμον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προόδου ὡς ἄχρι τοῦδε.

Θὰ ἐθεώρουν παράλειψιν πρὶν ἢ καταλίπω τὴν θέσιν ταύτην ἐάν δὲν ἐξέφραζον τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας τῆς νήσου μας καὶ τῶν ἐκδρομῶν πρὸς τοὺς εὐγενεῖς ξένους.

καὶ θερμοὺς φίλους τῶν Κυθίων οἵτινες ἐτίμησαν τὴν ἐκδρομὴν μας καὶ λαμπρύνουσι ταύτην διὰ τῆς παρουσίας των.

Καὶ κατόπιν ὁ βουλευτὴς Κυθίων δι' ὀλίγων λέξεων ἐθυμήθηκε τὴν προηγούμενη κατάστασιν τοῦ μονοπατιοῦ ποῦ ὠδηγοῦσε στὸ μοναστήρι καὶ μετὰ συγκίνησιν διέγραψε τὴ σημασίαν τοῦ δρόμου ποῦ ἐγίνε.

Τὸ σκόρπισμα τῶν ἐκδρομῶν στὰ χωριά τους ἦταν τὸ ἀπαραίτητο τέλος τῆς Ἑορτῆς.

ΕΚΔΡΟΜΕΥΣ

ΟΙ ΕΚΔΡΟΜΕΙΣ

Τῆς ἐκδρομῆς μετέσχον οἱ:

Γρηγόριος Κασιμάτης ὑφηγητὴς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Παν. Τσιτσλίας βουλευτὴς Κυθίων, Δημ. Μαρσέλλος βουλευτὴς Πειραιῶς, Γεωργ. Παπανδρέου βουλευτὴς Λέσβου, Περικλῆς Μαζαράκης βουλευτὴς Κέας, Θ. Κιζάνης βουλευτὴς Ὑδρας, καὶ Μ. Μίδης, Ἰωάν. Κοντολέων, Κρίτων Δηλαβέρης, Ἀθηνᾶ Κ. Δηλαβέρη, Ἀθαν. Μαζαράκης, Εἰρήνη Μαζαράκη, Δημ. Τρανακίδης, Ἑλένη Τρανακίδη, Μαρία Παπαδοπούλου, Ἀφροδίτη Λοβοπούλου, Πολύβιος Μαζαράκης, Χρύσα Μαζαράκη, Γεωργία Σουρῆ, Διον. Πετροχείλος δικηγόρος, Ἀλεξάνδρα Πετροχείλου, Νικόλαος Καστριώτης, Ξυδάτος Κυριάκος Ἀνδρόνικος, Μηνᾶς Τζωρτζόπουλος ὁδοντοίατρος, Μερόπη Τζωρτζοπούλου, Ἑλένη Καρύδη δικηγόρος, Φρόσω Καρύδη μηχανικός, Ἑμμανουὴλ Καρύδης τμηματάρχης Ἐθν. Τραπεζῆς, Κατίνα Καρύδη, Μαρία Μπαβέα, Νικόλ. Κορωναῖος, Εὐάγγελος Διακόπουλος, Ἀνδριάνα Πρωτοψάλτη, Θεοδώρα Πρωτοψάλτη, Δημ. Χλέντζος, Ἑλένη Χλέντζου, Μαρία Χλέντζου, Θεοδ. Καψάνης, Ἑλένη Καψάνη, Ἀριστείδης Καψάνης, Σμαράγδα Κάπου, Φωφὼ Βλαντῆ, Μηνᾶς Ἀρώνης, Νικολ. Ἀρώνης, Χρόνης Καψάνης ἱατρός, Νικόλ. Μόρμωρης, Α. Μελιτᾶς, Βρεττὴ Δίπλα, Ἀρτεμισία Δίπλα, Γεώργ. Δίπλας, Νικόλ. Σοφίος, Ἰ. Κορωναῖος, Ἀνδρέας Κυριακός, Βαρβά-

ρα Κυριακοῦ, Παν. Μεγαλοοικονόμος. Ἐμμ. Γερακίτης, Σταμ. Καψάνης δικηγόρος, Γίτσα Καψάνη, Δημ. Πανάρετος, Παν. Ε. Κρίθας, Π. Γαλάνης, Ἰωάν. Σάμιος, Σερ. Στρατηγός, Παν. Ζερβός, Βασιλικὴ Σκλάβου, Πέτρος Μιχαλάς, Χριστίνα Μιχαλέα, Φρόσω Καρύδη, Κοσμᾶς Κρητικός, Κοσμᾶς Μιχαλάς, Παν. Σουρῆς, Ἰωάν. Μπαβέας, Σπ. Ἀραπατζῆς, Δημ. Μεϊντάνης, Κων. Τριφύλλης, Βασίλ. Μπαβέας, Σπυρ. Φριλῆγκος, Παν. Λαζανάς, Δημ. Χανιώτης, Σταμ. Φωκίδης, Δημ. Μαρέντης, Μαρία Φυροῦ, Καλούδης, Δημ. Γαβρίλης, Μαρία Σοφίου, Κοσμᾶς Ταμβάκης, Θεόδ. Κασιμάτης, Ἰωάν. Κασιμάτης, Ἄνδρ. Μεγαλοοικονόμος, Ἰωάν. Λαγονάρης,

Μετὰ τὸ μνημόσυνον ἐξῶθεν τοῦ Ναοῦ.

(Φωτογρ. Ἄνδρ. Κυριακοῦ)

Μάρκος Παυλάκης, Γεώργ. Παστός, Κων. Κανέλης, Γαρφαλιά Κανέλη, Γ. Κανέλης, Ἐμμ. Λουριάνδος, Κ. Παῖσιος, Νικ. Μπαβέας, Κων. Ἀρώνης, Ν. Μεγαλοοικονόμος, Ἐμμ. Μαρσέλλος, Θεόδ. Τζέτζος, Γεώργ. Τζέτζος, Κων. Τζέτζος, Εἰρήνη Βλαντῆ, Ἀντώνιος Βλαντῆς Ἀναστασία Βλαντῆ, Σπυρ. Χλέντζος, Νικ. Κομνηνός, Ἑλένη Σοφίου, Σκανδαλάκης Ἰωάν. Σίμος συμβολαιογράφος, Σοφία Σίμου, Ἀθηνᾶ Σίμου, Καλλιόπη Λεγάκη, Χρυσὴ Σιγάλα, Καίτη Σιγάλα καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν ὁποίων μᾶς διαφεύγουν τὰ ὀνοματεπώνυμα.

ΕΤΗΣΙΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΟΥ ΔΗΛΑΒΕΡΗ ΕΝ ΚΑΡΑΒΑ

Τὴν 8 Αὐγούστου ἐτελέσθη ἐν Καραβᾷ καὶ εἰς τὸν αὐτόθι ναὸν τοῦ Ἀγίου Χαλαλάμπους ἐτήσιον μνημόσυνον, παρὰ τοῦ κ. Κρίτωνος Δηλαβέρη, ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ Μεγάλου Εὐεργέτου πατρὸς τοῦ Εὐσταθίου Δηλαβέρη.

Ἐξ ὅλων τῶν χωρίων καθ' ὁμάδας προσῆλθον οἱ συμπολίται εἰς τὸν Καραβᾷ ὅπως παραστῶσι κατὰ τὴν ἐπιμνημόσυνον δέξιν καὶ ἐνώσωσι τὰς πρὸς τὸν ἱερωτικὸν εὐχὰς των ὅπως ἡ ψυχὴ τοῦ φιλανθρωποῦ καὶ καλοῦ χριστιανοῦ Εὐσταθίου Δηλαβέρη καταταγῇ ἐν σκηναῖς δικαίων.

Οἱ κώδωνες τοῦ ναοῦ ἀπὸ πρωΐας ἤχουν πενθίμως προσδίδοντες τὸν ὀφειλόμενον τόνον εἰς τὴν θείαν αὐτὴν μυσταγωγίαν, ἐνῶ αἱ σημαῖαι ἐπὶ τοῦ κωδωνο-

στασίου ἐκυμάτιζον μεσίστιοι.

Περὶ τὴν 8 π.μ. προσῆλθεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθίων ὅστις ἐχοροστάτησε μετὰ πέντε ἄλλων ἱερέων τῆς νήσου μας εἰς τὸ μνημόσυνον.

Ἐπὶ τοῦ εἰς τὴν μέσσην τοῦ ναοῦ τοποθετημένου κενοταφίου κατετέθησαν στέφανοι ἐκ δάφνης ἐκ μέρους τῆς Κοινότητος Ποταμοῦ καὶ τῆς Ἑφορείας τοῦ Δηλαβερείου Σχολείου Ποταμοῦ φέροντες μὲν ταινίας ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπῆρχον γεγραμμένα χρυσοῖς γράμμασι τὰ

ἑξῆς. «Ἡ Κοινότης Ποταμοῦ τῷ Εὐεργέτῃ τῆς εὐγνωμονοῦσα καὶ τὸ «Δηλαβερείον Σχολεῖον Ποταμοῦ εὐγνωμονεῖ» Περὶ τὸ τέλος τοῦ μνημοσύνου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἐξεφώνησε λόγον διὰ τοῦ ὁποίου ἐξῆρε τὰς ἀρετὰς τοῦ ἐκλιπόντος συμπολίτου, τὸν ὁποῖον ἐχαροκτήρισε «πραγματικὸν χριστιανόν».

Ὅταν ὁ Μητροπολίτης περάτωσε τὸν λόγον του μὲν φωνὴ ὁλόκληρον τὸ ἐκκλησίασμα ἠνχίθη ὅπως ἡ μνήμη τοῦ Εὐσταθίου Δηλαβέρη παραεῖναι αἰωνία.

Μετὰ ταῦτα οἱ προσελθόντες εἰς τὸ μνημόσυνον ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ διάφορα καταστήματα τοῦ χωρίου ἐνθα προσεφέρθησαν εἰς αὐτοὺς κονιάκ καὶ καφφές.

Η ΚΥΘΗΡΑΪΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΤΕΘΕΣΕ ΤΟΝ ΘΕΜΕΛΙΟΝ ΛΙΘΟΝ ΤΟΥ ΑΝΔΡΙΑΝΤΟΣ ΕΥΣΤ. ΔΗΛΑΒΕΡΗ ΕΝ ΚΑΡΑΒΑ.

ΠΕΡΙΓΡΦΗ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ-ΟΙ ΕΚΦΩΝΗΘΕΝΤΕΣ ΛΟΓΟΙ

Σεμνή και ἐπιβλητικὴ ὑπῆρξεν ἡ ἐν Καραβά διεξαχθεῖσα τελετὴ τῆς θεμελιώσεως τοῦ ἀναγερωμένου ἀνδριάντος Εὐσταθίου Δηλαβερῆ κατὰ τὴν 8ην Αὐγούστου. Τὸ εἰς Κύθηρα εὐρισκόμενον Α. Συμβούλιον τῆς Κυθ. Ἀδελφότητος, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκδρομῆς καὶ εἰς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως τῆς Γεν. Συνελεύσεως, ἀφοῦ συνεννοήθη μετὰ τῶν ἐντοπίων ἀρχῶν τοῦ Καραβά περὶ τοῦ χρόνου τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου, ἀπηύθυνε τηλεγραφικὴν πρόσκλησιν πρὸς ἀπάσας τὰς Κοινοτήτας καὶ λοιπὰς ἀρχὰς τῆς νήσου ὅπως παραστῶσι κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην.

Πράγματι, ἀπὸ πρωΐας τῆς 8 Αὐγούστου, αὐτοκίνητα πλήρη συμπολιτῶν κατέφθανον εἰς Καραβά, προερχόμενα ἐξ ὅλων τῶν χωρίων. Ἡ κίνησις ἐκ τούτου εἰς τὸ χωρίον Καραβά ὑπῆρξεν ἀσυνήθης.

Περὶ τὴν 11 πρὸ μεσημβρίας, ἥτις εἶχεν ὁρισθῇ ὡς ὥρα διεξαγωγῆς τῆς εορτῆς ὁλόκληρος ἐκεῖνος ὁ ὄγκος τῶν συμπολιτῶν μας, συνεκεντρώθη εἰς τὸν περίβολον τοῦ Δηλαβερείου Παρθεναγωγείου Καραβά, ὅστις εἶχε προκριθῇ ὁ καταλληλότερος τόπος διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ μεγάλου εὐεργέτου.

Πρὸ τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου, ἐγένετο ἁγιασμὸς ὑπὸ τοῦ σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων καὶ τριεσάρων ἄλλων ἱερέων τῆς νήσου μας, ἀμέσως δὲ ἠνοίχθησαν τὰ θεμέλια ἔνθα θὰ στηθῇ ὁ ἀνδριάνς καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος κ. Διον. Πετρόχειλος ἔθεσε τὸν θεμέλιον λίθον. Ὁ Σεβασμιώτατος ἐβράντισε τοὺς λίθους διὰ τοῦ ἁγιασμοῦ καὶ διὰ σκαπάνης ἔκαμε ἐπ' αὐτῶν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ εὐχρηθεὶς ὑπὲρ στερεώσεως τοῦ κατασκευασθσομένου ἔργου. Τοῦτ' αὐτὸ ἐπανέλαβον ὁ κ. Διον. Πετρόχειλος, ὁ κ. Κρίτων Δηλαβερῆς καὶ ἡ κ. Ἀθηνᾶ Δηλαβερῆ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος κ. Διον. Πετρόχειλος ὁμίλησεν ἀπὸ χειρογράφου ὡς ἑξῆς:

Ἀγαπητοὶ Συμπολίται,

Ἐάν ἡ ἀρετὴ, ἐν τῇ καθ' ὅλη της ἐννοίᾳ, ἡδύνατο νὰ λάβῃ προσωπικὴν ὑπόστασιν ἢ νὰ ἐνσαρκωθῇ εἰς ὕλικήν ὄντοτητα, χωρὶς

νὰ υπερβάλωμεν ποσῶς, ταύτην θὰ ἐνεσάρκωνε ἡ προσωπικὴ φυσιογνωμία καὶ ὄντοτις τοῦ Εὐσταθίου Δηλαβερῆ.

Ἐάν ἡ παντὸς εἰδους εὐποιία καὶ φιλανθρωπία ἐν τῇ ὁλοκληρωτικῇ τῶν δράσει ἀνελήθουν τὴν ἐνσάρκωσιν εἰς τὸν ὕλικόν κόσμον, ταύτην θὰ ἀνεύρισκον εἰς τὴν ὕλικήν ὑπόστασιν τοῦ αἰμνίστου συμπολίτου μας.

Σπανίως ἡ ἀνθρωπίνη φύσις, εἰς ἐλαχίστας περιπτώσεις ἢ ὕλικῃ ἐκδήλωσις τοῦ ἀνθρώπου κατορθώνει νὰ περιλάβῃ τὰς ἀρετὰς ἐκεῖνας, αἵτινες καταδεικνύουσι τὸν ἄνθρωπον τόσον ὑπέρτερον τῶν ἐγκοσμίων. Αἱ ἀνθρώπινα ἀδυναμία καὶ ἀτέλεια σπανίως ἐπιτρέπουσιν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν νὰ

καὶ ἀνάπτυξις ἦσαν ἀπότοκοι οὐ μόνον τῆς ἐργατικότητος καὶ ἰδιοφυΐας του, ἀλλὰ καὶ τῆς ἠθικῆς ὑποστάσεώς του καὶ ἀνωτερότητος τοῦ χαρακτῆρος του. Ἐθετο ὡς βάσιν ταύτης τὴν ἐντιμότητα καὶ εὐσυνειδησίαν μεθ' ὧν μετήρχετο πᾶσαν του συναλλαγὴν. Τὰ προϊόντα τῆς ἐντιμῆς καὶ ἀόγκου ἐργασίας του δὲν εἶναι φορεῖς μόνον τοῦ πλοῦτος καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐκδηλώσεως μιᾶς ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς παροιμιώδους ἐντιμότητός του, ἥτις ἀπετέλεσε τὴν μεγαλειτέραν ἐγγύησιν διὰ τὴν γιγαντιαίαν ἐξέλιξιν τῆς βιομηχανίας του. Τυφλοῖς ὄμμασιν ἅπασαι αἱ ἀγοραὶ προμηθεύονται ἐκ τῶν προϊόντων τῆς πρωτοτύπου διὰ τὴν Ἑλλάδα ἐπιχειρήσεώς του καὶ οὕτω ἡ ἐπιχειρήσις του ἐξελίσσεται εἰς Ἑθνικὴν βιομηχανίαν, προάγουσαν καὶ τὸν Ἑθνικὸν πλοῦτον.

Καὶ αὕτη μὲν ἐν ἀμυδρῇ σκιαγραφίᾳ ὑπῆρξεν ἡ ἐπαγγελματικὴ του ἐξέλιξις, τὴν ὁποίαν καὶ οὗτος χωρὶς τὴν ἐπικουρίαν οὐδενὸς ἐδημιούργησεν. Ὁ ἀμερόληπτος χορτὴς ὅμως τῆς καθ' ὅλου ἐξελίξεως καὶ δράσεως τοῦ Εὐστ. Δηλαβερῆ διαγιγνώσκει ὅτι τὸ χρῆμα τὸ ὁποῖον τόσον ἐντιμὸς καὶ μετὸς αὐτοδημιουργικότητα εἰσέφευσεν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐπιχειρήσεώς του δὲν προορίζετο ὑπ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἐκπληροτέριστον ἐφημέριον ἀγα-

θῶν του ἢ πολυδαπάνου βίου. Τὸναντίον μάλιστα διεκρίνετο ὁ αἰμνίστος διὰ τὴν παροιμιώδη λιτότητα τοῦ βίου του, διὰ τὴν ἀθόρυβον καὶ ἀτέρπτον κοινωνικὴν του ζωὴν. Ἐνῶ δὲ οὕτως ἐσκέπτετο περὶ αὐτοῦ, τὸναντίον ἔλασσε κυριολεκτικῶς διὸ τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου. Δι' ὅπερ καὶ ὅταν τὰ ὕλικά μέσα τοῦ παρείχοντο εὐχερῇ ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἤρχισεν ἡ ἐκδήλωσις τῶν σπανίων ἀρετῶν του. Παροχαὶ παντὸς εἰδους εἰς πάντα πάσχοντα καὶ ἐνισχύσεις παντοῖαι εἰς πάντα προσφεύγοντα εἰς αὐτὸν ἦσαν τὸ διακριτικὸν τοῦ χαρακτῆρος του. Δωρεαὶ γενναῖοι φρονεῖς εἰς παντὸς εἰδους φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα ἐχορηγοῦντο δαφνίως, ἔργα εὐποιίας πάσης φύσεως ἀπετέλουν τὴν σπουδαιότεραν ἐνσασχόλησιν του, ὡς μαρτυροῦσι τὰ παντοῖα ἔργα του εἰς τὰ διάφορα φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα τοῦ Πειραιῶς. Ἀλλ' ὡς ἦτο ἐπόμενον τὴν μεγάλην του καρδίαν καὶ ψυχὴν δὲν ἡδύνατο ν' ἀφήσῃ ἀδιάφορον ἡ περὶ τῶν συμπολιτῶν του καὶ τῆς ἰδιαίτης μας

Ἁγιασμὸς εἰς τὸν περίβολον τοῦ Δηλαβερείου Σχολείου πρὸ τῆς καταθέσεως τοῦ λίθου.

(Φωτογρ. Ἀνδρ. Κυριακοῦ)

ἐξαρθῇ εἰς ἠθικὴν τελειότητα, ὅσην ἤχθη ὁ αἰμνίστος συμπολίτης μας.

Ὁ Εὐστάθιος Δηλαβερῆς ἐγεννήθη εἰς τὸ χωρίον Καραβά κατὰ τὸ ἔτος 1853. Εἰς ἡλικίαν δέκα μόλις ἐτῶν διὰ τὸ ἄγονον τοῦ τόπου μας, ὑπέκρινεν δ' ἅμα καὶ εἰς τὰ πεπρωμένα του, ἐγκαταλείπει τὸ χωρίον του διὰ νὰ ζητήσῃ καλλιτέραν σπουδαστικὴν εἰς τὴν τότε μόλις ἐξελισσομένην πόλιν τοῦ Πειραιῶς.

Ἐκ πτωχῶν, ἀλλὰ λίαν ἐναρέτων γονέων καταγόμενος, ἐπιδίδεται τὸ πρῶτον εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀπλοῦ ἐργάτου. Ἡ ἐπαγγελματικὴ του ὁμως ἐξέλιξις ῥαγδαίως καὶ ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν ἐν Πειραιεὶ ἐγκαταστάσιν του, τὸν ἀναδεικνύει εἰς ἐργοστασιάρχην κεραμοποιίας διὰ τὸ ἐμφανίσῃ μετ' ὀλίγον εἰς ἓνα τῶν μεγαλειτέρων βιομηχανικῶν οἰκῶν κεραμοποιίας καὶ μωσαϊκῶν πλακῶν, οὐ μόνον τῶν ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τοιούτων. Καὶ τοῦτο διότι ἡ ἐπαγγελματικὴ του ἀκμὴ καὶ γιγαντιαία πρόοδος

Ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου.

(Φωτογρ. Ἀνδρ. Κυριακοῦ)

πατρίδος μέριμνα. Δι' ὅπερ καὶ πλείστοι Κυθηριοὶ εὗρισκον παρ' αὐτῇ στοργὴν καὶ μέριμναν αὐτόχρημα πατριζήν. Ὑπολαμβάνουν ὅτι ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν πατριωτικῶν ζητημάτων τόσοι τῶν ἐν Πειραιεὶ καὶ Ἀθῆναις συμπολιτῶν μας, ὅσον καὶ τῆς νήσου μας θὰ ἦτο ἀρτιωτέρα ἐὰν συνήνουν τοὺς ἐκεῖ ἐγκατεστημένους συμπολίτας μας εἰς μίαν ὁργάνωσιν πατριωτικὴν, ἥτις, σὺν τοῖς ἄλλοις, θὰ ἀνέπτυσσε καὶ ἐκαλλιέργει τὰς πατριωτικὰς σχέσεις, πρωτοπόρος οὗτος μὲ συνεργάτας ἐκλεκτοὺς καὶ φιλοστόργους περὶ τὰ πάτρια συμπολίτας τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, κατὰ τὸ ἔτος 1899, ὁπότε οὐδεμία ἑτέρα πατριωτικὴ ὁργάνωσις ὑφίστατο ἐν Πειραιεὶ, ἴδρουν τὴν Κυθηραϊκὴν Ἀδελφότητα Πειραιῶς—Ἀθηνῶν, τῆς ὁποίας τὸ ἔργον οὐ μόνον ἐνέπνεε διὰ τῆς μεγάλης του καρδίας καὶ καθωδῆγει διὰ τῆς πεφωτισμένης του ἀντιλήψεως, ἀλλὰ καὶ διαρκῶς καὶ ἀγρύπνως ἐνίσχυε, ἐποδηγέτει καὶ παρηκολούθει μέχρι τῆς τελευτῆς του. Ποσάκις μετὰ ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος μοῦ ὁμιλεῖ περὶ ταύτης καὶ τῶν πεπρωμένων της καὶ μὲ ἐνίσχυε εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν σκοπῶν αὐτῆς. Ἐὰν δὲ ταῦτα ἔπραττε διὰ τοὺς ἐν τῇ ξένῃ Κυθηρίους, ἡ πρόοδος καὶ ἡ εὐημερία τῆς νήσου μας ἀπετέλουν τὴν πλέον εὐθιχτον χορδὴν τῆς εὐαισθήτου καὶ φιλανθρώπου καρδίας του. Ἡ συγκοινωνία τῆς νήσου μας, τὴν ὁποίαν ὑπελάμβανε τὴν σπουδαιότεραν ταύτης ἀνάγκην, οἷα καὶ ἦτο, ἀπὸ πολλοῦ ἀπετέλεσε σοβαρὸν μέλημά του, δι' ὅπερ καὶ τῇ βοήθειᾳ εἰδικῶν κατήρτισε μελέτας, σχέδια καὶ προϋπολογισμοὺς, ἐβασανίζετο ἐπὶ μακρὸν πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ἀσφαλεστέρου μέρους καὶ καταλληλοτέρου τρόπου διὰ τὴν πλήρη ἀποκτικισιν αὐτῆς. Ἀσφαλῶς δὲ τὸ τόσο ἐπωφελεῖς διὰ τὸν τόπον μας ἔργον θὰ ἀπετέλει σήμερον πραγματικότητα, διότι τὰ οικονομικά διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τούτου μέσα ἦσαν ἀπολύτως ἡγγυημένα ἐκ τοῦ γεγονότος καὶ μόνον ὅτι τούτων τὴν ἀντίληψιν εἶχον αἱ στιβαραὶ χεῖρες αὐτοῦ καὶ τοῦ παραστάτου του καὶ μεγάλου πατριώτου μας Δημητρίου Πα-

τριζίου, ὁ ὁποῖος μὲ αὐταπάρνησιν γενναϊοδωρίαν καὶ ἐνθουσιασμόν παρηκολούθει τὰς ἐνεργείας του, ἐὰν μὴ βάσκανον ὄμμα τὸ παρεκώλυε. Δὲν θὰ λησμονήσω, ἀγαπητοὶ συμπολίται τὴν ἄφρατον λύπην καὶ τὸ δάκρυ πικρίας ὅπερ ἐπὶ παρουσίᾳ μου ἔχυσεν ὁ μέγας πατριώτης μας διὰ τὴν μὴ πραγμάτωσιν τοῦ μεγάλου τούτου ἔργου, τὸ ὁποῖον, ὡς πληροφοροῦμαι εὐχαρίστως, ἕτερος μέγας πατριώτης ἀνέλαβε νὰ συνεχίσῃ. Καὶ δὲν ἦτο τοῦτο τὸ μόνον ὅπερ προώριζε διὰ τὴν ἀγαπητὴν μας πατρίδα, διότι σχολεῖα, δρόμοι, ἱατρεῖα, δωρεὰὶ πρὸς ἀπάσας σχεδὸν τὰς κοινότητας, χωρία καὶ ὁργανώσεις, προβάλλονται δείγματα τῆς μεγάλης ψυχῆς του. Τοιοῦτος ἐν συντομίᾳ ὑπῆρξεν ὁ ἀείμνηστος συμπολίτης μας Εὐστάθιος Δηλαβέρης. Ἡ ἐνσάρκωσις τῆς ἀρετῆς, φιλανθρωπίας, ἀλτρουϊσμοῦ καὶ προόδου, ὡς ἐν ἀρχῇ ἀνέφερον.

Ἡ ὅλη του ζωὴ καὶ δρᾶσις, ὁ μέγας πατριωτισμός του τὸν δικαιοῦναι τῆς αἰοδήμου

εὐγνωμοσύνης ἀπάντων τῶν Κυθηρίων, διαβλεπόντων εἰς τὸν ἀντάξιον υἱὸν τοῦ τὸν ἰσάξιον συνεργάτην καὶ συνεχιστὴν τοῦ καθόλου ἔργου του. Δι' ὅπερ ἡ πατριωτικὴ μας ὁργάνωσις ἡ ὁποία ὑπὸ τούτου ἰδρῆθη καὶ ἐν-επνεύσθη καὶ τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἐκπροσωπῶ, ὑπέλαβεν ὅτι εἰς αὐτὴν ἀνήκει ἡ τιμὴ τῆς πρωτοβουλίας ὅπως εἰς ἐνδειξὴν τῆς αἰωνίας εὐγνωμοσύνης τῶν Κυθηρίων πρὸς ἄνδρα τιμήσαντα τὴν γενέτειραν πατρίδα καὶ τὸ Κυθηραϊκὸν ὄνομα ἐν τῇ ξένῃ ἀνεγείρῃ τὸν ἀνδριάντα τούτου εἰς τὸ εὐάνδρον χωρίον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, ὅστις νὰ συμβολίσῃ τὴν αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην τῶν ἀπανταχοῦ Κυθηρίων καὶ τῆς νήσου μας, ἀποτελῇ δὲ παράδειγμα ἄξιον μιμήσεως εἰς τοὺς ἐπιγενόμενους. Διὰ νὰ καταδειχθῇ δὲ ἡ παγκυθηραϊκὴ ἀναγνώρισις καὶ συμμετοχὴ εἰς τὸ μνημεῖον τούτου τῆς τιμῆς πρὸς τὸν ἀείμνηστον συμπολίτην μας, θέλωμεν ἐνεργῆσαι ἔρανον πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον μεταξὺ τῶν κοινοτήτων καὶ συμπολιτῶν μας.

Εἰς ἐκτέλεσιν οὗθεν τῆς ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς ἡμετέρας Ἀδελφότητος θεμελιούμεν τὸ μνημεῖον τούτο, εὐχόμενοι ὅπως ἡ μνήμη τοῦ ἀειμνήστου συμπολί-
νας ἡ ἀγήρω, ἡ ὅλη του δὲ δρᾶσις καὶ σταδιοδρομία ἀποτελέσῃ ὑπόδειγμα διὰ τοὺς Κυθηρίους.

Μετὰ τὸν κ. Πετρόχειλον, ὁ γραμματεὺς τῆς κοινότητος Καραβᾶ κ. Παναγ. Χαρ. Κορωναῖος ἡ Εὐγενικός ὁμίλησεν ἀντὶ τοῦ Προέδρου τῆς κοινότητος Καραβᾶ, ὡς ἑξῆς:

Σεβασμιώτατε, Κυρίαι καὶ Κύριοι,

Ἱερὸν ἐπιτελοῦντες καθήκον, Σεβασμιώτατε Ἱεράρχα, καὶ σεμνὴ τῶν συνελθόντων ὁμήγου, προσέρχομαι κάθω, ὡς ἐκπρόσωπος καὶ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Καραβᾶ ἡς προΐσταμαι, εἰς τὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ μέλλοντος νὰ ἐγερθῇ Ἀνδριάντος τοῦ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΔΗΛΑΒΕΡΗ. Ἀλλ' ἡ ἱερὰ αὕτη ἀνάμνησις τοῦ ὀνόματος τοῦ αἰοδήμου τούτου Ἀνδρός, συνεπάγεται ἀναγκαιῶς καὶ τὴν ἐπίσης ἱερὰν ἀνάμνησιν

Ὁ κ. Διον. Πετρόχειλος ὁμιλεῖ ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ Δηλαβερίου Σχολείου.

(Φωτογρ. Ἀνδρ. Κυριακοῦ)

τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ ἔργων. ἅτινα ἐξετέλεσε τῇ γενετείρῳ αὐτοῦ καὶ ἅτινα παραμένονσι καὶ θὰ παραμένουσιν ἐν ὧν ὑφίσταται ὁ Καραβάς, ὅστις εὐγνωμονῶν θὰ τιμᾷ καὶ θὰ γεραίρῃ τὸν εὐγενῆ αὐτῆς πολίτην ἀείμνη στον **ΕΥΣΤΑΘΙΟΝ ΔΗΛΑΒΕΡΗΝ**, ὁ ὁποῖος ἔχων τὸ χρέμα, συνεδύαζεν αὐτὸ μὲ τὴν εὐγένειαν καὶ τὸν καλὸν τρόπον τοῦ φέρεσθαι ὄχι μόνον πρὸς τοὺς συμπολίτας του, ἀλλὰ καὶ πρὸς πάντας τοὺς πλησιάζον- τας αὐτόν.

Δικαίως ἄρα καὶ προεπόντως τιμᾷ ἡ Κοι- νότης ἡμῶν τὸν μεγάλθυμον τοῦτον ἄνδρα, οὗτινος τὰ γενναῖα ἔργα, Σχολεῖον, δρόμοι, Ἰατρεῖον, οἶωναι φωνὴν ἀφιέντα, κηρύτ- τουσιν τὴν γενναιότητα καὶ τὴν ἀγνότητα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἥτις περιϋψωμένη ἄνωθεν ἡμῶν ἀγάλλεται καὶ καταπέμει τὰς εὐλο- γίας αὐτῆς πρὸς πάντας ἡμᾶς.

Αἱ γενεαὶ θὰ ἔρχονται καὶ θὰ παρέρχον- ται ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἀειμνήστου Εὐεργέτου, θὰ παραμένῃ ἕσσει παραδιδό- μενον ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν μετὰ σεβασμοῦ καὶ εὐλαβείας θρησκευτικῆς διότι καὶ οὗτος θρησκευτικοῦ ἐμπορούμενος ἐγγύου, κατέ- λειπεν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς φιλανθρωπίας μέ- ρος τῆς περιουσίας του, τὴν ὁποίαν μετὰ κόπων καὶ μόχθων ἀπέκτησεν ἐργαζόμενος ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὅπως εὐεργετῇται ἡ ἀνθρωπότης καὶ δοξάζεται τὸ ὄνομα Ἐκεί- νου, ὅστις ἀνέπτυξε τὴν φιλανθρωπίαν καὶ ἐπεσφράγισεν αὐτὴν διὰ τῶν ἔργων του.

Αἰωνία ἔστω ἡ Μνήμη τοῦ ΕΥΣΤΑ- ΘΙΟΥ ΔΗΛΑΒΕΡΗ !

Μετὰ τοῦτον ὁ Γυμνασιάρχης κ. Σπ. Στάθης ὁμίλησεν, ὡς Πρόεδρος τοῦ Κυ- θηραϊκοῦ Συνδέσμου Κυθήρων καὶ διευ- θυντῆς τοῦ ἀνωτέρου ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρύ- ματος τῆς νήσου μας, εἰπὼν τὰ ἑξῆς :

Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Νῆσος τῶν Κυθήρων τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς «Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πειραιῶς— Ἀθηνῶν», ἀποτίει τὸν φόρον τῆς εὐγνωμο- σίνης πρὸς τὸν Εὐσταθίου Δηλαβέρην κατα- θέτουσα τὸν θεμέλιον λίθον τῆς ἀνεγέρσεως, ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεώς του, λευκοῦ μνημείου διὰ ν' ἀποθανάτιζαι τὴν σεπτὴν του μορφὴν καὶ διὰ νὰ κινή ἀνά τοὺς αἰῶνας τὰς γενεὰς τοῦ μέλλοντος εἰς μίμησιν τῶν μεγάλων του ἔργων, προσέρχομαι ὡς διευ- θυντῆς τοῦ Ἀνωτέρου Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύ- ματος τῆς Νήσου εὐλαβῆς κομιστῆς τῶν ἀναλλοιώτων αἰσθημάτων τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς Ἐκπαιδεύσεως δι' ὅσα ὑπὲρ αὐτῆς ἐπε- τέλεσε. Προσέρχομαι ἀκόμη ὡς πρόεδρος τοῦ «Κυθηραϊκοῦ Συνδέσμου» εὐλαβῆς τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων κομιστῆς δι' ὅσα ὑπὲρ τῆς Πόλεως Κυθήρων καὶ τῆς ὅλης Νήσου ἐμερίμνησε. Προσέρχομαι τέλος εὐλαβῆς κομιστῆς τῶν αἰσθημάτων τῆς ἀπειρίας εὐ- γνωμοσύνης μου καὶ τῆς προσωπικῆς μου λατρείας πρὸς τὴν Μνήμην του, δι' ὅσα δειγμάτων ἐκτιμήσεως πρὸς με ἐπεδείξατο, ἐνίσ- θασας με εἰς τὸ ἔργον μου κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε ἡ ἀποκατάστασις τοῦ Διδα- κτηρίου τοῦ Γυμνασίου Κυθήρων διὰ τῆς ἐνισχύσεως ταύτης ν' ἀρχῇ εἰς αἰῶνα πέρας.

Αἰωνία ἔστω ἡ Μνήμη τοῦ Εὐσταθίου Δηλαβέρη.

Ἐπίσης ὁμίλησεν ὁ κ. Νικόλ. Βαρυ- πάτης Πρόεδρος τῆς κοινότητος Κυθή- ρων, ὅστις εἶπε τὰ ἑξῆς :

Κατὰ τὴν σημερινὴν πανηγυρικὴν ἐκδήλωσιν τῆς λατρείας πρὸς τὴν μνήμην τοῦ Μεγάλου πα- τριώτου **ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΔΗΛΑΒΕΡΗ** προσέρχομαι κομιστῆς τῶν αἰσθημάτων τῆς εὐεργετηθείσης Κοι- νότητος Κυθήρων τῆς ὁποίας προΐσταται.

Ἡ Κοινότης Κυθήρων θὰ στρέφῃ πάντοτε εὐ- γνώμονα τὴν διάνοιαν πρὸς τὴν Μεγάλῃν μορ- φὴν ἐκείνου τὸν ὁποῖον καὶ θὰ θεωρῇ πάντοτε ὡς ἓνα τῶν μεγάλων συντελεστῶν τῆς μελλοντικῆς τῆς προόδου.

Αἰωνία ἔστω ἡ Μνήμη του.

Μετὰ τοῦτον ὁμίλησεν ὁ Δημοδιδά- σκαλος Ποταμοῦ κ. Δημήτριος Στάθης ἐκ μέρους τοῦ Δηλαβερείου Δημοτικοῦ Σχολείου Ποταμοῦ καὶ τῆς κοινότητος Ποταμοῦ καὶ τέλος ὁ Δημοδιδάσκαλος κ. Παναγ. Διακόπουλος, εἰπὼν τὰ ἑξῆς :

Σεβασμιότατε Ἱεράρχα,
καὶ δευρὴ τῶν ἐν τῇ δοξαρίᾳ ταύτῃ
παρισταμένων ὁμήγου !

«Κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ μικρὰ μας Πατρίς εὐγνωμο- νοῦσα ἀφοσιούται εἰς τὴν λατρείαν τῆς Μνήμης τοῦ Μεγάλου πατριώτου, καταθέ- τουσα τὸν θεμέλιον λίθον τῆς ὑψώσεως πε- ριλάμπρου Μνημείου, διαδηλοῦντος τὴν δό- ξαν Αὐτοῦ, ὡς ἐπιτραπὴ καὶ εἰς ἓνα ἐκπρό- σωπον τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Κόσμου τῆς Νή- σου νὰ προσέλθῃ εὐλαβῆς κομιστῆς τοῦ φό- ρου τοῦ αἰωνίου σεβασμοῦ τὸν ὁποῖον ἀ- ναλλοιώτων τρέφει πρὸς τὴν Μνήμην Ἐκεί- νου. Οἱ Μεγάλοι Ἄνδρες ὁραματιζόμενοι ζοῦν πάντοτε τὴν ζωὴν τῶν ὁραίων ιδεω- δῶν, ποὺ ὁ νοῦς των συλλαμβάνει καὶ ἡ καρδιά των λατρεύει. Διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ιδεωδῶν αὐτῶν ἀφιερῶνουν τὰς σκέψεις των καὶ μὲ τὰ χέρια των τὰ στιβαρά, πλῆ- ρεις ἐλπίδων καὶ θάρρους, διανοίγουν εὐ- ρεῖς τὰς λεωφόρους τῆς προόδου, πρὸς τὴν ὁποίαν καλοῦν τοὺς πιστοὺς ν' ἀκολουθή- σουν.

Καὶ ὁ **ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΔΗΛΑΒΕΡΗΣ** μὲ ὅσα ὑπὲρ τῆς Ἐκπαιδεύσεως τῶν Κυθήρων ἐπετέλεσεν ἤρουνε τὰς λεωφόρους τῆς προό- δου, πρὸς τὴν ὁποίαν οἱ Κυθηριοὶ τῆς σή- μερον ἀνετώτερα ἀναβαίνουν. Τὸ ὄνομά του εὐρίσκεται χωραγμένον εἰς τὸ πνεῦμα παντὸς Κυθηρίου. Ἄν μὲ τὴν πάροδον τῶν αἰώνων, ἀνατρεπομένων καὶ τῶν φυσικῶν καὶ τῶν ἀνθρωπίνων καθεστώτων, δόλοτελα σβεσθῇ πᾶσα διὰ τὸ ὄνομά του ἀπήχησις, ὡς ἔλθῃ τότε ὀτρυνὰ ἡ σκαπάνη διὰ νὰ φέρῃ εἰς φῶς τὸ περίλαμπρον Μνημεῖον, τοῦ ὁποίου σήμερον τὸν θεμέλιον καταθέ- τομεν λίθον.

Ὁ **ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΔΗΛΑΒΕΡΗΣ** θὰ ἔξα- κολουθῇ τότε ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας, διὰ νὰ διδάσκῃ πάντοτε πάντας πῶς οἱ ἄνθρωποι βαδίζουν τοὺς ἀνηφορικοὺς δρόμους, διὰ νὰ πλησιάζουν πάντοτε τὴν ἀπάτητη κορυφὴ τῆς ὀνειρευτῆς προόδου.

Αἰωνία ἔστω ἡ Μνήμη τοῦ ΕΥΣΤΑ- ΘΙΟΥ ΔΗΛΑΒΕΡΗ !»

Τὴν 12 1/2 μ. μ. ἡ ὥραία ἑορτὴ ἔλη- ξεν καὶ οἱ προσελθόντες ἐπιστρέψαντες εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ χωρίου κομφενεῖον τοῦ κ.

Δημ. Σουρῆ, παρεκάθησαν εἰς τὸ πρὸς τιμὴν των παρατεθὲν ὑπὸ τῆς Κοινο- τητος Καραβά γεῦμα.

Διακοῦντος τοῦ γεύματος ἡγέρθησαν προποδῶσαι παρὰ τῶν κ. κ. Ἱερ. Στάθ, Παν. Κρίθαρη, Ἀχιλ. Κρίθαρη, Κρίτ. Δηλαβέρη, Παν. Διακοπούλου, Παν. Κα- τσούλη, Λιον. Πετρογεῖλου, Θεοδ. Τζέ- τζου, Σπ. Στάθης, διὰ τῶν ὁποίων οἱ ὁμιλήσαντες ἐξῆρον τὴν σημασίαν τῆς ὥρας πρωτοβουλίας τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος, ἀνεμνήσθησαν τῶν χριστιανικῶν ἔργων τοῦ ἀειμνήστου εὐεργέτου τῶν Κυθήρων Εὐσταθίου Δηλαβέρη καὶ τέλος συνεχάρησαν τὴν Κοινότητα Καραβά καὶ τοὺς κατοίκους αὐτῆς διὰ τὴν φιλο- ξενίαν των. Μεστὴ ἐννοιῶν καὶ μεγάλῃς σημασίας ὑπῆρξεν ἡ πρόποσις τοῦ Γυμ- νασιάρχου κ. Σπυρίδωνος Στάθης ἔχουσα ὡς ἑξῆς :

Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ζῶμεν στιγμὰς καθαρῶς ἑλληνικῆς ζωῆς. Καὶ οἱ Ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι συγκεντρούμενοι εἰς ὁμοίας περιστάσεις εἰς τὰ λεγόμενα «περίδειπνα» ἐξῆμουν τὰς ἀρετὰς τῶν ἐκλιπόντων ἀνδρῶν. Ἀφοῦ λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἀρκούντως καὶ πρεπόντως ἐξυμνήσαμεν τὰς ἀρετὰς τοῦ ἐκλι- πόντος μεγάλου πατριώτου μας ἠκούσαμεν τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφό- τητος Πειραιῶς — Ἀθηνῶν, νὰ κηρύττῃ προσφυστάτα τὸ Εὐαγγέλιον τῆς συμφιλίω- σεως. Λέγω προσφυστάτα διότι δὲν ὑπῆρ- χεν ὄντως καταλληλοτέρα εὐκαιρία τῆς κη- ρύξεως τοιοῦτου Εὐαγγελίου ἀπὸ τὴν εὐκαι- ρίαν τῆς σημερινῆς μας συγκεντρώσεως τῆς ἀφιερωθείσης εἰς τὴν λατρείαν τῆς Μνήμης τοῦ Εὐσταθίου Δηλαβέρη. Διότι ἡ μεγάλη ψυχὴ τοῦ Εὐσταθίου Δηλαβέρη δὲν ἐγνώρισε ποτὲ ἐξωδημότας καὶ μεσοδημότας ἀλλὰ Κυ- θηρίους καὶ μόνον Κυθηρίους καὶ πρὸς ὅ- λους αὐτοὺς καθ' ὅμοιον τρόπον ἐξεδήλωσε πάντοτε τὰ εὐγενῆ τῆς αἰσθημάτων. Ἐὰν ἐ- πρόκειτο διὰ τὴν Συμφιλίωσιν καὶ μόνον νὰ ἐργασθῶμεν, ἔπρεπε νὰ κάμωμεν ἀρχὴν τοῦ ἔργου τῆς Συμφιλίωσης ἰδρύοντες Μνημεῖον πρὸς τιμὴν τοῦ Εὐσταθίου Δηλα- βέρη. Καὶ ἐὰν ἀντιθέτως πάλιν ἡ ἰδρυσις τοῦ Μνημείου τοῦ Εὐσταθίου Δηλαβέρη ἐγί- νετο μὲ τὸν ἄμεσον ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τῆς μιμήσεως τῶν ἔργων Ἐκείνου, ἡ ἀρχὴ τῆς μιμήσεως ὥφειλε νὰ εἶνε ἡ εὐγενὴς διὰ τὴν Συμφιλίωσιν προσπάθεια. Τόσον ἀλληλέν- δετα εἶνε τὸ ἔργον τῆς Συμφιλίωσης καὶ ἡ τῆς Μνήμης τοῦ μεγάλου Κυθηρίου λα- τρεία. Ἀξία λοιπὸν θερμῶν συγχαρητηρίων τυγχάνει ἡ Κυθ. Ἀδελφότης Πειραιῶς— Ἀθηνῶν διὰ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε καὶ ὁ ἀξιοτίμος κ. Πρόεδρος αὐτῆς δι' ὅσα εὐγλώττως πρὸ ὀλίγου ἀνέπτυξε. Δηλοῦμεν κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμήν ὅτι τασσό- μεθα ἀνεπιφυλάκτως παρὰ τὸ πλευρὸν των, στρατιῶται πιστοὶ τῆς ἰδέας, ἔτοιμοι μετὰ προθυμίας καὶ πίστεως νὰ πράξωμεν ὅ,τι ἡθέλων μᾶς ὑποδείξει. Εὐχόμενος τὴν πλήρη τοῦ ἔργου ἐπιτυχίαν προκίνω ὑπὲρ τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πειραιῶς— Ἀθη- νῶν καὶ τοῦ ἀξιοτίμου κ. Προέδρου αὐτῆς.

Μεταξὺ τῶν παρακαθησάντων διεκρί-
ναμεν τοὺς ἑξῆς :

Ἱερο. Στάθην, Διον. Πετρόχειλον δικη-
γόρον Πρόεδρον Κυθηρ. Ἀδελφότητος
μετὰ τῆς συζύγου του, Σπ. Στάθην Γυ-
μασιάρχην, Δημ. Στάθην, Παν. Κατσού-
λην ἱατρόν, Ἰωαν. Σίμον Συμβολαιογρά-
φον Πειραιῶς μετὰ τῆς συζύγου του, Γ.
Παστόν, Μιχ. Μεγαλοοικονόμον Πρόε-
δρον Κοινότητος Ποταμοῦ, Κρίτωνα Δη-
λαβέρην μετὰ τῆς συζύγου του, Παν. Ε.
Κρίθαρην, Θεοδ. Ἀρώνην, Θεοδ. Τζέτζον
ἀντιπρόεδρον Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος,
Μαχαριώτην, δεσποινίδας Γ. Πετρόχει-
λου, Δημ. Μεγολοοικονόμον, Μηνᾶν
Τζωρτζόπουλον ὀδοντίατρον μετὰ τῆς μη-
τρός του, Παν. Διακόπουλον δημοδιά-
σκαλον, Σπυρ. Φατσέα Συμβολαιογρά-
φον Ποταμοῦ, Πολυχρ. Φρατζεσκάκην,
ἀντιπρόεδρον κοινότητος Ποταμοῦ, Ἰωαν.
Μελιτᾶν, Λαδόπουλον διευθ. Τραπεζῆς
Ἀθηνῶν, Ἱερέα Κυρ. Χλαμπέα, Ν. Κο-
μνηνὸν Σταμ. Καψάνην δικηγόρον Γραμ-
ματέα Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πει-
ραιῶς μετὰ τῆς συζύγου του καὶ μητρός
του, Ν. Παχοντάκην, Χαρ. Μιχαλάκη-
νην, Σπυρ. Πανάρετον, Γεωρ. Πανάρε-
τον, Χαρ. Π. Κορωνάιον, Π. Βενέρην,
Κλ. Πετρόχειλον, Ἀντων. Στάθην Διευ-
θυντὴν ὑποκαταστήματος Ἐθν. Τραπεζῆς
ἐν Χώρα, Ἱερέα Γεωργ. Πετρόχειλον,
ἀρχιμ. Ἀχιλλεῖον Κρίθαρην, Ἀριστ. Δια-
κόπουλον Πρόεδρον Κοινότητος Καραβᾶ,
Βρεττὸν Στέλλιον, Α. Χλαμπέα, Ἰωαν.
Φατσέα, Μιχ. Ι. Μεγαλοοικονόμον καὶ
τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος Λειβα-
δίου.

Τὸ ἀπόγευμα οἱ ἐορτασταὶ μετέβησαν
εἰς τὸ σιδηρόνερον τῶν Μαγγάνων ὅπου
διασκέδασαν μέχρι τῆς 8ης ἐσπερινῆς ὁ-
πότε ἀνεχώρησεν ἐπιστρέφοντες εἰς Κα-
ραβᾶν καὶ ἐκεῖθεν δι' αὐτοκινήτων ὑπὸ
τὰς ἐπενφημίας τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου
διὰ τὰ χωριά των, ἀποκομίζοντες τὰς
ὥραιότερας τῶν ἐντυπώσεων.

ΘΕΡΜΑ ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Εἰς τὸν ἐκλεκτὸν φίλον καὶ ἀγαπητὸν
ἐξάδελφον Νίκον Ε. Κρίθαρην λαβόντα
τὸ δίπλωμα τῆς Ἱατρικῆς μετὰ τὸν ἐπίτι-
μον βαθμὸν «ἀριστα» καὶ ἀποσπᾶσαντα
τὰ θεριὰ συγχαρητήρια τῶν Καθηγητῶν
του, ὁλοψύχως εὐχόμεαι ὅπως καὶ ἐν τῇ ἐ-
πιστημονικῇ σταδιοδρομίᾳ του «αἰὲν ἀρι-
στεύειν» πρὸς ὄφελος τῆς Κοινωνίας καὶ
τῆς Ἱατρικῆς ἐπιστήμης τῆς ὁποίας μετ'
ἀφοσιώσεως θανμαστής, ἐτάχθη θε-
ράπων.

Χ. Ε. Κ.

ΤΑΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΣΑΣ
ΣΤΟΥ ΨΑΛΙΔΑ
ΤΣΑΜΑΔΟΥ 49 Γ.

ΝΕΑ ΕΚ ΚΑΡΑΒΑ

ΚΑΡΑΒΑΣ, 15 Αὐγούστου.— Λαμ-
πρὰ ὑπῆρξε καὶ ἐφέτος ἡ πανήγυρις τῆς
«Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Δεσποίνης»
ἐν τῇ συνοικίᾳ «Βουνὸ» τῆς Κοινότητός
μας. Ἡ ἱερουργία ἐτελέσθη ὑπὸ τοῦ ἐφη-
μερίου Ὀσιολογιώτατου Παΐσιου Διακο-
πούλου. Μεταξὺ τῶν ψαλιτῶν διεκρίνετο
ὁ ἀξιότιμος κ. Παναγιώτης Χ. Κορων-
αῖος ἢ Εὐγενικός. Ἡ λειτουργία καὶ
ἀροτοκλασία ἐτελέσθη ἐπ' ὀνόματι τοῦ κ.
Προέδρου τῆς Κοινότητος Ἀριστείδου
Διακοπούλου. Πλείστοι ξένοι ἐπεσκέφθη-
σαν καὶ ἐθαύμασαν οὐχὶ μόνον διὰ τὸν
Ναὸν τῆς «Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου»,
ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν θανμασίαν ἐφ' ὑψηλοῦ
ἀρωματικῆν καὶ ὁσμάντικῆν θείαν καὶ
τοποθεσίαν τοῦ λόφου χωρίου «Βουνὸ».
Ἐφέτος περισσότεροι ἦσαν «Δεκαπεντι-
σταί», οἱ ὅποιοι προσῆλθον οὐχὶ μόνον
ἐκ Καραβᾶ ἀλλὰ καὶ ἐκ Γερακαρίου, Πε-
τρουνίου, Ἀρωνιάδων καὶ ἐξ Αἰγύ-
πτου. Ἀξιοσημείωτος καὶ εὐσεβὴς εἶνε ἡ
θεάρεστος πρόξυς τῆς κατ' ἔτος προσερχο-
μένης ἐξ Ἀλεξανδρείας εἰς τὸν «Δεκαπεν-
τισμόν», εὐσεβοῦς Κυρίας Θεολίτης
Θεοδώρας Φραγκισκάκη, ἡ ὁποία καὶ
πολλὰ ἀφιερώματα, ἐκόμισεν εἰς τὸν
Ναὸν τῆς Δεσποίνης. Οἱ Δεκαπεντισταὶ
διαμένοντες εἰς τὰ κελιά τοῦ Ναοῦ, ἡ-
κολούθησαν μετ' εὐλαβείας ἀπάσας τὰς
παρακλήσεις καὶ λειτουργίας τοῦ «Δεκα-
πεντισμοῦ». Ἀεικίνητος ὁ εὐλαβέστατος
ὀσιολογιώτατος ἱερεὺς Πάτερ Παΐσιος
Διακόπουλος, ἐξετέλεσε τὰ θρησκευτικά
τὸν καθήκοντα, κατεχαριστήσας τοὺς
πάντας. Ἐπίσης οἱ ἀξιότιμοι κ. κ. Ἐκ-
κλησιαστικοὶ Ἐπίτροποι. Παναγιώτης Μ.
Διακόπουλος ἢ Ξυλάρας, Παναγιώτης
Καρυδης, Γεώργιος Κ. Ζαντιώτης, Ἀν-
τώνιος Π. Σουρῆς καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς
Κοινότητος Ἀριστείδης Διακόπουλος
προσέφεραν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τοὺς
«Δεκαπεντιστάς».

Θαῦμα τῆς Θεοτόκου.— Εἰς τὸν ναὸν
«Παναγίας Δεσποίνης» ἐγένετο καταπλη-
κτικὸν θαῦμα εἰς τὸν κ. Χαράλαμπον
Βρεττὸ Κρίθαρην ὑπὸ τὰς ἑξῆς περι-
στάσεις. Κατὰ τὸν π. Ἰούλιον ἐγέν-
ετο παράλυτος ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ σώμα-
τός του καὶ κατέκειτο ἀκίνητος ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ του ἐπὶ 3 εβδομάδας. Οὗτος ὑπὸ τῆς
συζύγου του καὶ τῶν τέκνων βασταζόμε-
νος ἐπὶ ὑποζυγίου μετεφέρθη τὴν 13ην
π. μ. ἡμέραν Κυριακὴν εἰς τὸν ναὸν τῆς
«Παναγίας Δεσποίνης» ἐνθα ἐγένετο λει-
τουργία ἐπ' ὀνόματι του. Κατὰ ταύτην
προσέπεσεν (τῇ βοηθείᾳ ἄλλων), εἰς τὰ
Ἅγια Εὐαγγέλια καὶ παρακλήσιν ὑπὲρ
αὐτοῦ. Μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας
«Ὡ τῶν θανμασίων σου Δέσποινα» ἠγέρ-
θη καὶ ἤρρισε νὰ τρέχῃ ὀλίγον
κατ' ὀλίγον μόνος του καὶ τὴν ἐπο-
μένην τελείως ὑγιὲς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς οἰ-
κίας του πρὸς μεγίστην κατάπληξιν ὅ-
λων τῶν γνωρισάντων τὴν ἀσθενείαν
του.

Σιδηρόνερον Πηγῆς Μαγγάνων ἢ
Λουτροῦ.— Καὶ ἐφέτος καταφθάνουσι
παραθερισταὶ εἴτε ἀπὸ Πειραιῶς
καὶ ἄλλων μερῶν, εἴτε ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ
τῆς Νήσου εἰς Καραβᾶ, οἱ ὅποιοι ἐπισκέ-
πτονται τὴν ἀρίστην Μεταλλικὴν Σι-
δηροῦχον Πηγὴν τῶν «Μαγγάνων ἢ
Λουτροῦ» καὶ γευματίζοντες πίνουνσι τὸ
ἀθάνατον χωνευτικώτατον ὕδωρ τοῦ «Σι-
δηρονέρου» καὶ ἀποθαρμάζουσι τὰ περίε-
αυτοῦ Ἑλβετικὰ τοπεῖά του.

Ἡ ἐορτὴ Ἀγίας Πατρικίας.—9
Αὐγούστου.— Εἰς τὸν ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ
Ὀρμίσκου τῆς Ἀγίας Πατρικίας ναὸν
ἐφορτάσθη καὶ ἐφέτος λαμπρῶς ἡ ἐορτὴ τῆς
Ἀγίας. Ἐκ διαφόρων συνοικισμῶν, προ-
σῆλθον εἰς τὸν ναῖσκον τῆς Ἀγίας (τὸν
ὅποιον ἀνεκαίνισε εἰς νέον ὁραϊότερον
καὶ ἐφύρτερον πρὸ 2ετίας δι' ἐξόδων του
ὁ κ. Παναγ. ἱερεὺς Εὐαγγέλου Κρίθα-
ρης). Τὴν ἱερουργίαν καὶ ἀροτοκλασίαν
ἐτέλεσεν ὁ ἱερεὺς Παΐσιος Διακόπουλος
ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγ. κ. Παναγ. ἱερ.
Εὐαγγ. Κρίθαρη. Τὴν ἐορτήν, μετὰ
τῶν ἄλλων, ἐτίμησαν καὶ οἱ εὐλαβέστατοι
ἱερεῖς, Ἀρχιμανδρίτης Ἀχιλλεῖος Κρίθα-
ρης καὶ Εὐαγγέλος Κρίθαρης. Ἐκ τῶν
πολιτῶν ἦσαν καὶ οἱ ἀξιότιμοι κ. κ. Κρί-
των καὶ Ἀθηνᾶ Ἀηλαβέρη, Σταμάτιος Π.
Καψάνης δικηγόρος σὺν τῇ κυρίᾳ αὐτοῦ
Γίτσα, Παναγιώτης Ι. Κορωνάιος ἢ
Πουλάκης μετὰ τῆς κυρίας του καὶ τῆς
δεσποινίδος ἀναψῆς των Καίτης Σιγᾶλα
ἀνωτέρου ὑπαλλήλου Ὑπουργείου Πα-
δείας, Παναγ. ἱερ. Εὐαγγ. Κρίθαρης μετὰ
τῆς Κυρίας του καὶ πλείστοι ἄλλοι. Μετὰ
τὴν ἐορτήν ὁ κ. Π. ἱερ. Ε. Κρίθαρης πα-
ρέθεσε τιμητικώτατον γεῦμα εἰς τὸν κ.
Κρίτωνα Ἀηλαβέρην σὺν τῇ ἀκολουθίᾳ
του εἰς τὴν ἐν Ἀγίᾳ Πελαγίᾳ ἐσχιζὴν
λαμπρὰν νεόδμητον ἐπαυλὶν του.

Λωρεὰ εἰκόνης κλπ.— Ἡ ἀνάρτη-
σις εἰκόνης κ. Παναγιώτου Ἰωάννου Κο-
ρωνάιου ἢ Πουλάκη εἰς τὸ Κοινοτικὸν
Κατάστημα Καραβᾶ, θέλει γίνῃ δαπάνη
τῶν ἀδελφῶν κ. κ. Ἰωάννου καὶ Πανα-
γιώτου Κορωνάιων υἱῶν του κ. Χαράλ.
Κορωνάιου ἢ Εὐγενικοῦ, πρὸς ἐνδειξιν
τῆς μεγάλης πρὸς αὐτὸν ἐπιτιμῆσεως των
καὶ σεβασμοῦ.

Μνημόσυνον.— Σήμερον 20ὴν τ. μ.
ἐγένετο καὶ τὸ 40)θήμερον μνημόσυνον
τοῦ ἀποβιώσαντος Νικολάου Κορωνάιου
ἢ Φαγᾶνα τελεσθὲν παρὰ τοῦ ἀξιότιμου
υἱοῦ τοῦ μεταστάντος κ. Παναγιώτου Ν.
Κορωνάιου.

Βάπτισις.— Κατὰ τὴν 15ην τ. μ. ἐορ-
τὴν «Δεσποίνης» προσεκομίσθη καὶ ἐβα-
πτίσθη τὸ τέκνον τῆς κ. Ἀγγελικῆς Ἀν-
τωνίου Γεγονοπούλου. Ἀνάδοχος ἦτο ἡ
μικρὰ θυγάτηρ τοῦ ἱαθέντος πλοιάρ-
χου κ. Χαράλαμπος Βρεττοῦ Κρίθαρη,
ὀνόματι Γιαννοῦλα, ἡ ὁποία ὠνόμασεν
αὐτὸ «Παναγίτσαν».

ΠΑΝΟΣ ΔΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΤΟΜΗΝ ΠΑΝΟΥ ΚΟΡΩΝΑΙΟΥ ΕΝ ΠΟΤΑΜΩ

Κατὰ τὴν ἐκδρομὴν τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πειραιῶς εἰς Κύθηρα τὸ Διοικ. Συμβούλιον αὐτῆς ἔκρινεν ὑποχρέωσίν του νὰ ἀποδώσῃ τὸν ὀφειλόμενον φόρον εὐγνωμοσύνης καὶ πρὸς τὸν Μεγάλον Πατριώτην Στρατηγὸν Κορωνάιον, καταθέσαν βαρύντιμον στέφανον ἐκ δάφνης τὴν 13 Αυγούστου εἰς τὸν ἐν Ποταμῷ ἀνδριάντα του.

Ἐνεκα τῆς κατὰ Κυριακὴν γενομένης εἰς τὴν Πλατείαν τοῦ Ποταμοῦ ἀγορᾶς, ἡ συγκέντρωσις κόσμου ἦτο ἀρκετὰ μεγάλη. Περί τὴν 11 π. μ. τὰ Συμβούλια τῆς Κοινότητος Ποταμοῦ καὶ τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος προσῆλθον πρὸ τοῦ ἀδριάντου ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐνάλῃ ἐπιμνημόσυνος δέησις ὑπὸ τοῦ αἰδεσιμωτάτου ἱερέως τοῦ ναοῦ Ἰλαριοτίσης κ. Κυρ. Χλαμπέα μετὰ τὴν ὁποίαν ὁ γραμματεὺς τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος κ. Σταμ. Καψάνης κατέθεσεν τὸν στέφανον ἐκ δάφνης φέροντα ταινίας μὲ τὰ ἔθνικα χρώματα ἐπὶ τῶν ὁποίων διὰ χρυσοῦν γραμμιάτων ἐγράφεοντο τὰ ἑξῆς:

Ἡ Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότης Πειραιῶς—Ἀθηνῶν τῷ ἐνδόξῳ Στρατηγῷ καὶ Μεγάλῳ Πατριώτῃ Πάνῳ Κορωνάιῳ 13 Αυγούστου 1933.

Ὁ κ. Διον. Πετρόχειλος, πρόεδρος τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος ὁμίλησεν ὡς ἑξῆς:

Μεγάλημε δημοπολίτα

Πάνο Κορωνάιε,

Ἡ πατριωτικὴ μας ὁργάνωσις τῶν ἐν Πειραιεὶ καὶ Ἀθήναις ἐγκατεστημένων Κυθηρίων, ἀριχθεῖσα εἰς τὴν γενετήριαν ὅπως ἀποτίσῃ φόρον εὐλαβείας πρὸς τὰ θεῖα, κοίμησιν τὸν ἀσπασμὸν τῶν ἐν τῇ ξένῃ συμπολιτῶν πρὸς τοπάτριον ἔδαφος καὶ θεμελιώσῃ τὸν ἀνδριάντα τοῦ ἀειμνήστου συμπολίτου μας Εὐσταθίου Δηλαβέρη, δὲν δύναται νὰ καταλίπῃ τὸ πάτριον ἔδαφος, χωρὶς νὰ σταματήσῃ πρὸ τοῦ ἀνδριάντος Σου, τὸν ὁποῖον ἡ πατριωτικὴ Σου δρᾶσις καὶ αἱ ἔξοχοι πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίαι Σου, ἔστησαν εἰς τὴν περιβλεπτον ταύτην θέσιν τῆς γενετήριας.

Ἀληθῶς, ὅτι ἔξεν ἄξιος τῆς τιμῆς ταύτης ὁ Πάνος Κορωνάιος, ἀγαπητοὶ συμπατριῶται, ὡς δεικνύει ἡ ὅλη του ζωὴ, ἡ ὅλη του δρᾶσις. Γεννηθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ γονέων Κυθηρίων κατὰ τὸ 1809, ἔνθα καὶ ἐδιδάχθη τὰ πρῶτα γράμματα, ἐσυνέχισε τὴν ἐγκύκλιόν του μόρφωσιν εἰς Κέρκυραν, διατελοῦσαν τότε ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν μετὰ τῆς λοιπῆς Ἑπτανήσου, ὅπου ἡ οἰκογένειά του ἠναγκάσθη κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν νὰ ζητήσῃ ἀσυλὸν, φεύγουσα τὸν τουρκικὸν διωγμὸν.

Ἀλλὰ ὁ Πάνος Κορωνάιος ἐξ ἀπαλῶν ὀ-

νήμων διαπνεόμενος ὑπὸ φλογεροῦ πατριωτισμοῦ, τὰς μαθητικὰς ἑδρας ταχέως κατέλιπε διὰ νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν ἀγωνιζομένην τότε Ἑλλάδα, μεταβάς εἰς Ναύπλιον, ὅπου κατετάχθη εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν τοῦ Φαβιέρου, μετὰ τοῦ ὁποίου ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ροδίου συμμετέσχε πλείστον μαχῶν, τραυματισθεὶς μάλιστα εἰς πολλὰς ἐκ τούτων.

Μετὰ τὴν λήξιν τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ὅποτε ἐγκατεστάθη ἐν αὐτῷ μετὰ

τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, κατέστη δὲ ὁ κυριώτερος παράγων τῆς κατὰ τῆς τότε Βασιλείας κινήσεως, διατελέσας κατὰ τὴν ἐπακολούθησάν ἐπανάστασιν τοῦ 1862 ἀρχηγὸς τῆς μερίδος τῶν ὁρειῶν καὶ εἰτα ἀντισυνταγματάρχης ἀρχηγὸς τῆς φάλαγγος Ἀθηνῶν, μέχρι τοῦ 1863, ὅποτε τὸν διεδέχθη ὁ ἀντισυνταγματάρχης Χρήστος Βυζάντιος. Ἡ μὴ ἀποκατάστασις τῆς Κρήτης τὸν ὤθησε πρὸς τὴν μεγαλόνησον, ἔνθα μετέσχε εἰς τὴν Κρητικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1866, ὅπου διεκρίθη

διὰ τὴν ἀνδρείαν του.

Ἐάν δὲ τοιοῦτος ἀνεδείχθη εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν ὁ Πάνος Κορωνάιος, ἔνθα καὶ ἐλάμβανε τὰς στρατιωτικὰς προαγωγὰς, ἐφάμιλλος ὑπῆρξε καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν, εἰς ἣν ἐπεδόθη καὶ ἀνεδείχθη, ἐκλεγόμενος βουλευτὴς Κυθηρῶν καὶ γενόμενος δις Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, διακριθεὶς δ' ἐν τῇ Κοινοβουλίᾳ διὰ τὸ σθένος καὶ αὐταπάγησιν. Ὡς ἀντιπρόσωπος δὲ τῆς νήσου μας ἐν αὐτῷ προήγαγε τὰ Κυθηραϊκὰ ζητήματα, συστήσας κατὰ τὸ ἔτος 1878 τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον ἐν Ποταμῷ, ἡ ἰδρυσις τοῦ ὁποίου συνετέλεσεν εἰς τὴν μόρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν τῆς Κυθηραϊκῆς νεολαίας. Οὕτω ἐξηκολούθησε δρῶν μέχρι τοῦ 1880, ὅποτε ἀπστρατεύθη μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀντιστρατήγου. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀποστρατείαν του τόση ἦτο ἡ ζωτικότης καὶ ἡ πρὸς τὸ καλὸν ἐφεσις του, ὥστε ἐξηκολούθησε δρῶν ὡς μέλος διαφόρων πατριωτικῶν καὶ ἔθνικων Σωματείων.

Προικισμένος ὑπὸ ἐκτάκτου στρατιωτικῆς μορφώσεως, ἐξέδωκε κατὰ μετὰφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, στρατιωτικὰ συγγράμματα ὑπὸ τοὺς τίτλους «Ἐγγειρίδιον βολῆς πυροβολικοῦ» καὶ «Ἐγγειρίδιον τακτικῆς», συνέγραψε δὲ καὶ τὴν ἀφήγησιν τῶν γεγονότων τῆς Ἐπανάστασεως τοῦ 1862. Τὴν τοιαύτην γόνιμον καὶ ἐθνοφελῇ σταδιοδρομίαν του ἐσυνέχισε μέχρι τοῦ 1899, ὅποτε ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 90 ἐτῶν.

Τοιοῦτος ἐν συντομίᾳ ὑπῆρξεν ὁ Πάνος Κορωνάιος. Ἀνὴρ ἐκτάκτου μορφώσεως, καρδιά ἀνδρεία καὶ πλήρης πατριωτισμοῦ, ψυχὴ μεστὴ ἀλτρούσιςτων αἰσθημάτων. Φυσιογνωμία ἀδρά, διακριθεῖσα διὰ τὴν ἐκτακτον συμβολὴν τῆς εἰς τὴν ὅλην ἀναμορφωτικὴν κίνησιν τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ νήσός μας, ἡ ὁποία συνεμερίσθη τὴν δόξαν καὶ τιμὴν Σου, μεγάλῃ πατριῶτα, ὁ Κυθηραϊκὸς λαὸς ὅστις ἔγνω νὰ τιμᾷ τοὺς τιμήσαντας καὶ εὐεργετήσαντας αὐτόν, πρὸ 22 ἐτῶν ἔστησε τὸν περικλεῖ τοῦτον ἀνδριάντα Σου εἰς τὴν περιβλεπτον ταύτην θέσιν, ὅστις συμβολίζει τὴν ὅλην δρᾶσιν Σου καὶ κινεῖ τὸ πνεῦμα τῆς μιμήσεως εἰς τοὺς ἐπιγενομένους.

Ἡ πατριωτικὴ ὁργάνωσις, ἥτις ἔγνω νὰ ἀποτίῃ τὸν ὀφειλόμενον φόρον εὐγνωμοσύ-

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος κ. Σταμ. Καψάνης καταθέτει τὸν στέφανον.

(Φωτογρ. Ἀνδρ. Κυριακοῦ)

τῶν γονέων του, λόγῳ τῆς στρατιωτικῆς του ἰδιοφυίας, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀναγνώρισιν τῆς ἀκριτοῦς ἐθνικῆς δρᾶσεώς του, εἰσῆχθη ὡς ὑπότροφος τοῦ Κράτους εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Καποδιστρίου ἰδρυθεῖσαν ἐν Αἰγίνῃ στρατιωτικὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξήλθε μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ τοῦ πυροβολικοῦ. Φύσις ζωηρὰ καὶ ἀνήσυχος, ὁ Πάνος Κορωνάιος, ῥέπουσα πρὸς τὰς περιπετείας καὶ τοὺς κινδύνους, εὐγνώμων δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς προστάτας μας, τοὺς συνετέλεσαντας εἰς τὴν εὐδόκωσιν τοῦ Ἑθνικοῦ μας ἀγῶνος, μετέσχε κατὰ τὸ 1854 εἰς τὸν Ρωσοτουρκικὸν πόλεμον, συμμετασχὼν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐπαναστατικοῦ σώματος, τοῦ ἐξελθόντος εἰς Θεσσαλίαν κατὰ τῆς Τουρκίας, ἐπίσης δὲ καὶ τῶν Συριακῶν, Αἰγυπτιακῶν καὶ Κρητικῶν πολέμων καὶ ἐπανάστασεων.

Πνεῦμα ἀναδημιουργικόν, ἐμφοροῦμενος ὑπὸ ἀρχῶν Δημοκρατικῶν, μετέσχε πάσης ἐπαναστατικῆς καὶ ἀναμορφωτικῆς κινήσεως

νης εις τούς μεγάλους πατριώτας, από τον θεμέλιον λίθον του Δηλαβέρη προσέρχεται πρό του ανδριάντος σου, ίνα καταθέσῃ τὸν στέφανον τούτον ἐκ δάφνης εις ἐκδήλωσιν τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης μας καὶ ἀναγνώρισιν τῶν μεγάλων πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸ Ἔθνος ὑπηρεσιῶν σου.

Μετὰ τὸν λόγον τοῦ κ. Πετροχείλου ὁ κ. Μιχ. Μεγαλοοικονόμος πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ποταμοῦ, συνεχώρη τὴν Κυθηραϊκὴν Ἀδελφότητα διὰ τὴν πατριωτικὴν δοῶσιν τῆς καὶ ἠνχαρίστησε τὸ Διοικ. Συμβούλιον αὐτῆς διότι κατὰ τὴν διέλευσίν του ἐκ τῆς πόλεως του δὲν παρέλειψε νὰ ἀποτίσῃ τὸν ὀφειλόμενον φόρον εὐγνωμοσύνης πρὸς ἓν ἄξιον τέκνον τῶν Κυθίων καὶ μεγάλον πατριώτην. Μεθ' ὃ προσεφέρθησαν ἀναψυκτικὰ εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς μέγαρον τῆς Κοινότητος.

ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΣ ΕΝ ΠΟΤΑΜΩ

Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Ποταμοῦ πρὸς τιμὴν τῶν ἐκδρομέων τῆς «Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος» καὶ διὰ τὴν εὐρυτέραν διάθεσιν τοῦ λαχείου ὑπὲρ τῆς Ἀγίας Μόνης, εἶχε τὴν ὡραίαν πρωτοβουλίαν νὰ διοργανώσῃ ἐν Ποταμῷ χοροεσπερίδα τὴν 15ην Αὐγούστου.

Ἡ ἐπιτυχία τῆς χοροεσπερίδος ταύτης ὑπῆρξεν ἐξαιρετικὴ ἀπὸ ἀπόψεως συγκεντρώσεως κόσμου καὶ κεφιοῦ Ὁφείλεται διὰ τοῦτο δίκαιος ἔπαινος πρὸς τὸν ἑκτετην Πρόεδρον τοῦ Ποταμοῦ κ. Μιχ. Μεγαλοοικονόμον καὶ τὸ φιλοπρόοδον Κοινοτικὸν Συμβούλιον αὐτοῦ, χάρις εἰς τὰς προσπάθειάς τῶν ὁποίων καὶ τὴν θαυμαστὴν διοργάνωσιν τῆς χοροεσπερίδος οἱ ἐκδρομεῖς διήλθον μίαν εὐχάριστον βραδυάν.

Ἐνωρίτατα ἤρχισεν ἡ συγκέντρωσις τῶν συμπολιτῶν εἰς τὴν πλατεῖαν Κορωναίου ἡ ὁποία, κριθεῖσα καταλληλότερα διὰ τὴν χοροεσπερίδα, εἶχε καταλλήλως διακοσμηθῇ.

Ἀπὸ τῆς 9 ἑσπερινῆς τὰ καθίσματα εἶχον καταληφθῇ. Τὴν 10 καὶ ἡμίσειαν δίδεται τὸ σύνθημα ἐνάρξεως τοῦ χοροῦ μετὰ τὸν συρτὸν τὸν ὁποῖον ἔσφηνεν ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ποταμοῦ κ. Μιχ. Μεγαλοοικονόμος ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς συζύγου του, τοῦ κ. Λιον. Πετροχείλου Προέδρου καὶ τοῦ κ. Θεοδ. Τζέτζου Ἀντιπροέδρου τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κοινότητος Ποταμοῦ κ. Πολυχρ. Φρατζεσκάκη.

Ἡ θαυμασία ὁρχήστρα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρίστου συμπολίτου κ. Καβίερη ἐσχόρπισε τὸν ἐνθουσιασμόν εἰς τοὺς παρευρεθέντας εἰς τὴν χοροεσπερίδα

τὴν ὁποίαν πολὺ ταχέως μετέβαλεν εἰς πραγματικὸν πανηγῆρι κατὰ τὸ ὁποῖον ἔβλεπε τις ἀδελφωμένους τοὺς συμπολίτας τῶν δύο δήμων καὶ τῆς ἐκδρομῆς.

Τὸν πρῶτον χορὸν ἠκολούθησε φρὸς τὸ ὁποῖον ἐχορεύθη παρὰ πολλῶν ζευγῶν. Διεκρίθησαν εἰς τὸ φρὸς αἱ δεσποινίδες Ἀθηνᾶ Σίμων καὶ Σπυρ. Παναρέτου.

Ἐπίσης ἐθαυμάσθη ὁ τσαμικός τὸν ὁποῖον ἐχόρευσαν οἱ κ. κ. Ἰωάν. Πορφύρης, Σπ. Μιχαλάκης, Λημ. Μεγαλοοικονόμος καὶ Ζαφείρης Θαλασσινός.

Ὁ μοναδικὸς στιλβωτὴς τοῦ Ποταμοῦ Πολύβιος τὸν ὁποῖον ἡ δικαιοσύνη ἐστειλέν εἰς τὴν νῆσον μας ὡς ἐξορίστον, ἀπέσπασε τὰ χειροκροτήματα τοῦ πλήθους διὰ τὴν πραγματικὴν χάριν μετὰ τὴν ὁποίαν ἐχόρευσε τὸν διπλὸν Κυθηραϊκόν.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐγένετο ἡ ἐκκύβευσις τοῦ λαχείου.

Ὁ υἱὸς τοῦ Προέδρου τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Μάνθρος Πετροχείλος ἀνέλαβε τὴν ἐργασίαν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν λαχνῶν ἐκ τῆς κληρωτίδος.

Ἐκ τῆς κληρωτίδος ἐξήχθησαν οἱ ἐξῆς ἀριθμοὶ κερδίζοντες τὰ ἐξῆς ἀντικείμενα.

Λαχνὸς Πρῶτος 1918 κερδίζων ὁ ὁμολογίας Α' Ἀναγκαστικοῦ δανείου.

Λαχνὸς Δεύτερος 490 κερδίζων μεγάλην φωτογραφίαν τῆς Μονῆς Μυρτιδίου.

Λαχνὸς Τρίτος 997 κερδίζων ἓν ἀνθοδοχεῖον.

Λαχνὸς Τέταρτος 1038 κερδίζων ὁ ὁμολογίας Β' Ἀναγκαστικοῦ δανείου.

Λαχνὸς Πέμπτος 1001 κερδίζων μεγάλην φωτογραφίαν παριστάνουσαν τὴν «Τρύπια Πέτρα».

Λαχνὸς Ἑκτος 562 κερδίζων ἓν σεοβίς καπνοῦ.

Λαχνὸς Ἑβδομος 1065 κερδίζων ἓν ἀνθοδοχεῖον ὑάλινον.

Λαχνὸς Ὀγδοος 617 κερδίζων ἓν τεφροδοχεῖον γραφείου.

Λαχνὸς Ἐνατος 1145 κερδίζων ἓν ἀνθοδοχεῖον ἐπάγουρον.

Λαχνὸς Δέκατος 1575 κερδίζων ἓν κασπώ.

Ἐκ τῶν τυχηρῶν ἐνεφανίσθησαν οἱ ἐξῆς:

Ὁ κ. Χαράλαμπος Κορωναῖος κάτοχος τοῦ δευτέρου ἀριθμοῦ, ὁ κ. Διονύσιος Πετροχείλος τοῦ τρίτου ἀριθμοῦ, ὁ κ. Κων. Τζέτζος κομιστὴς τοῦ πέμπτου ἀριθμοῦ καὶ Ἰωάννης Πορφύρης τοῦ ἑκτοῦ ἀριθμοῦ, οἱ ὁποῖοι ἐνθουσιασμένοι διὰ τὴν εἵνοιαν τῆς τύχης τῶν παρελάβον τὰ ἀντικείμενα ὑπὸ τὰς ζωηρὰς ἐπεφημίας τῶν παρισταμένων, πλὴν ἀπογοητευμένων διὰ τὴν.....κακομοιρίαν τῆς τύχης τῶν.

Τὰ ἀντικείμενα τῶν ἄλλων ἀριθμῶν τῶν ὁποίων οἱ κάτοχοι δὲν παρευρίσκοντο κατὰ τὴν χοροεσπερίδα, παρεδόθησαν εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος Ποταμοῦ παρὰ τοῦ ὁποῖου δύνανται νὰ τὰ παραλάβωσιν οἱ τυχηροί.

Μετὰ τὴν ἐκκύβευσιν τοῦ λαχείου ἐπαυλῆφθη καὶ πάλιν ὁ χορὸς μετὰ τὸ αὐτὸ πάντοτε κέφι παραταθεῖς μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὥρῶν ὅτε οἱ χορευταὶ ἀπεσύρθησαν ἀποκομίζοντες τὰς ὡραιότερας τῶν ἐντυπώσεων.

Τὰ Συμβούλια Ποταμοῦ καὶ Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πειραιῶς.

(Φωτογρ. Ἀνδρ. Κυριακοῦ)

ΤΙΜΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΥΜΠΟΛΙΤΗΝ ΕΥΕΡΓΕΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ Ι. ΚΟΡΩΝΑΙΟΝ ἢ ΠΟΥΛΑΚΗΝ

Εἰς τὴν Ἀγίαν Πελαγίαν ἡ ἐμπνευσμένη πρωτοβουλία καὶ ἡ ἐπιμονὴ ἐνὸς ἀληθινοῦ Κυθηρίου ἐθαυματουργήσεν. Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὅρμου κατασκευάζεται ἕνας μῶλος, ἡ σημασία τοῦ ὁποίου δὲν διαφεύγει κανένα. Εἶναι τὸ πρῶτον βῆμα διὰ τὴν δημιουργίαν λιμένος, ὁ ὁποῖος θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν τακτικὴν ἐπικοινωνίαν τοῦ βορείου τμήματος τῆς νήσου μὲ τὸν Πειραιᾶ.

Τὴν σημασίαν δὲ ἀκριβῶς αὐτὴν τοῦ μῶλου ἀποδεικνύουν τὰ κατωτέρω δημοσιευόμενα ψηφίσματα τῶν κοινοτήτων Καραβά καὶ Ποταμοῦ καὶ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀγίας Πελαγίας.

Εἰς τὸν κ. Παν. Ι. Κορωνάιον ἢ Πουλάκην, τὸν σχόντα τὴν πρωτοβουλίαν τῆς κατασκευῆς τοῦ μῶλου, ἀξίζουν τὰ θερμότερα συγχαρητήρια.

ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΚΑΡΑΒΑ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΑΡΙΘ. 44

Συνεδρίασις τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου Κοινότητος Καραβά τῆς 19ης Αὐγούστου 1933 ἔτους.

Παρόντων τῶν μελῶν Ἀριστείδου Διακοπούλου Προέδρου, Θεοδώρου Τζωρτζοπούλου, Ἀλεξίου Τζωρτζοπούλου καὶ Γεωργίου Ζαντιώτου.

Ὁ κ. Πρόεδρος εἰσηγείται εἰς τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον ὅπως ἀνακηρυχθῇ Μέγας Εὐεργέτης Κοινότητος Καραβά ὁ συνδημότης κ. Παναγιώτης Ἰωάννου Κορωνάιος ἢ Πουλάκης.

Νὰ ἀναγραφῇ χροσσοῖς γράμμασιν τὸ ὄνομα τοῦ κ. Παναγιώτου Ἰωάννου Κορωνάiou εἰς τὴν στήλην τῶν μεγάλων εὐεργετῶν Καραβά. Τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος διὰ τῆς ἐφημερίδος «Φωνῆς τῶν Κυθήρων» καὶ περιοδικοῦ «Κυθηραϊκὸς Κήρυξ».

Ἐπειδὴ ὁ συνδημότης ἡμῶν κ. Παναγιώτης Ἰωάννου Κορωνάιος ἢ Πουλάκης ἀνέλαβεν ὅλως αὐτοβούλως καὶ δι' ἰδίας αὐτοῦ δαπάνης, κατεσκεύασεν ἐν Ἀγίᾳ Πελαγίᾳ, λιμενοβοράχιονα μήκους πενήτηκοντα μέτρων ἀποβλέπων ὅτι διὰ τῆς συνεχίσεως τοῦ ἔργου του παρὰ μιμητῶν συμπολιτῶν, τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου προβλήματος, τὴν ἐξασφάλισιν διαρκοῦς θαλασσίας συγκοινωνίας γενικοῦ εὐεργετήματος ὁλοκλήρου τῆς νήσου μας.

Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον

Ἀκοῦσαν τοῦ κ. Προέδρου.

Ἔχον δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα ἐκπολιτιστικά καὶ κοινῆς ὠφελείας Ἔργα ἐκτελοῦντες δέον νὰ τυγχάνωσι τῆς προσηκούσης τιμῆς, διὰ ταῦτα.

Ἀποφαίνεται

Ἀνακηρύσσει τὸν συνδημότην κ. Παναγιώτην Ἰωάννου Κορωνάιον ἢ Πουλάκην. Μέγαν Εὐεργέτην τῆς ἡμετέρας Κοινότητος, καὶ ψηφίζει νὰ ἀναγραφῇ χροσσοῖς γράμμασιν εἰς τὴν στήλην τῶν Μεγάλων Εὐεργετῶν Κοινότητος Καραβά.

Τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος εἰς τὴν ἐφημερίδα «Φωνὴ τῶν Κυθήρων» καὶ περιοδικὸν «Κυθηραϊκὸς Κήρυξ».

Ἀναθέτει τῷ κ. Προέδρῳ τὴν διαβίβασιν ἀντιγράφων τοῦ παρόντος πρὸς τὸν τιμώμενον.

Ἐγένετο ἀπεφασίσθη καὶ ὑπογράφεται ὡς ἑπεται:

Ὁ Πρόεδρος	Τὰ Μέλη
Ἀ. Διακοπούλος	Θ. Τζωρτζοπούλος
	Α. Τζωρτζοπούλος
	Γ. Ζαντιώτης

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον
Αὐθημερόν.

Ὁ Γραμματεὺς
Π. Χ. Κορωνάιος

ΤΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΓ. ΠΕΛΑΓΙΑΣ

Ἀριθμὸς μελῶν κατὰ Νόμον
Τέσσαρα

ΠΡΑΞΙΣ

Υπ' ἀριθ. Λέξα, ἔτους 1933

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ἰωάν. Θ. Ἀνδρόνικος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μ. Ι. Μεγαλοοικονόμος

ΜΕΛΗ

Νικόλαος Ι. Σαριδάκης Εἰσηνοδικῶν Κυθήρων, Θεόδωρος Ἀνδρ. Κορωνάιος.

Ἀπόντα μέλη: Οὐδέν.

Ἐν Ποταμῷ τῶν Κυθήρων σήμερον τὴν 25ην τοῦ μηνὸς Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1933 ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 10ην π.μ. ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ Ἀγίας Πελαγίας συνήλθεν ἐν τῷ ἐνταῦθα Εἰσηνοδικειακῷ καταστήματι κατόπιν τῆς ὑπὸ χρονολογίαν 23 τρέχοντος προσκλήσεως τοῦ Προέδρου αὐτῆς Ἰωάννου Θεοδ. Ἀνδρόνικου.

Τῆς ἐπιτροπῆς εὐρισκομένης ἐν ἀπαρτίᾳ ὁ πρόεδρος Ἰωάννης Θ. Ἀνδρόνικος εἰσάγει πρὸς συζήτησιν τὸ ἐκ τῶν ἐν τῇ προσκλήσει θεμάτων:

Περὶ

Ἀνεγέρσεως ἀναμνηστικῆς στήλης πρὸς ἀναγραφὴν ἐπ' αὐτῆς τοῦ ὀνόματος τοῦ Παναγιώτου Ἰωάννου Κορωνάiou ἢ Πουλάκη.

Ὁ Πρόεδρος ἐξέθηκε τὰ ἑξῆς:

Ἐπειδὴ ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Καραβά Παναγιώτης Ἰωάννου Κορωνάιος ἢ Πουλάκης ἀνέλαβεν ὅλως αὐτοβούλως καὶ δι' ἰδίαν αὐτοῦ χρημάτων τὴν ἐκτέλεσιν ἐν Ἀγίᾳ Πελαγίᾳ λιμενοβοράχιονος μήκους τριάκοντα μέτρων, μὲ σκοπὸν ἵνα, ἀφ' ἐνὸς μὲν ποιήσῃται ἑναρξιν τοῦ ἔργου ὁ

περ ἀποτελεῖ τὸ ὄνειρον παντὸς Κυθηρίου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἵνα διὰ τῆς χειρονομίας του ταύτης προκαλέσῃ καὶ ἄλλους συμπολίτας ἵνα συνεχίσωσι καὶ ἀποπερατώσωσι τὸ ἔργον τοῦτο.

Ἐπειδὴ ὄντως ἐξεπλήρωσεν εὐσυνειδήτως καὶ ἐπιτυχῶς τὰς ἐναντι τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις, ἐκτελέσας μάλιστα πλείονα τῶν ὅσων ἀρχικῶς ἀνέλαβε νὰ ἐκτελέσῃ καὶ ἔπειδὴ αἱ τοιαῦται εὐγενεῖς καὶ πατριωτικαὶ χειρονομίαι δέον νὰ τυγχάνωσιν τῆς δεούσης ἡθικῆς ἀμοιβῆς, καὶ νὰ ἀπολαμβάνωσιν οἱ τοιοῦτοι εὐεργέται τοῦ κυθηραϊκοῦ λαοῦ τῆς παγκυθηραϊκῆς εὐγνωμοσύνης, ἵνα οὕτω εὐρίσκωσι καὶ ἄλλους μιμητάς, διὰ ταῦτα προτείνει, ἵνα φροντίδι τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ διὰ κοινοῦ κυθηραϊκοῦ ἑράνου, ἀνεγερθῇ ἐπὶ καταλλήλῳ βάθρῳ καὶ εἰς κατάλληλον ἐν τῷ λιμένι θέσιν, ἀναμνηστικὴ μαρμαρίνη στήλη, ἐφ' ἧς ν' ἀναγραφῇ ἀνεξίτηλοις γράμμασι τὸ ὄνομα τοῦ Παναγιώτου Ἰωάννου Κορωνάiou ἢ Πουλάκη τιμῆς καὶ παγκυθηραϊκῆς εὐγνωμοσύνης ἔνεκεν.

Ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἐκτεθέντων τὰ μέλη συμφωνοῦσι πληρέστατα.

Ὁ Πρόεδρος καλεῖ τὴν Λιμενικὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω.

Ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ ἀκούσασα πάντα ταῦτα, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν Νόμων περὶ «Λιμένων καὶ Λιμενικῶν Ταμείων».

ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ

Ἀποφασίζει ὁμοφώνως, διὰ τοὺς ἐν τῷ ἱστορικῷ ἀναφερομένους λόγους, ἵνα φροντίδι τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ διὰ κοινοῦ κυθηραϊκοῦ ἑράνου, ἀνεγερθῇ εἰς θέσιν ὁρισθησομένην ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν τῷ λιμένι Ἀγίας Πελαγίας καὶ ἐπὶ καταλλήλῳ βάθρῳ, μαρμαρίνη ἀναμνηστικὴ στήλη ἐφ' ἧς ν' ἀναγραφῇ ἀνεξίτηλοις γράμμασι τὸ ὄνομα τοῦ Παναγιώτου Ἰωάννου Κορωνάiou ἢ Πουλάκη τιμῆς καὶ παγκυθηραϊκῆς εὐγνωμοσύνης ἔνεκεν.

Ἐγένετο, ἀπεφασίσθη καὶ ὑπεγράφη αὐθημερόν.

Ἡ ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ὁ ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ἰωάν. Θ. Ἀνδρόνικος
ΤΑ ΜΕΛΗ: Νικόλαος Ι. Σαριδάκης,
Μιχαὴλ Ι. Μεγαλοοικονόμος, Θεόδωρος
Α. Κορωνάιος

ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΠΟΤΑΜΟΥ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΑΡΙΘ. 122

Συνεδρίασις τοῦ Κοινот. Συμβουλίου τῆς Κοινότητος Ποταμοῦ τῆς 30 Ἰουλίου 1933.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΚΥΘΗΡΑΪΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΪΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΑΥΤΗΣ

Τὴν σύστασιν τῶν πατριωτικῶν ὁργανώσεων ὑπεγγόρευσε ἡ ἀνάγκη τῆς διατηρήσεως τῶν δεσμῶν τοῦ ἀτόμου πρὸς τὴν γενέτειραν αὐτοῦ πατρίδα, ὅταν ἀπομακρύνεται αὐτῆς. Ἡ ἀλήθεια τῆς αἰτίας ταύτης ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι πάντα τὰ ὑφιστάμενα ἤδη πατριωτικὰ σωματεῖα, κατὰ κανόνα σχεδόν, ἀναγράφουν εἰς τὸ πρῶ-

Παρόντα μέλη Μιχαὴλ Μεγαλοοικονόμος (Πρόεδρος) Πολυχρόνης, Φραντζεσκάκης, Χαράλαμπος Μιχαλακάκης, Βρεττὸς Πανάρετος, Στυλιανὸς Μεγαλοοικονόμος καὶ Ἀνάγνωρος Φωτεινός. Ἀπόντα μέλη οὐδέν.

Ὁ κ. Πρόεδρος εἰσηγεῖται εἰς τὸ Συμβούλιον ὅπως ἀνακηρυχθῇ ἐπίτιμος δημότης καὶ εὐεργέτης τῆς Κοινότητος ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Καραβὰ τῆς παρακειμένης Κοινότητος Καραβὰ Παναγιώτης Ἰωάννου Κορωνάιος ἡ Πουλιάκης ὅστις δι' ἰδίῳν αὐτοῦ ἐξόδων κατεσκεύασεν ἐν τῷ ὄρει Ἀγίας Ηελαγίας ἐπὶ τῆς ἡμετέρας Κοινότητος λιμενοβραχίονα διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ ὁποῦν θέλει ἐξυπηρετηθῇ ἡ θαλασσία συγκοινωνία τῆς τε Κοινότητος ἡμῶν καὶ τῶν λοιπῶν Κοινοτήτων τῆς νήσου, ἅμα δὲ ἀπεφασίσθη καὶ ἡ ἀνάρτησις τῆς εἰκόνης τοῦ ἄνω εὐεργέτου ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ κοινοτικοῦ καταστήματος τιμῆς ἔνεκεν.

Τὸ Κοινοτικόν Συμβούλιον

Ἀκούσαν τὸν κ. Πρόεδρον

Ἐχον δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα ἐκπολιτιστικὰ καὶ κοινῆς ὠφελείας ἔργα ἐκτελοῦντες δεόν νὰ τυγχάνουσι τῆς προσηκούσης τιμῆς, διὰ ταῦτα

Ἀποφαίνεται

Ἀνακηρύσσει τιμῆς ἔνεκεν ἐπίτιμον δημότην καὶ εὐεργέτην τῆς Κοινότητος τὸν κ. Παναγιώτην Ἰωάν. Κορωνάιον ἡ Πουλιάκην διὰ τὸ ἄνω ἐκτελεσθὲν ὑπ' αὐτοῦ ἔργον καὶ ψηφίζει ἵνα ἀναρτηθῇ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Κοινοτικοῦ καταστήματος.

Ἀναθέτει δὲ τῷ κ. Προέδρῳ νὰ διαβιβάσῃ ἀντίγραφον τοῦ παρόντος πρὸς τὸν τιμώμενον.

Ἐγένετο, ἐκρίθη καὶ ἀναγνωσθεῖσα ὑπογράφεται.

Τὸ Κοινοτικόν Συμβούλιον

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Μ. Μεγαλοοικονόμος

Π. Φραντζεσκάκης

Β. Πανάρετος

Χ. Μιχαλακάκης

Α. Φωτεινός

Σ. Μεγαλοοικονόμος

τον ἄρθρον τοῦ καταστατικοῦ τῶν τὸν σκοπὸν καὶ τὴν προσπάθειαν αὐτῶν «πρὸς σύσφιγξιν τῶν πατριωτικῶν δεσμῶν καὶ σχέσεων». Τὸν αὐτὸν δὲ σκοπὸν ἀναφέρουν καὶ τὰ Κυθηραϊκὰ Σωματεῖα τῶν Ἀθηνῶν, τῶν ὁποίων ἔμως ἡ δρᾶσις μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἔχωμεν τὴν γνώμην ὅτι πολὺ ἐλάχιστον ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν πραγματικὴν ἀποστολὴν τῶν. Διότι ἡ σύσφιγξις τῶν «πατριωτικῶν δεσμῶν καὶ σχέσεων» εἶναι εὐρυτάτη ἔννοια, ἱκανοποιουμένη διὰ πολλῶν τρόπων, κυρίως ἔμως διὰ τῆς ὑποστηρίξεως παντὸς ἔργου τείνοντος εἰς τὴν στενωτέραν, εἰ δυνατόν, ἐπαφὴν τοῦ ἀτόμου πρὸς αὐτήν. Καὶ εἶναι εὐκόλως νοητὴ ἡ ὑποχρέωσις αὐτῇ τῶν διοικούντων τὰς πατριωτικὰς ὁργανώσεις, ὥστε νὰ ἀποκλείεται οἷα-δήποτε δικαιολογία διὰ τοὺς παραμελοῦντας τὸ καθήκον τῶν, τὸ τόσον σαφὲς καὶ ἀναμφισβήτητον. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ κακίσωμεν τὰς Κυθηραϊκὰς ὁργανώσεις τῶν Ἀθηνῶν, τῶν ὁποίων ἡ στάσις κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκδρομὴν τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πειραιῶς μᾶς ἔπεισεν ὅτι μεγάλως παρημέλησαν τὸ ὑψηλὸν καθήκον τῶν, τὸν ἱερὸν προορισμὸν τῶν.

Συγκεκριμένως πρόκειται περὶ τῆς ἀσκηθείσης ἐκ μέρους τῶν ὁργανώσεων τούτων συστηματικῆς ἀντιδράσεως κατὰ τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐκδρομῆς τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πειραιῶς, διὰ τῆς ὁποίας ἐσκοπεῖτο ἡ ἐπαφὴ τῶν συμπολιτῶν μας τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Ἀθηνῶν μὲ τὴν νήσον μας καὶ ἡ ὑποστήριξις μᾶς Μονῆς, ἐχούσης ἀνάγκην ὕλικῆς ἐνισχύσεως. Ἡ ἀντίδρασις τῶν Κυθηραϊκῶν ὁργανώσεων Ἀθηνῶν εἶναι ἀναμφισβήτητος, καὶ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τῆς ἐκδρομῆς ταύτης οὐδὲν μέλος τῶν Ἀθηναϊκῶν ὁργανώσεων ἔλαβε μέρος, οὔτε καὶ μέλος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου αὐτῶν συμμετέσχεν, ἐνῷ θὰ ὀφείλον ὅχι μόνον νὰ παρακινήσουν τὰ μέλη τῶν νὰ λάβουν μέρος, ἀλλὰ καὶ τὰ ἴδια Σωματεῖα νὰ τεθοῦν ἐπὶ κεφαλῆς, συνεννοούμενα μετὰ τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πειραιῶς.

Καὶ τώρα ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκδρομῆς, δὲν ἀναφέρομεν ἐδῶ περισσότερα.

Συμπληρωματικῶς παραθέτομεν ἀμερόληπτον κρίσιν τὴν ὁποίαν συνιστᾷ ἡ περιελθούσα εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πειραιῶς ἐπιστολὴ τοῦ κ. Ν. Χαρισιάδου, μετασχόντος τῆς ἐκδρομῆς καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ὁποίας ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τῷ Ἐριτίμῳ Κυρίῳ

Κυρίῳ Διον. Μ. Πετροχειλῷ

Προέδρῳ τῆς Κυθηραϊκῆς

Ἀδελφότητος Πειραιῶς—Ἀθηνῶν

Πειραιᾶ

Ἐρίτιμε Κύριε Πρόεδρε,

Ἐπανακάμπτων ἐκ Λουτρακίου εἰς τὴν ἐν Πύλῳ ἔδραν μου, εἶχον τὸ εὐτύχημα νὰ εἶμαι ἀνυπερβλήτως τῶν εἰς Ἀγίαν Μόνην ἐκδρομῶν ἐκ ἀνυπερβλήτως, χωρὶς νὰ γνωρίζω ὅτι μετὰ τῶν κληθέντων νὰ ἀνυπερβλήτως εἰς τὴν ἐκδρομὴν, διοργανωθεῖσαν παρὰ τῆς φιλοπροόδου καὶ μετῆς εὐεργετικῆς δράσεως Ἀδελφότητος Ὑμῶν, στεφθεῖσαν δὲ ὑπὸ ἡγευτικῆς ἐπιτυχίας, ἀνυπερβλήτως καὶ ἐγὼ ὁ ἕνός, ὁ ὁποῖος ὅμως ἡγάπησα τὴν ὠραίαν πατρίδα Σας καὶ θεωροῦμαι ὑπερῷονος διότι ἀνυπερβλήτως παρ' εὐγενοῦς λαοῦ.

Βαθεῖται ἡτο ἡ ἀνυπερβλήτως μου, ὅταν ὁράσας εἰς Πύλον, εἶχον τὸ εὐγενὲς προοικλητήριον, δι' οὗ ἐκαλοῦμην νὰ ἀνυπερβλήτως τῆς ἐκδρομῆς.

Διὰ τὴν προοικλητήριον μου τιμὴν καὶ διὰ τὴν ἐκδρομὴν τῆς ἐκτιμώσεως, παρακαλῶ ὅπως δεχθῆτε τὴν ἐκδρομὴν τῆς πλέον ἱερᾶς μου εὐγνωμοσύνης καὶ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι οὐδέποτε λησμονῶ τὴν ὠραίαν νήσον καὶ τοὺς φιλοτίμους κατοίκους, οἱ ὁποῖοι ὁτοργιστάτα μὲ ἐξυλοφάνθησαν ἐπὶ ἐπταετίαν.

Μετὰ τῶν εὐχαριστιῶν μου δεχθῆτε καὶ τὰ ἐγκάρδια ἀνυπερβλήτως διὰ τὴν διοργάνωσιν τῆς ὠραίας ἐκδρομῆς, διὰ τὴν ἡγευτικὴν ἐπιτυχίαν τῆς καὶ διὰ τὴν ὅλην δράσιν τῆς ὑπὸ τὴν ὁτοργιστῶν Ὑμῶν καὶ τοῦ ὑψ' Ὑμῶν Διοικητικοῦ Συμβουλίου διοικούντος τῆς Ἀδελφότητος, ὡς καὶ τὴν διάθεσιν εὐχῶν ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ εὐτυχίας τῆς ὠραίας Σας Πατρίδος.

Ἀξιάσθε, Ἐρίτιμε Κύριε, καὶ τὴν ἐκδρομὴν τῆς πρὸς Ὑμᾶς ἀκρας μου τιμῆς καὶ βαθείας ἐκτιμώσεως μεθ' ὧν διατελῶ.

Ὁλοπρόθετος

ΝΙΚΟΛ. ΧΑΡΙΣΙΑΔΗΣ

Ἐν Πύλῳ τῇ 8ῃ Αὐγούστου 1933

ΟΧΙ ΜΟΝΟΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ !...

Πρέπει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ θαυματουργὸς δύναμις τῶν διαφόρων ἁγίων τῆς νήσου μας ἔρχεται πάντοτε προστάτις τῶν συμπολιτῶν μας εἰς πᾶσαν αὐτῶν ἐργασίαν ἢ ἐπιχείρησιν. Διότι δὲν ἐξηγῆται ἄλλως πῶς ἔπειτα ἀπὸ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον γίνεται εἰς τὴν Ἀγ. Πελαγίαν ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἀποβίβασις

των αναχωρούντων εκ της νήσου μας η επιστρεφόντων εις αυτήν συμπολιτών δεν έθρηνησαμε μέχρι σήμερα θύματα. Διά να αντιληφθῇ τις την πραγματικήν κατάστασιν, η όποία έγγίζει τα όρια της άσεβείας προς την ζωήν αύτων των ιδίων, πρέπει να τολμήσῃ να «κατέβῃ στο γυαλό» της 'Αγίας Πελαγίας υπό την ιδιότητα μεταναστεύοντος. Θά ἴδῃ τότε παραφόρτωμα των λέμβων με έμπορεύματα και έντός αύτων τους επιβάτας να ρίπτονται ως πρόβατα, δι' ένα ταξειδίου προς τό άπειρον, δεδομένου ότι οί πλοίαρχοι των πλοίων της 'Ακτοπλοίας δεν έννοούν να προσεγγίσουν καν την νήσον μας, σταθμεύοντες εις μιλλίων απόστασιν.

Νομίζομεν ότι, αί λιμενικάί άρχαί της νήσου μας έχουν καθήκον να διορθώσουν τά κακώς κείμενα επιβλέπουσαι προσωπικώς εις την εκτέλεσιν αύστηρών διαταγών των, διότι η εύρεία άποστολή των άγίων είναι ένδεχόμενον κάποτε να τους έχῃ τόσον άπασχολημένους εις άλλα έργα ώστε να μη δύνηθουν να έλθωσιν άρωγοί εις τάς ίκεσίας των ταλαιπορουμένων και κινδυνευόντων συμπολιτών μας. Έχομεν άλλως τε τό πρόσφατον περιστοτικόν, της 8 Αυγούστου έ. έ. κατά τό όποιον παρεσύρθη υπό των κυμάτων λεμβούχος καθ' ην στιγμήν έκωπηλάτει πλέων προς την ύπ' άτμόν εύρισκομένην «Έλληνίδα» και κατά τό όποιον άν δεν έθρηνήσαμεν θύματα, όφείλεται εις θαύμα.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΟΤΑΜΟΥ

Η ραγδαία εξέλιξις της πολίχνης του Ποταμού, παρακολουθούσης την πρόδον των μεγαλουπόλεων, άφίνει έκθαμβον τόν επισκέπτην. Τό Κοινοτικόν Συμβούλιον τό όποιον προΐσταται και τά μέχρι σήμερα διαχειρισθέντα τά της Κοινότητας κατέβαλον πάντοτε υπαπανθρώπους προσπαθείας διά ν' αναπτύξουν την ώραιάν κωμόπολιν του νησιού μας διά την όποιαν δύναται τις να είπῃ ότι έγιναν πάρα πολλά πράγματα. Παρά ταύτα όμως άς μάς έπιτραπῇ μία μικρά παρατήρησις. Πρόκειται περί της παντελούς έλλείψεως ούρητηρίων η όποία κάμει τόν επισκέπτην να βλασφημήσῃ την τύχην του εάν λάβῃ την ανάγκην των.

Συνιστώμεν εις τό Κοινοτικόν συμβούλιον Ποταμού να στρέψῃ και προς τό σημείον τοῦτο την προσοχήν του και να συμπληρώσῃ την έλλειψιν η όποία άσφαλώς δεν θά τό ζημιώσῃ. Καμμιά φορά τά βρωμερά αὐτά μέρη εἶνε περισσότερον άπα-

ραίτητα από μέγαλα και εύρείας αἰθούσας.

Πιστεύομεν ότι τό φιλοπρόδον Κοινοτικόν Συμβούλιον δεν θά μάς κατηγορήσῃ διά την φιλικήν αὐτήν σύστασιν οὔτε θά άποφύγῃ να την ίκανοποιήσῃ, προς τό συμφέρον της πόλεως.

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΠΟΤΑΜΟΥ-ΑΓΙΑΣ ΠΕΛΑΓΙΑΣ

Εἰς εκτέλεσιν άποφάσεως του Διοικ. Συμβουλίου της Κυθηραϊκής 'Αδελφότητος, οί κ. κ. Θεόδ. Τζέτζος, Σταμ. Καψάνης και Παν Μεγαλοοικονόμος περιήλθον την 14ην 'Ιουλίου έ. έ. τά καταστήματα των έν Πειραιῇ συμπολιτών, συλλέγοντες ποσά, επί τη βάσει διπλοτύπων άποδείξεων διά την έπισκευήν και συντήρησιν της όδοῦ Ποταμοῦ- 'Αγίας Πελαγίας.

Έκ παραλλήλου, έτέρα έπιτροπή υπό τόν κ. Σωτήρ. Τσαμπηράν, διορισθεῖσα και αὐτή παρά της Κυθηραϊκής 'Αδελφότητος, ένεργεί έράνους έν 'Αθήναις.

Τά οικονομικά άποτελέσματα της πρώτης ήμέρας έχουνσιν ως κατωτέρω

Κυθηραϊκή 'Αδελφότης	3000.—
Λιονυσ. Πετρόχειλος	500.—
Παν. Μ. Μεγαλοοικονόμος	500.—
Θ. Τζέντζος	300.—
Παν. Καστριόσιος	500.—
Σταμ. Καψάνης	300.—
Έμμ. Καρατζάς	50.—
Μηνᾶς Β. Τζωρτζόπουλος	300.—
Όθων Χριστοφίλης	200.—
Γεωργ. Παστός	300.—
Ίωαν. Σίμος	300.—
Εὔστ. Κατσούλης	500.—
Μιχ. Π. Μεγαλοοικονόμος	100.—
Ίωαν. Κορωνάιος	50.—
'Αδελφοί Χαρ. και Έμ. Κρίθαρης	200.—
Χαρίτος Μανωλέσος	100.—
Λημ. Πετρόχειλος	100.—
Θεόδ. Θεοδοωρακίτης	20.—
Θεόδ. Κ. Καψάνης	50.—
Φώτης 'Αρώνης	50.—
Κυρ. 'Ανδρόνικος	50.—
Μηνᾶς Ε. Μανωλέσος	50.—
Γεωργ. Π. Μεγαλοοικονόμος	50.—
Παν. Σ. Καψάνης	50.—
Παν. Χρ. Φάρος	25.—
Θεόδ. Κατράκης	200.—
Κων. Τσαμπηράς	50.—
Ν. Καλλιγέρης	50.—
Παν. Σίμος	150.—
'Αθαν. Προτοψάλτης	50.—
Θεόδ. Μεγαλοοικονόμος	50.—
Γεωργ. Χρ. Σουρής	50.—
Νικ. Καρατζάς	20.—
Έμμ. Σκλάβος	100.—
Νικ. Καστριόσιος	250.—
Νικ. Παπαδόπουλος	200.—
Γεωργ. Κ. Παστός	200.—
'Αδελφοί Ε. 'Αρώνη	200.—
'Αντώνιος Πετρόχειλος	200.—
Σύνολον Δρχ.	9415.—

Ο έρανός έν Πειραιεῖ θά συνεχισθῇ μετά την επάνοδον των μελών του Διοικ. Συμβουλίου εκ Κυθήρων.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΕΝ ΠΟΤΑΜΩ

Έν Ποταμῷ έγένετο την 30ήν 'Ιουλίου ποδοσφαιρική συνάντησις μεταξύ του Ποδοσφαιρικού Όμίλου Νεαπόλεως Βοιωτών και του 'Αθλητικού Όμίλου Ποταμού εις τό έν Ποταμῷ γήπεδον του δευτέρου.

Μετά θεαματικώτατον άγώνα νικήτρια άνεδείχθη η όμάς Ποταμού διά τεσσάρων 2 έναντι 1 της Νεαπόλεως.

Τό έσπέρας έπιηκολούθησε χορός εις την πλατείαν Κορωνάιου παραταθείς μέχρι των πρωϊνών ώρῶν.

ΜΕΤΕΤΕΘΗ Ο Κ. ΠΑΠΑΝΑΝΟΣ

Διά Διατάγματος από 19 'Ιουνίου έ. έ. δημοσιευθέντος εις τό ύπ' αριθ. 56 της 3ης 'Ιουλίου 1933 φύλλον της 'Εφημερίδος της Κυβερνήσεως μετετέθη εις τό Ειρηνοδικεϊόν Μεθώνης ό Ειρηνοδίκης Κυθήρων κ. Χρ. Παπανάνος, μετατιθεμένου εις τό Ειρηνοδικεϊόν Κυθήρων του Ειρηνοδίκου Μεθώνης κ. 'Αλεξ. Χατζοπούλου.

Ο νέος Ειρηνοδίκης μετέβῃ εις την έδραν του από του παρελθόντος μηνός.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΚΟΝ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ

Την 6ην Αυγούστου, τό ύπ' αριθ. 18. 027 αυτοκίνητον συγκοινωνίας, μεταφέρων εκδρομείς εκ της 'Αγίας Μόνης και οδηγούμενον παρά του ιδιοκτήτου αυτού Δημ. Βενάρδου, παρέσυρε παρά τους Καρβουνάδες την Μπόταν Σωτηράκη, της όποιας απέκοψε τόν δεξιόν πόδα από του γόνατος, διά των οπισθίων τροχών.

Τό δυστύχημα, κατά τάς άφηγήσεις αὐτοπτών μαρτύρων, όφείλεται μάλλον εις άπροσεξίαν του θύματος, τό όποιον, καθήμενον εις τά πτερά του αυτοκινήτου, παρά τάς διαμαρτυρίας του οδηγού αυτού, επήδησεν έν κινήσει και πριν είδοποιήσῃ περί της προθέσεώς του τόν οδηγόν.

Ένεργοῦνται ανακρίσεις. Ο σωφὲρ συνελήφθη, άλλ' άφέθη ελεύθερος μετά την κατάθεσιν του θύματος, η όποία είναι σύμφωνος, όσον άφορᾷ τάς περιστάσεις, με τάς άνωτέρω πληροφορίας μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΣΙΜΟΣ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

ΟΔΟΣ ΤΣΑΜΑΔΟΥ ΑΡΙΘ. 27

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Η ΘΕΙΑ Η ΚΥΡΙΑΚΕΝΑ "ΔΗΛΑΒΕΡΗ", ΚΑΙ Ο ΓΥΙΟΣ ΤΗΣ Ο ΣΤΑΘΗΣ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΑΛ. Ε. ΚΡΙΘΑΡΗ

Κάθε βράδυ έβγαινε απ' τὸ σπῆτι της, λίγα μέτρα πὶὸ πέρα, ὡς πὺν ἀντίκριζε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ταξιάρχου.

Ἐκεῖ στεκότανε. Ἐκύτταζε μὲ τὰ γεροντικά της μάτια βρεγμέν' απ' τὰ δάκρυα τῆς πίστεως τὴν ἐκκλησίαν κι' ἄρχιζε τὴ βραδυνή της προσευχή:

— Ἀγιέ μου Ταξιάρχη, Ταξιάρχική, Ταξιάρχουλή μου!... Ἐχε με καλὰ τὴν κακομοῖρα, μὴ μὲ πάρης ἀκόμα, Ταξιάρχη μου, δίνε υἱεία στὰ παιδάκια μου καὶ στὰ ἔγγονάκια μου.

Καὶ ὅλ' αὐτὰ ἔσυνωδεύοντο ἀπὸ καταγίσιμὸ σταυροκοπημάτων. Ἡ γεροντικὴ καρδιά τῆς θείας τῆς Κυριάκειας, πλημμυρισμένη ὅπὸ αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης κι' εὐλαβείας πρὸς τὸν Ὑψιστον, παρακαλοῦσε μὲ ἀληθινὴ συντριβὴ ψυχῆς τὸν Μέγαν τοῦ Ἀρχιστρατήγου νὰ μὴ τῆς πάρῃ ἀκόμα τὴν ψυχὴ, ἀλλ' νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ χαρῇ τὴν εὐτυχία τῶν παιδιῶν της καὶ ξεχωριστὰ τοῦ Στάθου της, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἔδωκε τόσα ἑκατομμύρια, γιὰ ν' ἀνακουφίξῃ μ' αὐτὰ τὴν ἀνθρώπινη δυστυχία.

Ὅταν τελείωνε τὴν προσευχὴ τῆς πρὸς τὸν Ταξιάρχου, ἔστρεφε καὶ πρὸς τὸν Ἀγιο Χαράλαμπο, καὶ μὲ τὴν τρεμμένη φωνή της τοῦλεγε παρακλητικά:

— Ἀφσέ με στὴ ζωὴ, ἁγιέ μου Χαράλαμπάκη μου, πὺν χαίρεται ἡ καρδιά μου ν' ἀκούω τόσα καλὰ λόγια γιὰ τὸν Στάθου μου!...

Ὑστερα ἐγύριζε σιγοπερπατώντας καὶ τοῖχο-τοῖχο, γιὰ νὰ στηρίζεται καλλίτερα. Καθότανε στὴν καρέκλα της ἔξω απ' τὴν πόρτα τοῦ σπητιοῦ της καὶ δεχότανε τὰ καλησπερίσματα τῶν διαβατῶν.

Μὲ τὴν εὐλάβειαν καὶ μὲ πόση ἀγάπη τῆς φώναζε δυνατὰ—γιατί δὲν ἀκουγε— καθέναν πὺν περνοῦσε τὸ «καλησπέρα»!...

Ἐκεῖνη, πάντα καλόκαρδη καὶ γελαστή, ἀνταπέδιδε τὸ χαιρετισμὸ, βάζοντας γιὰ γαρνιτούρα καὶ τὸ ἀπαραίτητο χαϊδευτικὸ της:

— Καλησπέρα, πουλάκι μου, καλησπέρα!...

Μικρὸς, μεγάλος, ἄνδρας, γυναῖκα, ὅ,τι κι' ἂν ἦταν, γιὰ τὴν θεία τὴν Κυριάκεναι ἦταν πάντοτε τὸ «πουλάκι» της.

Ἀν μάλιστα εἶχε τὴν εὐτυχία ν' ἀγαπάται ἰδιαιτέρως απ' αὐτήν, δεχότανε τὴν πρόσκλησίν της εὐγενικῶς καὶ πρόσχαρῃ:

— Κόπιασε νὰ κάτσωμε, ἔλα νὰ σὲ τρατάρω ἕνα γλυκό. Μούστειλε απ' τὸν Πειραιά ὁ Στάθου μου, πὺν νάχῃ τὴν εὐχούλα μου.

Ὅποιος δεχότανε νὰ τὴν συντροφεύσῃ

γιὰ λίγο—κι' εἶναι ἡ ἀλήθειά πὺς δὲν ἀρνιόταν κανεὶς γιατί... τα γλυκά, ὅπως θὰ καταλαβαίνετε, ἦταν πάντοτε ἐκλεκτῆς ποιότητος—ἔπρεπε νάναί πολὺ προσεχτικὸς στὴ χαιρετούρα του. Ὅλα κι' ὅλα, μὰ ἤθελε εὐχὲς τῆς ἀρεσκείας της καὶ μόνο!... Ἀλλοίμονον σὲ κείνον πὺν θὰ τολμοῦσε νὰ τῆς ἔλεγε «καλὴ ψυχὴ»... Κατέβαζε μούτρα ἀμέσως καὶ δὲν ἀπαντοῦσε. Τοῦψαλλε σὰν ἔφευγε καὶ τὸν... ἀναβαλλόμενο, κι' ἄλλη φορὰ οὔτε πρόσκλησι, οὔτε γλυκό καὶ τὴν «καλησπέρα» μὲ δυσκολία!...

Αὐτὴ ἦταν ἡ πὺν μεγάλη της γεροντικῆς παραξενιά. Ἡθελε λοιπὸν νὰ τῆς λένε:

— Καὶ τοῦ χρόνου, θεία Κυριάκεναι, καὶ πολλὰ χρόνια νάσαι καλὰ μὲ τὰ παιδάκια σου!...

— Εὐχαριστῶ, πουλάκι μου, εὐχαριστῶ, ἀπαντοῦσε μελιχλιότατα ἐκεῖνη. Πάρε κι' ἄλλο, πουλάκι μου!...

Στὰ μικρὰ παιδιὰ ἔλεγε: «Ἐλα, παιδάκι μου, νὰ σοῦ δώσω ἕνα γλυκό, νὰ μοῦ πῇς «καὶ τοῦ χρόνου».

Κι' ἐκεῖνα, πὺν εἶχανε μάθει τὸ κόλπο, τῆς φωνάζανε στ' αὐτί: «Καὶ τοῦ χρόνου, θεία Κυριάκεναι!...».

Κάθε γέρος σὰν νοιώθει πὺς στὴν πλάτη του φορτάνονται τὰ χρόνια καὶ τοῦ κυρτώνουν ὁλοένα τὸ κορμί, πλησιάζοντας το ὅλο πρὸς τὴν κοινὴ μητέρα... «ἔνθα εἰς τὰ ἔξ ὧν συνετέθη διαλύεται», ὅσο κι' ἂν ἡ ζωὴ του ἦταν σκληρὴ, ὅσο κι' ἂν τοῦ στάθιζε ἀχαρῇ, δὲν θέλει νὰ πεθάνῃ κι' ἐλπίζει πάντοτε, ὅσο τὰ σπλάχνα του κοινιοῦνται, ὅσο δὲν ἡσυχάζουν!...

Σκεφθῆτε τώρα τὴν θεία τὴν Κυριάκεναι. Ἀπὸ χρόνια ἔκαιγε μπροστὰ της ὁ λιβανωτὸς τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ σεβασμοῦ ὅλων τῶν ἀνθρώπων πὺν ἐγνώρισε στὴ ζωὴ της. Ἡξερε πολὺ καλὰ τὰ εὐγενικὰ αἰσθήματα τῆς καρδιᾶς τοῦ παιδιοῦ της, κι' αἰσθανόταν ἀπειρὴ εὐτυχία ὅταν ἀκουγε απ' ὅλων τὰ στόματα λόγια ἀγάπης κι' εὐγνωμοσύνης γιὰ τὸ Στάθου της.

Πὺς νὰ θέλῃ νὰ πεθάνῃ λοιπὸν αὐτὴ ἡ γυναῖκα; Καμάρωνε μ' ὅλο της τὸ δίκιο βέβαια, ὅταν περνοῦσαν απ' τὸ σπῆτι της ὅλοι οἱ ξένοι πὺν ἤρχοντο στὸν Καραβᾶ, γιὰ νὰ τῆς υποβάλλουν τὰ σέβη των.

Καθέναν ζητοῦσε νὰ ἰδῇ τὸ σπῆτι τοῦ Δηλαβέρου. Ἐνα καθαρὸ μικρὸ σπιτάκι, φρεσκομαγειρισμένο, πάντα μὲ δροσεροὺς βασιλικούς σὲ γλάστρες πάνω στὰ παράθυρα πὺν τοὺς φρόντιζε ἰδιαιτέρως ἡ ἀρχοντικὴ καλαισθησία τῆς θείας Κυριάκει-

νας. Τὸ σπῆτι της τὰ τελευταῖα χρόνια εἶχε γίνοι ὁ κορβανᾶς τῆς λαϊκῆς εὐσεβείας. Περνοῦσαν απ' ἐκεῖ γιὰ νὰ φιλήσουν τὸ χέρι της ὅχι μόνον ἐκεῖνοι πὺν εἶχαν εὐεργετηθῇ ἀπὸ τὸ γυιό της, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι πὺν οὔτε τὸν ἤξεραν καν, οὔτε τὸν εἶχαν ἰδῇ ποτὲ τους.

Αἰσθάνονταν σεβασμὸ κι' ἀπειρὴ ἐκτίμησι, σεβασμὸ καὶ λατρεία μαζί, πρὸς τὴν ἀνωτερότητα αὐτῆς τῆς προσωπικότητος. Ἦταν φιλόανθρωπος; Ναι! ἀσφαλῶς εἶχε πολλὰ χαρίσματα. Φαίνεται ὅμως πὺς σ' αὐτὲς τῆς δημιουργίης φουσαεῖ ἕνας τόπος βαθεῖας ἀξιοπρέπειας, σεμνῆς περιφάνειας καὶ ἐπιβλητικῆς αὐτοκυριαρχίας, χαρίσματα ψυχικά, πὺν ἡ ἀφθονία τοῦ χρημάτων τ' ἀφῆνῃ νὰ ἐκδηλωθοῦν μ' ὅλη τους τὴ λαμπρότητα, ὑπὸ τῆς φιλανθρωπικώτερας μορφῆς, κι' ἔτσι ἐπιβάλλεται σ' ὅλες ἀνεξαιρέτως τῆς ψυχῆς, καὶ στίς πειὸ αἰσθητὲς καὶ στίς περισσότερον ἀπρόσιτες.

Ἦταν Μεγάλῃ Παράσκει... *

Ἀργὰ τὸ βράδυ ἐκυκλοφόρησε στὸν Καραβᾶ ἡ εἰδησις πὺς φθάνουν ὁ Δηλαβέρης μὲ τὸ γυιό του καὶ μὲ τὴ νύφη του γιὰ νὰ περάσουν τὸ Πάσχα στὸ χωριό. Τὴν ἀπόφαση αὐτὴ τὴν ἔλαβε μήπως ξαφνικὰ ὁ Δηλαβέρης, γι' αὐτὸ δὲν τὸ ἔξερανε πρωτίτερα, ἀλλὰ τὸ μάθανε τὴν τελευταία στιγμὴ οἱ Καραβίτες... Ὅχι, ἀσφαλῶς. Τὸχε ὑπ' ὄψει τοῦ ἀπὸ καιρὸ νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὸ τὸ ταξίδι, ἀλλὰ τὸ κρατοῦσε μυστικὸ, γιατί καταλάβαινε πὺς οἱ χωριανοὶ του θὰ βγαίνανε πρὸς ὑποδοχὴν «μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων» κι' αὐτὸ τὸν ἐπέριζε ἐπειδὴ ἦταν ἐκ φύσεως ταπεινόφρων.

Οἱ καμπάνες χτυποῦσαν λυπητερὰ. Μέσα στὴ βαρεῖα ἀπὸ τοὺς ἤχους τοὺς ἀτμόσφαιρα, τὴν πλημμυρισμένη ἀπὸ μυστικοπάθεια καὶ λύπη γιὰ τὸν θάνατο τοῦ Θεανθρώπου, ἀντήχησε τὸ σφύριγμα τοῦ βαποριοῦ πὺν ἔφθανε στὴν Ἀγία Πελαγία.

Ὅ,τι συνέβη μὲς στίς καρδιᾶς τῶν Καραβιτῶν, ἦταν κατὰ τὸ δέξυμνον! Τὸ σφύριγμα τοῦ βαποριοῦ ἔσμιγε μὲ τοὺς λυπητεροὺς ἤχους τῆς καμπάνας!

Ἐπλησίαζε ἡ ὥρα πὺν θάπρεπε νὰ γίνῃ ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου. Ὁ κόσμος εἶχε συγκεντρωθῇ στὴν ἐκκλησίαν. Ὅλοι περὶ εἶχαν πληροφωρηθῇ πὺς μέσα στὸ βαπόρι πὺν σφύριζε ἦταν ὁ Δηλαβέρης μὲ τὰ παιδιὰ του. Ἐπρεπε νὰ ἀναβάλλουν γιὰ δυὸ ὥρες τὴν περιφορὰ, μήπως μπορέσουν νὰ συμμετάσχουν καὶ οἱ ἀναμνόμενοι προσφιλέστατοι ταξιδιωταί.

"Επρεπε επίσης νά βγοῦν ὅλοι πρὸς ὑποδοχὴν. Πῶς ὁμως; Ἦσαν ἀπροετοίμαστοι... Αὐτὸ δὲν τοὺς ἡμλόδιζε διόλου. Ἀγόρασαν κερὰ, ἐπῆραν μαζί τους βεγγαλικά καὶ ἐκινήθησαν ὅλοι μὲ ἀρχηγούς τοὺς ἐφημερίους τοῦ Ἀγίου Χαραλάμπους, σὰν μιὰ μάζα συμπαγή; ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιὰ, πρὸς τὸ δρόμο πὺν ὠδηγοῦσε στὴν Ἀγία Πελαγία. Στὴν ἐκκλησίᾳ εἶχαν μείνει ὁ... καντηλανάφτης καὶ μερικοὶ γέροι καὶ γρηές, πὺν δὲν μποροῦσαν νά κινήθουν. Ὁ δρόμος ἦταν ἀμαχητός. Μόλις εἶχε τελειώσει ἐκεῖνο τὸ χρόνον, χάρις εἰς τὰς γενναίας προσφορὰς τῶν Καραβιτῶν καὶ ἰδίως τοῦ Δηλαβέρη, ὁ ὁποῖος εἶχε καὶ τὴν πρωτοβουλία τῆς κατασκευῆς.

Κι' ὁ κόσμος ἐκινεῖτο ἐλεύθερα κι' ἔτρεχε νά ὑποδεχθῇ τοὺς ἀγαπημένους του ἐπισκέπτας.

Περπάτησε ἀρκετά, περισσότερο τῆς μιᾶς ὥρας. Ὅταν ἐφθασε ὅλο ἐκεῖνο τὸ πλῆθος στὰ Καψανάδικα κι' ἀκριβῶς στὴ «μεγάλῃ βόλτα», ἀραιώσε κατὰ μῆκος τοῦ δρόμου σὲ μιὰ παρίταξη φαντασμαγορικῇ. Ὅλα τὰ κερὰ ἀναφῆκαν τὰ βεγγαλικά πετοῦσαν χρωματισμένες φλόγες· οἱ πρακτικώτεροι εἶχαν ἀνάψῃ ἀφάνες, κι' ἀσπαλάθρους, καὶ ὄχιχα καὶ τ' ἀνέμιζαν στὸν αἶρα φωνάζοντας:

—Καλῶς μᾶς ἤλθατε!!! Καλῶς ὄρισάτε! Καλῶς ἤλθατε!!!

Ἀπὸ ἀπέναντι μᾶς ἀπάντησαν μὲ φωτιές. Οἱ ταξειδιῶτες εἶχαν φανῇ στὸ «Κόκκινο ἄλωνακι». Καβάλλα στὰ μουλάρια καὶ στὰ γαϊδουράκια—δὲν ὑπῆρχαν τότε αὐτοκίνητα—ὅλο καὶ μᾶς πλησίαζαν.

Φρενίτις ἐνθουσιασμοῦ!... Ἡ λαγκαδιὰ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου εἶχε φωτιστεῖ ἀπὸ τὰ βεγγαλικά καὶ τὶς φωτιές!... Ἐκανε μεγαλοπρεπέστερη τὴν ὑποδοχὴ ἡ νύχτα, πὺν οἱ Καραβίτες θέλησαν νά διαλύσουν καίγοντας, ὅτι εὐφλεκτο βρῖσκαν μπροστά τους.

Δάκρυα, χαιρετισμοί, θερμὲς χειραψίες, φιλιὰ!... Κι' ὅλ' αὐτὰ ἀπὸ εἰλικρίνεια αἰσθημάτων πὺν δονοῦσαν τὶς ψυχές καὶ τὶς ἔκαναν νά αἰσθάνωνται ὄχι συγκινήσεως!...

Ὁ Δηλαβέρης συνεκινήθη πολὺ· συνεκινήθη μέχρι δακρύων ἀπὸ τὶς αὐθόρμητες αὐτὲς κι' εἰλικρινεῖς ἐκδηλώσεις τῶν συγχωριανῶν του.

Μὲ τὰ δάκρυα αὐτὰ τῆς συγκινήσεως καὶ μὲ αἰσθήματα ἔξ' ἴσου εἰλικρινὰ καὶ θερμά, σὰν μεγάλος προστάτης καὶ φιλόστοργος πατέρας ἐδέχετο καὶ ἀνταπέδιδε τὶς ψυχικὲς αὐτὲς τρυφερότητες μέσα στὸ περιβάλλον αὐτὸ πὺν ὁ ἰσχυρὸς σύνδεσμος τῆς ἀγάπης καθιστοῦσε ἐντελῶς οἰκογενειακόν.

Οἱ προσφιλεῖς ταξειδιῶται μὲ τὴν τιμητικὴ συνοδεία ἐφθασαν στὸ χωριό. Ἡ ἐκκλησίᾳ ξαναγέμισε κι' ἀρχισαν τὰ τροπάρια τοῦ Ἑπιταφίου,

«Ἡ Ζωὴ ἐν τάφῳ κατετέθης Χριστέ...»

Ἡ γλυκεῖα φωνὴ τοῦ Δηλαβέρη ἀντήχησε μέσα στὴν ὀλόφωτη ἐκκλησίᾳ.

Πεῖδ μεγαλοπρεπῆς, πεῖδ ἐπιβλητικῆς, πεῖδ εὐχάριστη περιφορὰ ἐπιταφίου δὲν ξανάγινε ποτέ. Ὅλοι ἦσαν ἐνθουσιασμένοι καὶ ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὴν τιμὴ πὺν τοὺς ἔκανε ὁ ἀλησμόνητος ἐκεῖνος ἀνθρωπος νά παραστῇ καὶ νά παραμείνῃ μέχρι τέλους στὴν ἱεροτελεστία, παρ' ὅλη τὴν κόυρασι καὶ τοὺς κόπους πὺν εἶχεν ὑποστῇ ἀπὸ τὸ ἐπίπονο ταξίδι του. Χρόνια εἶχε ἡ θεία ἡ Κυριάκενα ν' ἀναιβῇ στὴν ἐκκλησίᾳ.

Ὁ ἀνὴφορος τὴν κόυραζε πολὺ. Τὰ πόδια τῆς δὲν τὴν βοηθοῦσαν. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὁμως ἦρθε κι' αὐτῇ. Συμμετεῖχε ὀλόψυχα στὴ μεγάλη χαρὰ κι' ἡ γεροντικὴ καρδιά τῆς χτυποῦσε πεῖδ δυνατά, ῥυθμικώτερα καὶ ζωηρότερα ἀπ' τὴ δύναμι πὺν τῆς ἔδινε ἡ παρουσία τοῦ μεγάλου παιδιοῦ τῆς κι' οἱ τρυφερὲς περιποιήσεις τῆς ἐγγονῆς τῆς καὶ τοῦ ἐγγονοῦ τῆς.

Ἐφθασε κάποτε ἡ ἡμέρα πὺν ἀσυγκίνητος πειὰ σὶς παρακλήσεις τῆς θείας Κυριάκενας, ὁ Ἀγγελος μὲ τὴν φλογίνην ῥομφαίαν τῆς πῆρε τὴν ψυχὴ, γιὰ νά τὴν κατατάξῃ ἐν σκηναῖς ἁγίων. Καὶ ὕστερ' ἀπὸ τρία χρόνια ἔστρεψε ὁ μέγας διακόπτης τῆς ζωῆς τοῦ Εὐσταθίου Δηλαβέρη. Τὸ πένθος ἦτανε πανελλήνιον. Ἐσβυσε τὸ δυνατό φῶς πὺν ἔστελνε τὶς ἀκτίνες του σ' ὅλες τὶς σκοτεινὲς γωνιὲς τῆς ἀνθρώπινης δυστυχίας. Οἱ δυστυχισμένοι κλάψανε πολὺ. Τὸ χωριό του τὸν ἐθρήνησε. Ἐχασε τὸν ἀνθρωπο πὺν ἐλάτρευε καὶ πὺν ἡ ἀπλὴ εἶδισι... «ἔρχεται ὁ Δηλαβέρης», τῶβρισκε σὲ πάνδημο συναγεμιά γιὰ νά ὑποδεχθῇ τὸ ἴνδαμά του!!!

Δὲν τὸν ἐθρήνησαν ὁμως μονάχα γιὰ τὸ θάνατό του.

Ὁ θάνατος εἶνε ἡ κοινὴ μοῖρα τῶν θνητῶν.

Ἐπόνεσαν πῖδ πολὺ γιὰ ὅσα ὑπέφερε τὸν τελευταῖο καιρὸ τῆς ζωῆς του. Βασανίστηκε ἀπὸ πολλὰς ἀρρώστειες. Ἐκακοπάθησε τόσο ἀπ' αὐτὲς, ὥστε νά κλονισθῇ τὸ νευρικό του σύστημα, καὶ νά χάσῃ τελευταίως καὶ τὴ διανοητικὴ του ἰσορροπία. Ἐκλαψαν γι' αὐτὸ πολὺ. Καὶ τὰ δάκρυά τους, ἦσαν θερμὰ κι' ἐδλαβικὲς σπονδὲς στὸν Ὑψιστο, γιὰ τὴν ἀνάπαυσι τῆς ψυχῆς του.

Μὲ τὶς ζωηρότερες ἐκδηλώσεις συμπαθείας ἀπήντησαν οἱ ἀντάξιοι καὶ μόνοι διάδοχοι τοῦ μεγάλου πατρικοῦ ὀνόματος εἰς τὰ ἁγνὰ καὶ εἰλικρινεῖ αἰσθήματα τῶν Καραβιτῶν.

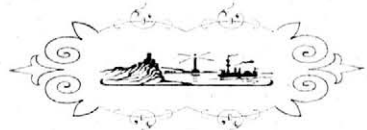
Ὁ κ. Κρίτων Δηλαβέρης, μόνος υἱὸς ἐκεῖνου, καὶ ἡ ἐρίτιμος σύζυγός του κ. Ἀθηνᾶ, ἐν ἔτος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀλησμόνητου πατρὸς τῶν ἐπεσκέφθησαν τὸν Καραβὰ πρὸς μεγάλην εὐχαρίστησιν τῶν κατοίκων του, οἱ ὁποῖοι ἀντελήφθησαν ἐκ τῆς ἐπισκέψεώς των αὐτῆς, καὶ ἐβεβαιώθησαν ἀπολύτως, ὅτι τόσον ὁ κ. Κρίτων ὅσον καὶ ἡ κ. Ἀθηνᾶ διεπνέονται ἀπὸ τὰ ἴδια εὐγενῆ καὶ πατριωτικώ-

τατα αἰσθήματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα διεπνέετο καὶ ὁ ἀλησμόνητος ἐκεῖνος. πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς συγχωρίους του.

Ὁ τόπος εἰς τὸν ὁποῖον ἐγεννήθη, καὶ οἱ ἀνθρωποι ἀπὸ τοὺς ὁποῖους κυριολεκτικῶς ἐλατρεύθη, ποτὲ δὲν θὰ λησμονηθοῦν, ἀλλὰ πάντοτε θὰ κατέχουν ἐξέχουσας θέσιν εἰς τὸ περιθώριον τῆς μνήμης των.

Αὐτὸ τὸ ἀπέδειξαν πασιφανέστατα πλέον ἀπὸ τὴν μετόβασιν των αὐτῶν εἰς Κύνθηρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐδόθη ἀφορμὴ νά ἐνώσουν ὅλοι μαζί τὶς πρὸς τὸν Ὑψιστον δεήσεις των κατὰ τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς του, καὶ νά συσφίξουν ἀκόμη περισσότερον τὰς μεταξύ των σχέσεις, ὥστε νά μὴ διασπασθῇ μετὰ τὸν θάνατόν του, ὁ ἱερὸς σύνδεσμος τῆς πατριωτικῆς ἀγάπης ἀλληλοεκτιμήσεως, σύνδεσμος ἰσχυρὸς τὸν ὁποῖον ἐσφυρηλάτησαν ὁ ἀδαμάντινος χαρακτήρ ἐκεῖνου, καὶ ἡ ἔμφυτος εὐγένεια αἰσθημάτων των συγχωρίων του.

Χ. Ε. ΚΡΙΘΑΡΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. Δ. ΚΟΡΩΝΙΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΠΟΤΑΜΟΣ - ΚΥΘΗΡΩΝ

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΥΣΥΝΕΙΔΗΤΟΣ

ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ Ν. ΚΑΨΑΝΗΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

ΟΔΟΣ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ 197

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΩΡΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ:

2-4 Μ. Μ.

ΣΤ' ΔΡΑΙΟΤΕΡΟ ΧΩΡΙΟ ΤΟΥ ΤΣΙΡΙΓΟΥ

ΕΝ' ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΡΑΒΙΤΕΣ

Στὸ οἰκερόνερο τῆς πορτοκαλιᾶς.— "Ὅπου τὸ πνεῦμα ξεχειλίζει ὅπως... τῆς θρόνης τὸ νερό.— Οἱ παράξενες ἀντιθέσεις καὶ οἱ ποιητικὲς ἐναλλαγές.— Πάσαλος πασάλω ἐκρούεται...— Καὶ ὀλίγη... ἀρχαιολογία!

Τοῦ ἐκτάκτου Συνεργάτου ΔΙΑΒΑΘ

Εἶχα δώσει τὴν υπόσχεσή μου κι' ἐπρεπε ὅπως δήποτε ν' ἀποφασίσω καὶ δευτέραν περιοδείαν «στὸ χωριὸ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν»!!

Εὐτυχῶς ἡ εὐκαιρία μοῦ ἐδόθη πράγματι πολὺ κατάλληλος, καὶ ἔσπευσα ἀμέσως νὰ ἐπωφεληθῶ. Θὰ μὲ ἀπασχολήσῃ καὶ πάλιν ἡ ζωὴ τοῦ ἐξαιρετικοῦ χωριοῦ ὑπὸ τὴν εὐθυμον πλευράν της.

Ἦστερα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ὁποίαν εἶχα τὴν εὐτυχίαν νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ νὰ θαυμάσω τὸν ἐσωτερικὸν πλοῦτον της, τόσον εἰς εἰκόνας ὅσον καὶ εἰς διακοσμήσεις παντοειδεῖς, ἐκάθισα εἰς τὸ Καφενεῖον τοῦ Σουρή, τὸ εὐρισκόμενον ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ Ἀγ. Χαραλάμπους.

Ἐνας ὅμιλος ἐκ τριῶν ἀνδρῶν, συνεζήτει μεγαλοφώνως ζητήματα ἐπαγγελματικὰ προφανῶς.

Ἦσαν οἱ ἀλευροβιομήχανοι τοῦ Καραβά.

Τὴν συζήτησιν διήνθιζε ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν δ... πλατύτατος γέλως τοῦ γνωστοῦ εἰς ὁλόκληρον τὸ Κυθηραϊκὸν κοινὸν οἰνοπνευματοποιοῦ καὶ ἀλευροβιομηχάνου, Κου Παναγιώτου Κουρβούλη.

Ἡ συζήτησις τέλος περιεστράφη, ὡς ἀντελήφθην, γύρω ἀπὸ τὸ κυνήγιον τῆς ἐποχῆς, εἰς τὸ ὁποῖον διακρίνονται ἐπὶ σκοπευτικῇ ἱκανότητι ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω ἀναφερόμενοι.

Τὸ πάθος τοῦ κ. Κουρβούλη εἶναι πασίγνωστον γὰρ τὸ σπῆρ αὐτό, ἔχουν δὲ ὑποστῇ τὰς συνεπείας τοῦ πλείστοι ὅσοι συναλλασσόμενοι μετ' αὐτοῦ, εὐρίσκοντες συχνάκις τὰς θύρας τοῦ ἀλευρομύλου τοῦ κεκλεισμένους καὶ ἀναμένοντες καρτερικῶς τὴν ἔλευσιν τοῦ... διακεκριμένου αὐτοῦ κυνηγοῦ!...

Ὁ ἐν λόγῳ κύριος αἰσθάνεται ἰδιαιτέρων συμπάθειαν πρὸς τὴν τρυφερότητα τοῦ κρέατος τὸ ὁποῖον ἔχουν... οἱ πέρδικες καὶ λέγεται, ὅτι τόσον τὸ πτίλωμά των ὅσον καὶ ἡ γλυκεῖα φωνή των, τὸν ἐνθουσιάζουν μέχρις ἀπιστεύτου σημείου!

Οἱ κακὲς γλώσσες μάλιστα συμπληρῶνουν ἔτι πρὸ τῶν θελγῆτρων των χάνει τὴν ψυχραιμίαν του καὶ πυροβολεῖ μὲν ἀλλὰ τὰ σκάγια περνοῦν εἰς ἀρκετῶν μέ-

τρων ἀπόστασιν, ἀφήνοντα ἄθικτα τὰ καλλικέλαδα καὶ πολύχρωμα αὐτὰ πετούμενα.

"Ἄν καὶ ὅλ' αὐτὰ τὰ λέγουν διὰ νὰ τὸν κατηγορήσουν, ἐν τούτοις εἶναι κατὰ τὴν γνώμην μου πρὸς τιμὴν τοῦ ἡ ἐπιδεικνυομένη δῆθεν ἀνικανότητος του, ἡ ὁποία δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ... λεπτότατος τρόπος τοῦ φέρεσθαι πρὸς τὰς ἀθῶας καὶ τρυφερὰς αὐτὰς ὑπάρξεις.

Ἐρασιτέχνης ψάλτης τοῦ δεξιοῦ καλανάρχου συναγωνίζεται ἐπαξίως εἰς γλυκύτητα καὶ ἔντασιν φωνῆς μετὰ τοῦ ἀπέναντι ἐν... καλανάρχῳ καὶ ἐπαγγέλματι συναδέλφου του!

Προσφιλὴς εἰς πάντας καὶ εἰς ὅλους εὐχάριστος.

*

Δὲν ξεύρω ἂν ἔτυχε νὰ ἰδῇτε ποτέ σας τρικυμία καὶ... γαλήνη μαζί!...

"Ἄν εἶναι δυνατόν νὰ συμβῇ ποτὲ αὐτό!

Ἐν τούτοις στὸν Καραβά βλα συμβαίνουν...

Δυὸ ἄνθρωποι θαδίζουσε πλάϊ πλάϊ... Ὁ... Σιγανούλης καὶ δ... Φουρτούνας!

Εἶναι τὸ χωριὸ φαίνεται πὺ παρυσιάζει ὅλες αὐτὲς τίς ποιητικώτατες ἀντιθέσεις... Καὶ ἡ Φύσις του καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ λὲς κι' ἔχουν κατασκευαστῇ σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνας τῶν ἀντιθέσεων τῆς Βυζαντινῆς... ἀγιογραφίας. Στὸ λαγκάδι πὺ περπατᾷτε, βλέπετε πελώριους ἄγριους μονοκόματους δράκους ὕψους 20 μέτρων μὲ ἀπότομη κατατομή, πὺ στήν κορφή τους εἶναι χτισμένα σπήτια, καὶ πλάϊ τους συνέχεια λίγο πὺ κάτω περιβόλια, κῆποι, μπαξέδες... Τὸ ἄγριο μὲ τὸ ἡμεροσφιχταγκαλιασμένα σὲ ποιητικώτατα κι' ἀξιοθαύμαστα ταμπλώ. Μπανανιές, πορτοκαλλιές, καϊσιές, μουσμουλιές, καὶ συνέχεια... ἄγριο δάσος πουρναριῶν, καὶ σκεντάμων!...

Μέσα σ' ἓνα τέτοιο τοπίο εἶναι τὸ σιδερόνερο τῆς Πορτοκαλλιᾶς.

Καθόμασ' ἓνα θράδυ στὸ τραπέζι τῆς πλαταιούλας τοῦ γιὰ νὰ φάμε καὶ νὰ πιούμε ἀπὸ τὸ θαυμάσιο νερὸ τῆς κηγῆς.

Ἐνας ἱερωμένος σεβαστὸς τὴν θῆαν μὲ λευκὴν γενειάδα καὶ ράσα μεταξωτά, μὲ

καμπυλότητα τῆς κοιλίας ἐπιδλητικωτάτην καὶ μὲ μουσικωτάτην φωνήν, ἀκούω νὰ προσφωνήται... Ἐφοπλιστής! Τὸν κυτᾶζω καλλίτερα... Κάποιος ἄλλος μὲ γλῶσσα ὀλιγώτερον εὐγενῆ, τὸν φωνάζει παπὰ Μαρούνα!!

Ἐχει καὶ θαπόρια καὶ μουσινες λοιπόν; Ἐρώτησα. Ἡ ἀπάντησις ἦταν καταφατικὴ μὲ ὀλίγες ἀκόμη συμπληρωματικὲς λεπτομέρειες αἵτινες μεθερμήνευον τὴν πλωτὴν περιουσίαν τοῦ εἰς χρῆμα ἐπαρουσιάζον τὸν εὐτυχὴ κτήτορα... πολυτάλαντον ἐκ τῶν ὀλίγων.

Ἐξετίμησα ἰδιαιτέρως τὸ πνεῦμα τοῦ ὅταν μὲ ρητὸν τῆς ἐκκλησίας ἀπήντησε ἐπιτυχέστατα εἰς τὴν χειρονομίαν μᾶς Κυρίας, τῆς ὁποίας ὅμως ἡ ἀποστομωτικὴ ἀπάντησις ὑπῆρξε τῇ ὄντι κεραυνοβόλος.

Ἡ εὐγενεστάτη καὶ περιποιητικωτάτη Κ.α. Εἰρήνη Π. Κρίθαρη, εἶχε τὴν καλωσύνη μόνη της νὰ σερβίρῃ τὰ καλοτηγανισμένα... μισοκαδιάρικα μπαρμπούνια μὲ τοὺς μακρεῖς μύστακας, τοποθετοῦσα ἀνὰ ἐν εἰς ἕκαστον πιάτο...

Κατὰ... ἱερατικὴν ὅμως σύμπτωσιν, εἰς τὸ πιάτο τοῦ ἐν λόγῳ ἱερωμένου ἔπεσαν δύο μπαρμπούνια κολλημένα, προφανῶς, ἀπὸ τὸ τηγάνισμα.

Ἐσπευσε νὰ τὰ διαχωρίσῃ ἡ καλὴ κυρία, ἡ ὁποία δὲν ἐπρόλαβε αὐτῶς, διότι τὴν συνεκράτησε ἡ... ἄβρᾶ χεὶρ τοῦ σεβαστοῦ λευτοῦ ὁ ὁποῖος ἠκούσθη λέγων:

— "Ἀκουσε παιδί μου... Οὐς ὁ Θεὸς συνέζευξε ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω!...

— Ναι πάτερ Ἀχιλλεῖ, ἀλλὰ καὶ... «ὁ ἔχων δύο χιτῶνας, μεταδότω τὸν ἕτερον τῇ μὴ ἔχοντι» ἀπήντησε ἡ Κυρία Κρίθαρη μὲ ἐτοιμότητα πὺ ἐπροξένησε κατὰ πληγὴν!

...Κι' ἐκεῖνος... δὲν ἀπάντησε!... Τὰ γέλοια καὶ τὰ συνεχῇ χειροκροτήματα ὄλων ὅσων εἶχαν τὴν εὐτυχίαν ν' ἀπολαύσουν τὴν σκηνὴν ἐσυνεχίσθησαν θορυβωδῶς ἐπὶ πολλὴν ὥραν.

Τὸ ζήτημα ἐσχολιάζετο ποικιλοτρόπως. Τὸ ρητὸν διὰ τοῦ ρητοῦ πῆγε κάποιος νὰ πῇ. Κι' ἓνας δάσκαλος ἀπ' τὴν ἄλλῃ ἄκρῃ ἀνεφώνησε. Βεδοίως: πάσαλος πα-

σάλω εκρούεται. Τὸ πνεῦμα εἶχε πιά ξεχειλήσει ὅπως τὸ νερὸ τῆς θρύσης ποῦ κυλοῦσε στὰ πόδια μας!

— Ἐρχεται καὶ τὸ **Βασιλόπουλο** ἄκουσα νὰ λέγῃ ἕνας παρακαθήμενός μου.

— Ὅλοι ἐκαλωσώρισαν τὸν κύριο ποῦ εἶχε φθάσει μ' ἕνα καλὰ ἀγγλὰδι καὶ ροδάκινα τὰ ὁποῖα ἐσκόρπισε ἀφειδῶς πάνω στὸ πλοῦσις τραπέζι μας. Ἡ εὐγενεστάτη συμπεριφορὰ του καὶ οἱ ὥραιοι του τρόποι, ἦταν κάτι τὸ ἀσύνηθες.

— Καλῶς ἦλθατε κύριε Κορωναῖο ἄκουσα ποῦ τὸν φώναζαν. Ὡστε τὸ **Βασιλόπουλο** θὰ τοῦ τῶχουμε γιὰ παρατσούκλι ἐσχέθηκα. Τὸν διπλανό μου ποῦ εἶχαν συστήσει γιὰ Κορωναῖο. Τοῦπα λοιπόν, θέλοντας νὰ τὸν πειράξω.

— Ὁ πατέρας σας θάταν ἀσφαλῶς βασιλεὺς γιὰ νᾶσαστε οἱ ἀπόγονοί του Βασιλόπουλα.

Μὲ κύτταξε μὲ ὕψος ποῦ ἔλεγε πολλά.

— Θὰ προτιμοῦσα ὄχι νὰ ἦταν, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ τὸν ἔλεγαν Βασιλέα καὶ τὸν δικό μου πατέρα' μοῦ ἀπάντησε περίλυπος...

— Ὡστε δὲν τὸν ἔλεγαν Βασιλέα; τὸν ρώτησα.

— Δυστυχῶς τοῦχαν κολλήσει τὸ ὄνομα ἐνὸς θρωμεροῦ ζωφίου, τὸ ὁποῖον... κληρονομικῶς δικαίωματι φέρω κι' ἐγώ!!!

Τ' ἀκούσατε; Κορωναῖος κι' ὁ ἕνας, Κορωναῖος κι' ὁ ἄλλος. Τί τραγικὴ ὁμῶς ἀντίθεσις; ! Βασιλέας ὁ πρῶτος, Κοργιὸς ὁ δεύτερος!!!

Νὰ ἰδῶ τί ἄλλο θ' ἀκούσω ἀπὸ τούτους ἐδῶ τοὺς ἀνθρώπους εἶπα μέσα μου.

Φαίνεται, σκέφθηκα, πὼς οἱ κλιματολογικὲς συνθήκες τοῦ μέρους αὐτοῦ εἶναι πολὺ διαφοροτικώτερες τοῦ ἄλλου νησιοῦ καὶ γι' αὐτὸ ἔχουν οἱ Καραβίται διαπλάσει χαρακτῆρα κατὰ πάντα διαφορετικώτερον τῶν λοιπῶν συμπατριωτῶν των.

Ὁ πάτερ Ἀχιλλεῖος εἶχε γίνεи διπλάσιος ἀπὸ τὸ πολὺ νερὸ καὶ τὸ φαγητὸ ποῦ εἶχε μὲ πᾶσαν... ἀδρότητα καταδροχθήσει.

— Ἐτοί χρειάζεται στὴν ἐξοχὴ φώναζε: Φαί καὶ διασκέδασις. Ἡ δουλειὰ δουλειά, καὶ τὸ γλέντι γλέντι...

— Τί ἐννοεῖ ὅταν λέγει δουλειά; Ἐρώτησε κάποιος παράξενος.

Κι' ἕνας ἄλλος ἀδιόρθωτος ἀπήντησε:

— Τὸ φαί καὶ τὴν ξάπλα!...

Ἦταν ἀνήφορος στ' ἀλήθεια πολὺ δύσκολος ὅστερα ἀπὸ κείνο τὸ ξεθωιασμένον φαγοπότι. Ἐδλεπα τὸν πάτερ Ἀχιλλεῖον νὰ φουσκώνῃ καὶ νὰ ξεφουσκώνῃ καὶ παρηγοριόμουνα.

Δυὸ μικροὺλες, δυὸ ἀξέχαστα χαριτωμένα πλασματάκια ποῦ καθένα δὲν εἶχε στὴν πλάτη του περισσότερους τῶν δέκα Μαῖων, ἢ Μαίτη Π. Κρίθαρη, καὶ ἡ Μαίτη Θ. Τζωρτζοπούλου τσαχπίνικες καὶ πικάντικες παιδικὲς ὁμορφιὲς τρέχαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ σκορπιζοντας τὴ χαρὰ καὶ τὸ γέλιο μὲ τὶς ἀθῶες παιδικὲς σκηνὲς ποῦ

δημιουργοῦσαν, τὰ τραγουδάκια, τὶς φωνούλες τους, καὶ τὰ γελάκια τους, τρέχαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ, καὶ μοιάζαν μὲ τὰ χρωματιστὰ φουστανάκια τους, σὰν πολὺχρωμες τρελλὲς πεταλούδιτσες ποῦ πετοῦν μὲ χίλιους δυὸ ἀκκισμοὺς ἀπὸ λουλουδι σὲ λουλουδι!...

Ἡ παρέα μας ἦταν πολὺ μεγάλη. Ὅλη ἡ ἐξέχουσα τάξις τοῦ Καραβῆ, μονίμων κατοίκων καὶ παραθεριστῶν, ὑπὸ τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν τοῦ Κου Παναγ. Εὐαγ. Κρίθαρη. Ὁ ἀνήφορος εἶχε κόψει τὰ πολλὰ ἀστεῖα!

Ἐν τούτοις ὁ ἀρχηγός, ὁ ὑποκινητὴς αὐτὸς τῆς εὐθυμίας καὶ ἐμφυχωτῆς κάθε ὥραιου, δὲν σταματοῦσε οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ συνεισφέρῃ τὸ κέφι του ὑπὸ τὶς ὥραιότερες καὶ πλέον ἐπιτυχημένες μορφὲς καὶ μὲ κάθε εὐγενικεῖα κι' ἀξιεπαινή θυσία, ἐπιδαφιεύων στὸν καθένα ξεχωριστὰ εἴτε περιποίησι, εἴτε λόγους, εἴτε ἔργους, τοῦ κατέβαζε τὸ ἐφευρετικώτατο μυαλό του.

Ὁ πάτερ Ἀχιλλεῖος... ὕψιστατο, ἰδιαιτέρως περιποίησις! Φθάσαμε στὰ δυὸ γεφύρια τοῦ Ἀμῆρ Ἀλῆ. Δυὸ ἄνδρες κατεβαίνανε ἀπ' ἀπέναντι. Ἀπὸ ἀπλὸ ἐνδιαφέρον μῆπως ψαρέψω κανένα παρατσούκλι, ἐρώτησα κάποιον συμβαδίζοντά μου ποῖοι ἦσαν. Μοῦ τοὺς εἶπε. Ἐμείνα ἱκανοποιημένος καὶ σὰς τοὺς προσφέρω μ' εὐχαρίστησιν. Ἰδοὺ αὐτοί.

Ὁ Καλοπλυμένος!.. καὶ ὁ... Ἀπλῶς!!

Ὅταν πιά φθάσαμεν στὸ Μάρμαρο εἶχε νυχτώσει.

Τὰ μαχαζιά παρουσίαζαν ἀξέδολογο... κοσμικὴ κίνησι.

Στὸ Καφφενεῖο ποῦ καθήμεθα, φιγουράριζε πάνω σ' ἕνα τραπέζι ὁ «Κυθηραϊκὸς Κήρυξ» τοῦ περασμένου μηνός. Ἄν ἤξεραν οἱ ἀγαπητοὶ Καραβίται πὼς μετὰ τῶν συνομιλητῶν θρискόταν, καὶ ὁ ὑποφαινόμενος... «Διαβάτης», καὶ πὼς στὸ προσεχὲς φύλλο θὰ φιγουράρουν καὶ μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς μὲ τὰ ὥραϊα τους παρατσούκλια στὶς σελίδες του, δὲν εἶμαι βέβαιος ἂν θὰ μοῦ ἐφέροντο καὶ τόσο εὐγενικά!...

Ἄν μάλιστα ἔκρινε κανεὶς ἀπὸ τὰ παρατσούκλια τῶν γύρω τρυγῶν μου, ... **Εὐλάρης, Μπιστόλης, Φασαρίας, Πλάνιας, κ.λ.π.** αἱ προβλέψεις του δὲν θὰ ἦσαν εὐνοϊκαὶ γιὰ τὸν ὑποφαινόμενο. Ἐνας ἄνθρωπος μὲ τὸ στράϊστο στὸν ὦμο περνάει δίπλα μου. Κάποιος τὸν φωνάζει.

— **Ροβινσὼν, Ροβινσὼν!** Τί δὲν μοῦ θύμησε αὐτὸ τὸ ὄνομα.... Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔχει — ὅπως κάποιος ἀδιόρθωτος, ἐν τούτοις γιὰ τὸ καλοκαίρι πολὺ ἀναφυκτικὸς καλαμπουριστῆς ἔσπευσε νὰ μὲ πληροφορήσῃ, — ἀρχαιολογικόν... πνεῦμα! Καὶ ἐξηγοῦμαι... Κάνει συνεχῶς ἀνασκαφές. Βάλληκε ν' ἀνακαλύψῃ τὸν ἀρχαῖο πολιτισμὸ τῶν Κυθέρων. Ἐχει ξεσκάσει λοιπὸν ἀρκετοὺς τάφους ἀπὸ τοὺς ὁποίους μέχρι τῶρα ἐξήγαγε ἀρκετὰ μισοσπασμέ-

να... ρογάκια, ἀσφαλῆ τεκμήρια... ἀκμάζοντος τὸ πάλαι ποτὲ Κυθηραϊκοῦ πολιτισμοῦ, ὡς ἐπιμόνως διατυμπανίζει! Ζητεῖ ἀνθρώπους νὰ τὸν ἐνισχύσουν οἰκονομικῶς πρὸς συνέχισιν τῶν ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν του...

Ἀβίξο λοιπὸν εἰς τοὺς ἀρχαιοφίλους!...

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ θαπὸρι μ' ἐπαιρνε γιὰ τὸν Πειραιᾶ. Οἱ ἐντυπώσεις ἀπ' τὸν Καραβᾶ μοῦ ἦσαν πολὺ ζωηρότερες ἀπὸ τὶς ἀπολαύσεις τοῦ ταξιδιοῦ. Γι' αὐτὸ ἄφησα τὶς δεύτερες στοὺς συνεπιβάτας μου, κι' ἀπεσύρθηκα στὴν καμπίνα μου γιὰ νὰ συγκρατήσω τὶς πρῶτες στὸ χαρτί καὶ νὰ τὶς παραδώσω τοιοῦτοτρόπως ἀκριβέστερες καὶ λεπτομερέστερες στοὺς ἀγαπητοὺς ἀναγνώστας μου. Ζαλίστικα λιγάκι, εἶν' ἡ ἀλήθεια, καὶ γι' αὐτὸ ἴσως παρέλειψα μερικοὺς... ἀξίους ἀθανάσιος. Ἄς εἶναι βέβαιοι πὼς τοῦ χρόνου τὸ καλοκαίρι θὰ τοὺς ξαναεπισκεφθῇ ὁ... ἀγαπημένος τους...

ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Υ. Γ.— Ἐάν κανένας ἀπὸ τοὺς ἀναφερομένους κακῶς ἀναφέρεται ἢ κανεὶς ἀπὸ τοὺς λησμονηθέντας ἔχει παρὰπονον, εἴμεθα πρόθυμοι νὰ τὸν ικανοποιήσωμεν πάσῃ θυσίᾳ, ἀφοῦ μᾶς καταστήσῃ τοῦτο γνωστὸν δι' ἐπιστολῆς ἀευθυνομένης εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Κυθηραϊκοῦ Κήρυκος» — διὰ Διαβάτην. Ὑπάρχουν ὡς ἐληγοφορήθην, ἐκεῖ καὶ πολλοὶ ποιηταί. Θυμᾶμαι τὸ ὄνομα ἑνός; λέγεται «**Μπερνταριδεῖδης**». Ἄν θέλουν μορφοῦν νὰ μᾶς στείλουν ποιήματά των, τὰ ὁποῖα, ἐάν εἶναι καλὰ, θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ περιοδικόν μας. Γιὰ τὸν ποιητὴ ποῦ ἀναφέρω ἐληγοφορήθην ὅτι τακτικώτατα καβαλλικεύει τὸν... Πήγασον καὶ κάνει περιοδεῖες παντοῦ. Μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι Πήγασον ἔχει ὀνομάσει τὸ... μουλᾶρι του!... Λέγει λοιπὸν σὲ κάποιον τοῦ ποιήμα:

Ἐχω τοαὶ τὸ μουλᾶρι μου τοαὶ τ' ἀγεροταῖζω
τοῦ βάζω τοαὶ τὴ σέλλα του τοαὶ πάω τοαὶ σερ-
[γανίζω.

Ἄς μᾶς στείλῃ λοιπὸν ποιήματά του! Τὰ περιμένουμε.

Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

ΔΗΜ. ΤΣΟΥΡΟΥΝΑΚΗ & ΣΙΑ

ΓΩΝΙΑ ΛΕΩΦ. ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ & ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ἐκδόσεις: Ἐπιστημονικῶν, Διδακτικῶν καὶ Μαθητικῶν Βιβλίων, Περιοδικῶν καὶ Ἐφημερίδων, Καλλιτεχνικῆ ἐκτύπωσης Ἱστολογισμῶν, Καταστατικῶν, Συμβολαίων, Ἐπιστολοκεφαλίδων, Φακέλλων καὶ ὅλη ἐν γένει ἡ ἐπεξεργασία τοῦ χάρτου. Πλήρες Βιβλιοδετεῖον.

ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΣΠΑΛΕΤΤΟ

ΘΡΥΛΛΙΚΗ ΣΥΜΦΟΝΙΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΤΡΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Φωτεινή.— Δὲν ξέρω... τί νὰ ξέρω ἐγὼ ἢ κακομοῖρα... (ἡ Διαμάντω κρέμεται ἀπὸ τὰ χεῖλη της, καὶ τὴν κοιτάζει μ' ἀγωνία) Δὲν μπορῶ... ὄχι!... δὲν μπορῶ νὰ χαρῶ.

Διαμάντω.— Καὶ ἂν αὐτὸ ποὺ σκέπτεσαι, Φωτεινή μου, εἶναι κανένα μεγάλο κακό; γιατί; Χθὲς τὸ πρωὶ μόλις ξύπνησε ἦρθε κοντά μου ἐδῶ στὸ ἴδιο μέρος, καὶ μοῦ εἶπε νὰ τῆς ἐξηγήσω ἕνα ὄνειρο ποὺ εἶδε... ἦτανε καλὸ... ἀλήθεια καλὸ... νά! ἔβλεπε πὼς τὰ δύο τῆς χέρια εἶχανε γείνη δύο μεγάλες φτεροῦγες, καὶ πετοῦσε ἀπάνω ἀπὸ μιὰν ἀγριεμένη θάλασσα· τόσο ἐλαφρὰ... σὰν πούπουλο... καὶ τὰ φτερουγίσματά της ἔκαναν κἂν—λέει—σὰν ἀστραπές...

Φωτεινή.— Καὶ ὅτι ἡ ἴδια εἶδε τὸν ἴσκιό της μετὰ τὸ νερὸ τῆς στέρνας, στὸ εἶπε κ' αὐτὸ;

Διαμάντω (τρομαγμένη).— Ἔλα, δά!

Φωτεινή.— Τὴν νύχτα μετὰ τὸ φεγγάρι!

Διαμάντω.— Ἀλήθεια;

Φωτεινή.— Καὶ ἄλλη μιὰ μέρα καταμεσήμερα, μετὰ τὸ λιπῦρι...

Διαμάντω.— Δὲν μᾶς εἶπες τίποτα!...

Φωτεινή.— Τὴν βροῖκα κλαυμένη... τὴν ῥώτησα: «Τί ἔχεις Ρέλια μου;»... ἄρχισε νὰ τρέμει σὰν καλάμι, μὰ δὲν ἤθελε νὰ μοῦ πῇ τίποτα, γιατί μοῦ ἦτανε χολιασμένη ἀπὸ μιὰ μέρα ποῦ... ἄς εἶναι... θέλεις ὁ φόβος της, θέλεις ποῦ ἦτανε ὅλο μοναχὴ μετὰ τὸ χωριὸ—γιατί ἦτανε ὅλοι στὸ θέρος, —ἀναγκάστηκε νὰ μοῦ τὰ πῇ ὅλα... εἶχε γείνη κίτρινο τὸ κορίτσι σὰν τὴν ζαφουρά... μὰ ὕστερα πάλι μοῦ τὰ γύριζε, μένα βιασμένο γέλοιο σὰν νὰ ἦτανε ἀπὸ πολὺ κρασι βαρεῖα μεθυσμένη... Φοβόταν τάχα γιὰ τὸν μάρμπα της τὸν Μηνᾶ ποῦ ἔβρισε τοὺς δικαστάδες καὶ τὸν ἔβαλαν φυλακὴ... μὰ δὲν ἦτανε αὐτὸ... ἄμπα!... ξέρεις δά, ἐγὼ δὲν γελιέμαι, ἀνάθρεψα παιδιὰ καὶ ξέρω... ἄλλα ἔχουνε στὸ μυαλό τους, κ' ἄλλα λένε... ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀληθεύει ὕστερ' ἀπὸ τὰ τριάντα.

Διαμάντω.— Δὲν βαρύνεσαι, Φωτεινή μου... Σὰν νὰ μὴ τὴν ξέρεις τὴν Ρέλια!

Φωτεινή.— Ἐγὼ; Ἄλλοι! στὸ ριζικὸ τοῦ ἀνθρώπου!

Διαμάντω.— Καὶ ποῖος τὸ ξέρει;

Φωτεινή.— Ἀμ', κάποιος θὰ τὸ ξέρει... ἐγὼ ἔμαθα νὰ λέω τὴν ἀλήθεια... ἡ Ρέλια εἶναι ὡμορφο καὶ γλυκὸ κορίτσι· καὶ μετὰ τὰ μάτια της γοητεύει κάθε παλληκάρι ποῦ θὰ τὴν ἀντικρύσει.

Διαμάντω.— Ἐ! σὲ καλὸ σου!... Δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὡμορφο ἕνα κορίτσι;

Φωτεινή.— Ναι... ναι... μὰ θέλω νὰ πῶ, πὼς τὸ ὡμορφο στὴ ζωὴ εἶναι κ' ἐπικίνδυνο... τὸ τριαντάφυλλο τὸ κόβει κανένας πὶὸ εὐκόλα ἀπὸ ἕνα ἄλλο λουλούδι ποῦ δὲν μυρίζεται καθόλου.

Διαμάντω.— Καὶ σὺ, καὶ γὼ, θαρρῶ στὰ νειάτα μας εἴμαστε ὡμορφες τί πάθαμε;... Ἔλα τώρα καὶ σὺ μετὰ τίς ιδέες σου...

Φωτεινή.— Ποῦ εἶναι τώρα ἡ Ρέλια;

Διαμάντω.— Στὰ περιβόλια!

Φωτεινή.— Μοναχὴ της;

Διαμάντω.— Πάντα μοναχὴ της... μὰ εἶναι κοντά της κ' ὁ μεγάλος σκύλος ποῦ φυλάει τὸ περιβόλι... ἂ! ἡ Ρέλια μας, δὲν ἔχει τίποτ' ἄλλο στὸ νοῦ της ἀπὸ τὴ δουλειά...

Φωτεινή.— Δουλεύει;... μπράβο!

Διαμάντω.— Καλλίτερα, ἀπὸ ἀνδρας!... (ἀκούεται ἐλαφρὸ καὶ μακρὸν τραγουδισμὸ τῆς Ρέλιας ποῦ ὅλο πλησιάζει). Νά! ἄκου τὴν!... γυρίζει... τραγουδάει πάντα τὴν εὐτυχία της, τὸ πουλάκι μου!

Φωτεινή.— (σὰν συγκινημένη) Μὲ κάνει νὰ κλαίω αὐτὸ τὸ κορίτσι... πὼς τὴν ἀγαπῶ... πὼς τὴν ἀγαπῶ...

ΣΚΗΝΗ II

Αἱ ἄνω καὶ Ρέλια

Ρέλια (ἀπ' ἔξω ποῦ ἀφίνει τὸ τραγοῦδι, καὶ φωνάζει):— Νονά! Νονά μου! (μπαίνει τρεχάτη καὶ πλημμυρισμένη ἀπ' τὰ γέλοια, μὲ ἀξινάρι στὸν ὄμο, καὶ τὴν ποδιά της γεμάτη ἀπὸ χόρτα).

Φωτεινή.— Καλῶς το, τὸ χρυσό μας!

Ρέλια (ἀκουμπάει τὸ ἀξινάρι κάπου· τρέχει, γονατίζει, καὶ φυλάει τὸ χεῖρ τῆς Διαμάντως).— Γλυκειά μου νονίτσα!

Διαμάντω.— Τί γαλίφα! τί γαλίφα!

Ρέλια.— (ποῦ κάθεται χάμω) Ἐχῶ μιὰ κούρασι... μὰ δούλεψα πολὺ, νονά μου!... ξέρεις πόσο δούλεψα κυρὰ Φωτεινή μου;... (παραπονιάρικα μὰ χαρι-

τωμένα). Κι' ὕστερα μὲ λέει ὁ ἄντρας μου τεμπέλα!... ἐμένα τεμπέλα, ἀκούς;

Διαμάντω.— Ἔλα τώρα τρελλό...

Φωτεινή.— Ἐγὼ θὰ φύγω δά... (σηκώνεται).

Διαμάντω.— Καὶ γιατί βιάζεσαι;

Ρέλια.— Γιατί δὲν μπορεῖ νὰ μὲ βλέπει, δὲν τὸ καταλαβαίνω, νομίζεις;... ἐγὼ δὲν εἶμαι καμμιά κοντὴ καὶ ὅλο αὐτὸ γιατί; Ξέρεις νονά μου, γιατί; γιὰ ζουταμάρες... πὲς της νονά μου, καὶ σὺ, νὰ χαρῆς... (πλησιάζει σουρναμένη χάμω καὶ χαϊδεύει τὴν Διαμάντω).

Φωτεινή.— (ποῦ ἔχει προχωρήσει στὸ βάθος, σὰν κενημένη ξαναγυρίζει). Ἄν νομίζεις πὼς φεύγω, γι' αὐτὸ... ἡ Ρέλια, ὅλο... καὶ ἰδιαίται χωρὶς λόγο!

Διαμάντω.— Ἔλα καὶ σὺ τώρα Φωτεινή μου... (στὴ Ρέλια). Λοιπόν, παιδάκι μου,... τῶσκαφες ὅλο τὸ περιβόλι;

Ρέλια.— Οὐ! ὅλο... καὶ νὰ δῆς νονά μου τὰ λουλούδια τῆς μηλιάς μου εἶναι κατακόκκινα σὰν νὰ εἶναι βαμμένα με βαθυκόκκινο αἷμα.

Διαμάντω.— Ἀλήθεια;

Φωτεινή.— Σὰν τὰ χελιδνία σου χρυσό μου!

Ρέλια.— Τί ψέμμα!... Τί ψέμματα ποῦ λέει... Δὲν εἶναι πειὸ χειρότερο, πειὸ κακὸ στὸ κόσμο ἀπὸ τὸ ψέμμα!

Διαμάντω (ποῦ ἐξακολουθεῖ τὴ δουλειά της).— Καὶ βέβαια τὸ ψέμμα εἶναι κακό, μὰ ἡ κυρὰ Φωτεινὴ ὅμως...

Ρέλια.— Γιατί τότε νὰ μὲ λένε ὅλοι ὠραῖα, νονά μου; σὰν νὰ μὲ ζηλεύουνε· μὰ δὲν εἶμαι τόσο ὠραῖα...

Διαμάντω.— Ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι εἶσαι ὡμορφο κορίτσι...

Ρέλια.— Δὲν θέλω νὰ μοῦ τὸ λένε! (κάθεται λυπημένη) ἐγὼ βρίσκω πὼς ὡμορφη πρέπει νὰ εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, κ' ὄχι τὸ πρόσωπο... Τὶ ὠραῖα ποῦ εἶναι νὰ ἔχη κανένας ὡμορφη ψυχὴ ὅτι λέει νὰ μὴν τὸ λέει μετὰ κακία, καὶ ὅτι ἀκούει νὰ κἀν πὼς δὲν τὸ ἀκούει· καὶ ἂν καμμία φορὰ φτάνουνε κάποιες κατηγορίες ὥς τ' αὐτιά του, νὰ μὴν ἀπαντᾷ, μόνον νὰ κάθεται νὰ κλαίη ὅπως κάνει καὶ ὁ ἀγαθὸς Θεὸς μας, γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους!

Φωτεινή.— Τὶ σοφὰ λόγια ποῦ λέει ἡ Ρέλια σήμερα.

Ρέλια.—Σωστό Εὐαγγέλιο, ἔ ; Δὲν τὰ λέω ὅμως σήμερα μονάχα, κυρὰ Φωτεινή... Νὰ κύτταξε 'κεῖ κάτω τὶς ἀνθισμένες πορτοκαλιές, κύτταξε τὶς γαλάζιες Βιολέττες καὶ τὰ κάτασπρα Γιασεμιά... τὰ πουλάκια... τίποτα δὲν ἀκοῦνε, μὰ ὅλο σκορποῦνε γύρω τους ὡμορφες καὶ γλυκόπνοες μυρωδιές, καὶ γλυκόφωνους κελαιδισμούς... Ἐσεῖς οἱ ἄνθρωποι εἴσατε ὅλοι κακοί, γιατί θέλετε νὰ πικραίνετε τὸν ἀντικρινό σας μὲ τὰ πικρά σας λόγια.

Φωτεινή.—Σὺν τρέλλες καλέ, σὺν τρέλλες !

Διαμάντω.—Σωστὲς τρέλλες !

Ρέλια.—Μὰ γιατί νονά μου ! γιατί ; (κάνει πὼς κλαίει κρυφά.) Εἶναι τρελλὸς ὁ ἄνθρωπος πὺν καταλαβαίνει τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων ; Δὲν εἶμαι τρελλὴ νονά μου μὺ φαίνεται πὼς καταλαβαίνω κατὶ μὲς τὴν ψυχὴ μου πὺν δὲν τὸ καταλαβαίνουν οἱ ἄλλοι.

Φωτεινή.—(Σηκώνεται τὴ στιγμή πὺν ἀκούονται μακρυνοὶ ἤχοι καμπάνας καὶ κάνει τὸ σταυρό της, καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι). Ἐσπερινός... Καλέ, καὶ πότε πέρασε ἡ ἡμέρα !

Διαμάντω.—Δὲν κάθεσαι ἀκόμα λίγο κυρὰ Φωτεινή μου ;

Φωτεινή.—Ἄ ! κάθησα καὶ πάρα πολὺ !

Ρέλια.—Ἀγάπησες ποτὲ τὸν ἄνδρα σου, κυρὰ Φωτεινή ;

Φωτεινή.—(Μὲ ἔκπληξι). Ὁμορφο προῶμα κ' αὐτό... (ἔπειτα γελᾷ ἑλαφρὰ σὺν κεντημένη ἀπὸ ματαιοδοξία).

Διαμάντω.—Ρέλια !

Ρέλια.—Εἶπα κανένα κακό, νονά μου ;

Διαμάντω.—Κάθε γυναίκα ἔχει κατῆκον ν' ἀγαπᾷ τὸν ἄνδρα της.

Ρέλια.—Ἐγὼ δὲν ἀγαπῶ τὸν δικό μου !

Φωτεινή.—Τὸ Στέλιο ;

Ρέλια.—Καὶ βέβαια τὸ Στέλιο δὲν ἔχω καμμιὰ δεκαριά.

Διαμάντω.—Ἐ ! παιδί μου !... θὰ πῆξουν τὰ μυαλά σου... καὶ ὁ ἥσκιος τοῦ ἀνδρός σου πρέπει νὰ εἶναι γιὰ τὴ ζωὴ σου μιὰ παρηγοριά.

Ρέλια.—(Εἰρωνικά). Ὁ ἥσκιος τοῦ ἀνδρός μου ; χὰ ! χὰ ! χὰ !... (σοβαρὰ καὶ ἀπότομα) Ἄ ! ὄχι ! ὄχι ! Ἐγὼ εἶμαι ἀνώτερη καὶ ἀπὸ τὸν ἄνδρα μου, καὶ ἀπὸ τὸν ἥσκιο του.

Φωτεινή.—Χριστὲ καὶ Παναγιά.

Διαμάντω.—Χαρᾶς τὸ... μπᾶ ! μπᾶ !

Ρέλια.—(σηκώνεται καὶ ἀνεβαίνει λίγο, ἡ Φωτεινὴ κοιτάζοντας τὴν Διαμάντω, κάνει μιὰ χειρονομία) Ἄ ! στὸ τέλος ἐγὼ σηκώνω τὸ κεφάλι... (στέκεται στὴ μέση ὀρθόκορμη). Εἶμαι τὸ γερό, τὸ ἴσιο πλατάνι, πὺν περιφρονεῖ τοὺς κεραυνοὺς τοῦ Φλεβάρη. Τ' ἀκοῦτε ; (Φωνάζει δυνατὰ). Ἐτσι μὲ θέλει ἡ Μοῖρα ! (ξανακτιποῦν ἡ καμπάνες... σιγὴ) ἡ Ρέλια φαίνεται νὰ ἐπηρεάζεται ἀπὸ κάποιον ἀόριστο φόβο)... Σκόπιζε τοὺς βελουδέ-

νιους ἤχους σου μπρούτζινη καμπάνα... Εἶσαι ἡ φωνὴ τοῦ μεγάλου Θεοῦ μας δὲν ξυπνᾷς τίποτε στὶς ψυχὲς αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων.

Διαμάντω.—(Σηκώνεται στηριζομένη στὸ ραβδί της). Τρελλάθηκες παιδί μου ; Τρελλάθηκες, Ρέλια ;

Φωτεινή.—Τί εἶν' αὐτὰ παιδάκι μου ;

Ρέλια.—Σῶπα καὶ σὺ πὺν ἐπαναστατεῖς μὲ τὰ λόγια σου τὴ Φύσι !... ἂν δὲν μπορεῖς νὰ ζῆς γιατί εἶσαι γρηὰ ἀπὸ τὴ θλίψη σου, πέθανε ! σὲ περιμένουν τὰ σκουλίκια μὲ ἀγωνία !

Φωτεινή.—Μπᾶ ! μπᾶ ! τέτοια λόγια σὲ μένα σήμερα Ρέλια ;

Ρέλια.—Ἡ γλῶσσα πὺν δὲν τὴν καταλαβαίνουν παρὰ μόνο λίγοι... Ἐγὼ μιλάω ἀλλοιωτικά ἀπὸ σᾶς... Μπορεῖτε νὰ μιλήσετε ἐσεῖς μὲ τὰ λουλουδία, μὲ τὰ ἄστρα, μὲ τὸ νηόβγαλτο φεγγάρι καὶ μὲ τὴν τριανταφυλλένια δῦσι ; Ἐγὼ μιλάω μαζί τους καὶ μὲ καταλαβαίνουν τόσο καλά, πὺν μὺ ἀπαντοῦνε μονάχα μένα γλυκοφίλημα ἀπάνω στὸ μέτωπό μου !... (σὺν κουρασμένη πέφτει στὸ σκαμνί, καὶ ῥίχνει τὸ κεφάλι της στὰ δύο της χέρια, καὶ κλαίει).

Διαμάντω.—Νά ! κλαίει τώρα !... Δὲν εἶναι καλά τὸ κορίτσι μας, δὲν εἶναι καλά !

Φωτεινή.—Δὲν βαρύνει Διαμάντω μου ! ἄλλο εἶναι !

Διαμάντω.—Τὶ λὲς καὶ τοῦ λόγου σου... τί ἄλλο μπορεῖ νὰ εἶναι ; πὲς το τί ἄλλο ;

Φωτεινή.—Τί ἄλλο !... συγχώρεσέ με Παναγία μου... Μὰ οὔτε ἐγὼ, οὔτε καὶ σὺ τὸ ξέρουμε αὐτό !

Διαμάντω.—Αὐτὸ λέω καὶ ἰγὼ !

Φωτεινή.—Διαμάντω μου, τὸ κορίτσι εἶναι ξωπαρμένο !

Διαμάντω.—Λὲς ;... δὲν πιστεύω !... (σὺν τὰ θυμᾶται ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ρέλια κλαίει) Στάσου !... σὺν νὰ ἔχῃς δίκην Φωτεινὴ μου !... (σὺν τὰ τῆς τᾶλκει μυσικά). Ὅταν ἦτανε μωρό, ἡ μάννα της ἡ μακαρίτισσα τὴν εἶχε κορμάση μὲ τὴν κούνια σὲ μιὰ συκιά... ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα τὸ κορίτσι ἀρρώστησε πολὺ καὶ φαίνεται πὼς... μὰ δὲν βαρύνει... εἶναι παρᾶξενο κορίτσι δὲν βαρύνει Φωτεινὴ μου !

Φωτεινή.—Μπορεῖ... χμ... μπορεῖ.

Διαμάντω.—(Πὺν πηγαίνει κοντὰ στὴ Ρέλια). Σήκωσε τὸ κεφάλάκι σου κοριτσάκι μου, κύτταξέ με στὰ μάτια, δὲν ἀγαπᾷς πειὰ τὴ νονά σου ;... κουτὸ κορίτσι, πὺν κλαῖς μὲ τὸ τίποτα... γιατί τί σοῦ κάναμε, μεῖς ;

Ρέλια.—(Πὺν κούβει τὸ κεφάλι της στὴ ποδιά της καὶ μὲ λυγμούς). Νονά μου !

Φωτεινή.—Δὲν σ'ἀγαπᾷμε ὅλοι, πὺν μὰς δείχνεις τόση κακία ;

ΣΚΗΝΗ III

Αἱ ἄνω — Γιώργης

Γιώργης.—(Εἰσέρχεται). Καλησπέρα !

Διαμάντω.—Καλησπέρα !

Φωτεινή.—Καλῶς ὥρισες κυρὰ Γιώργη !

Γιώργης.—(Ἐνῷ ἀκουμπᾷ ἓνα κοφίνι). Τί ἔχει πάλι ἡ τρελλονύφη μας ;

Διαμάντω.—Τί νάχη τὸ παιδί ;... Ἐ ! σήμερα κουράστηκε στὸ περιβόλι !

Ρέλια.—Ἐγὼ ; ἐγὼ, δὲν κουράζομαι ποτὲ μου !

Γιώργης.—(Πὺν κατεβαίνει). Ἐ, λοιπόν. τί ἐπαθες ;

Ρέλια.—(Μὲ κλαμμένα μάτια). Ἡ ὀχέντρα !

Γιώργης.—Γιὰ ποῖον τὸ λέει αὐτό ;

Φωτεινή.—Γιὰ ποῖον ἄλλον, παρὰ γιὰ μένα.

Ρέλια.—Ὅποιος ἔχει τὴ μυῖγα μυγιάζεται.

Γιώργης.—Σῶπα !

Φωτεινή.—Ἐ ! ἐγὼ θὰ φύγω !

Διαμάντω.—Μὰ κάθησε λίγο Φωτεινὴ μου !

Φωτεινή.—Ὅχι ! ὄχι !... ἡ κουβέντες δὲν τελειώνουν ποτέ, καὶ θάρθη καὶ ὁ ἄντρας μου...

Διαμάντω.—Ἐ ! αἱ στὸ καλὸ κυρὰ μου !

Φωτεινή.—Καλὸ νάχῃς, Διαμάντω μου !

Γιώργης.—(Ἀπὸ τὴ θέση του). Ἄ ! καὶ θὰ τὸ ξεχνούσα... πὲς τοῦ δικοῦ σου πὼς τὴν Κυριακὴ θὰ πάρῃ ἓνα ὄρκο γιὰ τὸν καυμένο τὸν Μηνᾶ στὴ Χώρα.

Φωτεινή.—Πάλι ;

Γιώργης.—Ἐ ! μὰ τὰ εἶπαμε... ἔπειτα δὲν εἶναι νὰ πῇ κανένα ψέμμα, θὰ πῇ ὅτι εἶδε καὶ ὅτι ἄκουσε !

Φωτεινή.—(Φεύγουσα μουρμουρίζει). Αὐτὲς ἡ φωτιές !... αὐτὲς ἡ φωτιές ! (φεύγει).

ΣΚΗΝΗ IV

Οἱ ἄνω ἐκτὸς τῆς Κας Φωτεινῆς

Διαμάντω.—Καὶ τί εἶναι νὰ γείνη γιὰ τὸ Μηνᾶ ;

Γιώργης.—Μμ... ξέρω καὶ ἰγὼ ;

Διαμάντω.—Μὰ νὰ φροντίσης καὶ σὺ λιγάκι...

Γιώργης.—Ὅτι μπορῶ θὲ νὰ τὸ κάμω... τελείωσε.

Διαμάντω.—Μὰ τὸν ἔχουνε στὴ φυλακὴ Γιώργη, κλεισμένο ;

Γιώργης.—Ὅχι τὸν γυρίζουνε μὲ τὸ αἷμα καὶ τὸν γλεντάνε σ' ὅλη τὴ Χώρα !... (ἡ Ρέλια μὴ γερὶ δυνατὰ γέλοια). Γελᾷς, ἐσύ ;

Ρέλια.—Ἐτσι πὺν τὰ λέτε !

Γιώργης.—(Στὴ Ρέλια). Τὸν ἄντρα σου, τὸν εἶδες σήμερα ;

Ρέλια.—(Μὲ ἀποτροπιασμό). Οὐφ !... τὸν εἶδα !

Διαμάντω.—Φέρνεται καὶ σ' αὐτὸν τὸν κακομοῖρη σὺν νὰ εἶναι κανέναν δουλὸς της... ἄς εἶναι... οὔτε τὸ σκυλί μας Γιώργη !

Ρέλια.—(Ξεφωνίζει). Ἐγὼ ; Ἐγὼ ; (Συνέχεια εἰς τὸ προδεχῆς)

ΠΟΘΕΝ Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ;

Τοῦ Μαθηματικοῦ κ. Διονυσίου Ε. Γιαννουλάτου μέλους τῶν Ἀστρονομ. Ἑταίρ. Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀλλὰ τί τάχα νὰ εἶνε αὐτὰ τὰ σπέρματα καὶ πῶς πολλαπλασιάζονται; Ἴδου μία δικαία ἀναντιρρήτως ἐρώτησις ἐφ' ἧσον διαρῶς περὶ αὐτῶν ὁμιλοῦμεν, ἃς ἀπαντήσωμεν λοιπὸν εἰς ταύτην δι' ὀλίγων.

Τὸ σπέρμα εἰς τὸ ὁποῖον ὀφείλει πᾶν φυτικὸν ἢ ζωϊκὸν ὄν τὴν ὑπαρξίν του δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο ἢ ἐν ἀπειροελάχιστον μόριον ζωσῆς ὕλης ἀόρατον διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν καταγωγὴν αὐτοῦ ἀπὸ ζῶν ὄν ἐκ τοῦ ὁποῖου ἀπεσπλάσθη, τὸ ὁποῖον ἔχει τὸ προσὸν νὰ εἶνε ἀνθεκτικότερον τοῦ γενήτορος αὐτοῦ εἰς τὰ καταστρεπτικὰ αἴτια ἐν γένει καὶ τὸ ὁποῖον διατηρεῖ ἐπὶ τινα χρόνον τὴν θανμασίαν ἰδιότητα ν' ἀναπαραγάγῃ τὸ εἶδος αὐτοῦ μεθ' ὅλων τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτοῦ, τὸ ἐλάχιστον τοῦτο τμήμα τῆς ὕλης εἶναι συνήθως σταγὼν σφαιρική, διαμέτρου χιλιοστῶν τινῶν τοῦ χιλιοστομέτρου, τοῦ μικροῦ ὡς λέγομεν οἱ εἰδικοί, καὶ ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ πρωτοπλάσματος ὅπερ εἶναι κολλοειδῆς ὕλη καὶ τοῦ πυρῆνος ὅστις εἶναι κατὰ τι πυκνότερος καὶ εὐρίσκεται εἰς τὸ κέντρον τῆς σταγόνης, ἀμφότερα δὲ ὅτε πυρὴν καὶ τὸ πρωτόπλασμα προφυλάσσονται ὑπὸ παχείας μεμβράνης, ὥστε ἐξ ὧν εἴπομεν καταφαίνεται ὅτι τὸ σπέρμα εἶναι ἀπλοῦν κύτταρον τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς δρώσης ζωῆς εὐρέθη εἰς τὴν λανθάνουσαν καὶ τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται εἰς ἐν εἶδος ὕπνου ὅστις δύναται νὰ διαρκέσῃ ἑκατὸν καὶ πλέον ἔτη, ἀναμένον εὐνοϊκοὺς ὅρους διὰ νὰ βλαστήσῃ. Τοῦτο συμβαίνει ὁσάκις ὁ ἄνεμος μεταφέρων αὐτὸ τῷ ἐπιτρέφει νὰ πέσῃ ἐπὶ τινος προσφόρου μέσου διατελοῦντος ἐν σχετικῇ ὑγρασίᾳ καὶ ὑπὸ κατάλληλον θερμοκρασίαν 10°—20° (βαθμῶν) τοῦ ἑκατονταδικοῦ, περιέχοντος ἐν διαλύσει οὐσίας καταλλήλους πρὸς διατροφήν αὐτοῦ, ὁπότε θὰ παρατηρήσωμεν αὐξήσιν αὐτοῦ καὶ ἔξοδον ἐκ τῆς προστατευούσης τὸ πρω-

τόπλασμα καὶ τὸν πυρῆνα μεμβράνης καὶ περιέργον πολλαπλασιασμὸν αὐτοῦ ὅστις μᾶς ἀποδεικνύει τὴν καταλυτικὴν χημικὴν δραστηριότητα τῆς πρωτοπλασματικῆς ἀφομοιώσεως καὶ ὅστις διενεργεῖται διὰ τοῦ κυτταρικοῦ διχασμοῦ. Τὸ κύτταρον μετασχηματίζον τὴν ὕλην τοῦ μέσου ἐν τῇ ὁποίᾳ εὐρίσκεται βυθισμένον εἰς ζῶσαν, ὕλην ἰδικήν του, αὐξάνεται κατ' ὄγκον ὅστις συνήθως φθάνει μέχρι τοῦ διπλασίου τοῦ ἀρχικοῦ, κατόπιν ὁ πυρὴν χωρίζεται εἰς δύο τεμάχια ὅτε οἱ δύο οὗτοι νέοι πυρῆνες ἀποχωρίζονται ἀλλήλων ὅτε θὰ ἔχωμεν δύο νέα κύτταρα. Τὰ νέα ταῦτα κύτταρα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θὰ μεγεθυνθῶσιν καὶ εἴτα θὰ διαιρεθῶσιν ἑκαστον εἰς δύο καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς κατὰ χρονικὰ διαστήματα ποικίλλοντα δι' ἑκαστον εἶδος.

Ἐὰν τὰ δύο νέα κύτταρα κατὰ τὴν γένεσιν αὐτῶν ἔχουσιν τὴν ἰδιότητα ν' ἀποσπῶνται τὸ ἐν τοῦ ἄλλου, τότε ἀπαρτίζουν τοὺς μονοκύτταρους μικροσκοπικοὺς ὁργανισμοὺς τὰ μικρόβια, δηλαδὴ τὰ πρωτόφυτα καὶ τὰ μονοκύτταρα πρωτόζωα, ἐν ᾧ ἐξ ἀντιθέτου ἔαν τὰ δύο νέα κύτταρα ὡς καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν ἔχασαν τὴν ἰδιότητα νὰ μένωσιν προσκεκολλημένα μετὰ τῶν μετὰ τὸν σχηματισμὸν αὐτῶν, ἀπαρτίζουν μετ' ὀλίγον μάζαν ἐξ ἀναριθμῶντων κυττάρων τὸ ὅρατὸν τοιτέστι σῶμα, θὰ ἔχωμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ πολυκύτταρα φυτὰ καὶ ζῶα τὰ ἄλλως λεγόμενα μετὰφυτα καὶ μετὰζωα. Ὅταν ταῦτα φθάσωσιν εἰς ὥριμον ἡλικίαν δύναται ν' ἀποσπᾶσιν ἐκ τοῦ σώματος αὐτῶν μερικὰ κύτταρα σπέρματα ἀδιόρατα, πρὸς παραγωγὴν νέων ἀπογόνων. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω θὰ ἠρώτα τις ποῖα ἢ πολλαπλασιαστικὴ δύναμις τοῦ κυττάρου; Καὶ ἡ ἀπάντησις εἶναι ὅτι ἡ δύναμις πρὸς πολλαπλασιασμὸν αὐξάνει κατὰ πρόοδον γεωμετρικῇ. Ἴδου ὅμως ἓνας ὅρος ὅστις δὲν εἶναι τόσον γνώριμος εἰς τοὺς μὴ μαθηματικῶς κατηρτισμένους καὶ πρὸς

κατανόησιν αὐτοῦ ἀνάγκη νὰ καταφύγωμεν εἰς τὸ σχετικὸν παράδειγμα, ἄλλωστε τὸ παράδειγμα κρεῖττον παντὸς διδασκάλου λαλεῖ. Λάβωμεν λοιπὸν ἐν πρόβατον καὶ εἰς τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐν βακτηρίδιον εἰσερχόμενον ταύτην τὴν στιγμὴν καὶ ἴδωμεν τί συμβαίνει, θὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἀνὰ 1)2 ὥραν ἑκαστον βακτηρίδιον χωρίζεται εἰς δύο νέα βακτηρίδια ἄρα εἰς διάστημα δέκα (10) ὥρων ὁπότε θὰ συντελεσθῇ ὁ εἰκοστός (20ος) διχασμὸς, ἀπλοῦς Μαθηματικὸς ὑπολογισμὸς δίδει ἑξαγόμενον 1 1)2 ἑκατομμύριον βακτηρίδια καὶ μετὰ εἰκοσίν (20) ὥρας ὅτε θὰ ἔχη συντελεσθῇ ὁ τεσσαρακοστός τρίτος (43ος) διχασμὸς θὰ ἔχωσιν παραχθῇ 8 τρισεκατομμύρια 798 δισεκατομμύρια βακτηρίδια. Ἀλλ' αὐτὸς πάλιν εἶναι εἰς ἀριθμὸς τεράστιος τοῦ ὁποῖου τὸ μέγεθος δὲν δυνάμεθα ν' ἀντιληφθῶμεν ὡς τὸν ἀπαγγέλλομεν, ἄλλωστε γνωρίζομεν ἐκ τῆς ψυχολογίας «οὐδὲν ἐν τῷ νῷ ὁμῇ πρότερον ἐν τῇ αἰσθήσει» διὰ τοῦτο θὰ προσπαθῶμεν νὰ τὸν κάμωμεν ἀντιληπτὸν ἄλλως. Οὕτω ὑποθέσωμεν ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ θέσωμεν τὰ βακτηρίδια τὸ ἐν πλησίον τοῦ ἄλλου ὡς τὰ κοκκία τοῦ κομβολογίου θὰ ἐβλέπωμεν ὅτι παρ' ὅλην τὴν σμικρότητα αὐτῶν, ἡ ὁποία εἶναι ὁ χιλιοστὰ τοῦ χιλιοστομέτρου, δύναται ν' ἀποτελέσωσιν ἄλυσσον δυναμένην νὰ περιζώσῃ ὁλόκληρον τὴν Γῆν ὥστε βλέπομεν ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ὥρων ἐν κύτταρον ὑπὸ εὐνοϊκοὺς βεβαίως ὅρους δύναται νὰ κατακτήσῃ ὁλόκληρον τὴν Γῆν διὰ τοῦ εἶδους αὐτοῦ.

Ἡ θεωρία τοῦ Arrhenius ἐν ἀρχῇ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν βακτηριδίων εἰς τρεῖς τάξεις: εἰς 1) **ψυχροφιλικὰ**, 2) **μεσοφιλικὰ** καὶ 3) **θερμοφιλικὰ**. Ἐξετάσωμεν ἑκάστην τῶν τάξεων. α.) Ἡ τάξις τῶν ψυχροφιλικῶν περιλαμβάνει τὰ βακτηρίδια τὰ ὁποῖα ἀναπτύσσονται καλλίτερον εἰς θερμοκρασίαν προσεγγιζούσας τὴν θερμοκρασίαν τοῦ τηχομένου πάγου, ἀλλ' ἀπο-

θνήσκουσιν όταν εκτεθῶσιν εἰς πολὺ ἀνωτέρας ἢ ταπεινότερας θερμοκρασίας. β.) Ἡ τάξις τῶν μεσοφιλικῶν περιλαμβάνει πολλοὺς ἀπὸ τοὺς μικροοργανισμοὺς τοὺς προκαλοῦντας καλὸν ἢ κακὸν εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα, ἡ τάξις αὕτη εἰδνοεῖται ἀπὸ θερμοκρασίας κυμαινομένης περὶ τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος. γ.) Ἡ τάξις τῶν θερμοφιλικῶν αὕτη εἰδνοεῖται ὑπὸ ὑψηλῶν θερμοκρασιῶν, ἄλλωστε τὸ λέγει καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς, εἶναι ἡ τάξις διὰ τὴν ὁποίαν κυρίως ἐνδιαφερόμεθα. Τὸ κέντρον τῆς κυμάνσεώς των εὐρίσκεται ὀλίγον κάτω τῆς θερμοκρασίας τοῦ ζέοντος ὕδατος, δηλαδὴ τῶν 100°. Τὰ θερμοφιλικὰ βακτηρίδια εὐρίσκονται πλησίον θερμῶν πηγῶν καὶ ἡφαιστειῶν, δὲν παρατηρεῖται δὲ εἰς αὐτὰ οὐδεμία ἄλλη διαφορὰ, πλὴν τῆς θερμοκρασίας, ἀπὸ τὰ ἄλλα βακτηρίδια, τὰ ὁποῖα προτιμοῦσι τὰς μετριωτέρας θερμοκρασίας. Ἐκ τούτου ὁ Arrhenius συμπεραίνει ὅτι τὰ πρῶτα ζῶντα ἐπὶ τῆς Γῆς ὄντα ἦσαν τὰ θερμοφιλά βακτηρίδια. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ θεοῦ μέρη τῆς γῆς ψυχραίνονται καὶ ἀλλάσσωσι θέσεις κατὰ τὴν πύρρον τῶν γεωλογικῶν περιόδων, ὁ Arrhenius συνεπέρανε ὅτι τὰ θερμοφιλά ταῦτα βακτηρίδια ἀνεδημιουργοῦντο διηνεκῶς. Ἐτίθετο λοιπὸν πρὸ τοῦ Arrhenius τὸ πρόβλημα ν' ἀνακαλύψῃ ἓνα παράγοντα ὅστις προὐκάλει συνεχῶς ἢ κατὰ περιόδους τὴν ἐπὶ τῆς Γῆς δημιουργίαν τῶν οργανισμῶν τούτων, ἀφ' οὗ οἱ εὐρισκόμενοι εἰς μέρη μετρίας θερμοκρασίας ἀποθνήσκουσιν. Ἐνταῦθα ἐμφανίζεται ἡ βαθεῖα γνώσις τῆς Ἀστρονομίας ἐκ μέρους τοῦ Arrhenius: Ὑπελόγησεν οὗτος τὴν θερμοκρασίαν ἣτις ἐπικρατεῖ συνήθως ἐπὶ τῆς ἀδελφῆς τῆς Γῆς μας, τῆς Ἀφροδίτης. Καὶ ἡ θερμοκρασία αὕτη προσέκυψεν ὅτε ἦτο περίπου ἡ ἰδίᾳ μὲ ἐκείνην ἐν ἣ ζῶσι καὶ ἀναπτύσσονται τὰ θερμοφιλά βακτηρίδια.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συλλογισμῶν τούτων κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ ἐπὶ τῆς Ἀφροδίτης ὄροι εἶναι εὐνοϊκοὶ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοιούτων βακτηριδίων. Αἱ σκέψεις αὗται ὠδήγησαν τὸν Arrhenius εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ἡ ζωὴ μετεφέρθη εἰς τὴν Γῆν ἐκ τῆς Ἀφροδίτης.

Ἀλλὰ πῶς; Ἐπὶ πολὺ ἀπησχόλησε τὴν Ἐπιστήμην ὁ τρόπος τῆς μεταφορᾶς τῆς ζωῆς εἰς τὴν Γῆν. Οἱ ὑποστηρικταὶ τῆς θεωρίας τῆς πανσπερμίας ὅταν ἐξηναγκάζοντο νὰ διασαφηνίσουν πῶς τὰ ζωϊκὰ σπέρματα εἶναι δυνατόν νὰ ἐφθασαν ἐπὶ

τῆς Γῆς ἀπὸ κάποιου ἄλλου σημείου τοῦ διαστήματος, μέχρι τοῦδε, δὲν ἦσαν εἰς θέσιν νὰ προτείνωσι, παρὰ δύο μόνον πιθανὰς ὑποθέσεις: Ἡ πρώτη ὑπόθεσις εἶναι ὅτι τὸ πρωταρχικὸν σπέρμα ἐφθασεν εἰς τὴν Γῆν ἀπὸ ἑτερον πλανήτην ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν διάρκειαν κατακλυσμοῦ τινός, συνεκλόνησε τὸ Ἡλιακὸν μας σύστημα κατὰ παρωχημένας περιόδους τοῦ σχηματισμοῦ αὐτοῦ καὶ ἐπέφερε τὴν προσέγγισιν τῶν πλανητῶν. Ἡ δευτέρα ὑπόθεσις εἶναι ὅτι ἡ μεταφορὰ τοῦ σπέρματος ἐφθασεν εἰς τὴν Γῆν δι' ἀερολίθων τινός, ἐκ τῶν συνήθως ἐπ' αὐτῆς πιπτόντων ἢ «δι' ἀστρικῆς κόνεως». Ἡ πρώτη τῶν ὑποθέσεων δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ διότι δὲν ὑπάρχει ἐπισήμως καὶ κατὰ τρόπον ἀναντίρρητον βεβαιωμένη τοιαύτη σύγκρουσις πλανητῶν, ἄλλωστε ἡ γῆ διήλθε περιόδους τόσον ὑψηλῆς θερμοκρασίας, ὥστε θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ διατηρηθῇ οἰαδήποτε ζωὴ ἐπ' αὐτῆς. Ἐπίσης καὶ ἡ δευτέρα ὑπόθεσις ἀπεδείχθη ἀδύνατος, καθόσον ἡ ἐνδελεχὴς καὶ μετὰ προσοχῆς ἐξέτασις τῶν βολίδων ἀπέδειξεν, ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐπ' αὐτῶν ζωὴ, μικροοργανισμός καὶ τοῦτο διότι λόγῳ τῆς προστριβῆς αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς Γῆς κατὰ τὴν πτώσιν, ἡ ἐξωτερικὴ αὐτῶν ἐπιφάνεια πυρακτοῦται, ἡ παρουσιαζομένη φωτεινὴ γοαμὴ πλήρως περὶ τούτου βεβαίω, ὁ δὲ ὄγκος αὐτῶν συνθλίβεται, ἐπομένως καὶ οἱ ἐπ' αὐτοῦ μικροοργανισμοί, ἐὰν βεβαίως ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, λόγῳ τῆς ὑπερβολικῆς θερμοκρασίας καταστρέφονται, ἄλλωστε εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι καὶ μετρία θερμοκρασία, ὡς π. χ. τοῦ ζέοντος ἐλαίου, εἶναι ἀρκετὴ νὰ φονεύσῃ οἰονδήποτε γνωστὸν εἶδος ζωῆς, κατὰ συνέπειαν ἀμφοτέραι αἱ θεωρίαι αὗται εἶναι ἀβάσιμοι καὶ συνεπῶς ἀπορριπτεῖται.

Ὁ Arrhenius δὲν διστάζει νὰ προτείνῃ τὴν ἰδέαν ὅτι αἱ ἀκτίνες τοῦ φωτός ἐνεργοῦν ἀμέσως ὡς φορεῖς, διὰ τοὺς μετανάστας τούτους εἰς τὸν πλανήτην μας. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν διατυπῶνται ὑπὸ ἐπιστήμονος τῆς περιοπῆς τοῦ Arrhenius ἡ σκέψις ὅτι αἱ ἀκτίνες τοῦ φωτός δύναται νὰ χρησιμεύσουν ὡς φορεῖς ὕλικου φορτίου. Οὕτω βλέπομεν ὅτι ὁ μὲν Einstein (Ἀλβέρτος Αἰνστάιν) Ἀστρονόμος καὶ Φυσικός, καθηγητῆς Πανεπιστημίου καὶ πλείστον Ἀκαδημιῶν διαφόρων Κρατῶν μέλος, βραβεῖον Nobel 1921, γεννηθεὶς τῇ 14ῃ Μαρτίου 1879, ἔκαμε τὸ φῶς νὰ διαγραφῇ καμπύλας, ὁ δὲ Arrhenius τὸ μετέτρεψεν εἰς ὑποζύγιον.

Ἡ ἰδέα ὅτι τὸ φῶς δύναται νὰ ἀσκήσῃ πίεσιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τὰ ὁποῖα συναντᾷ εἰς τὸν δρόμον του δὲν εἶνε καθόλου νέα. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου τῆς Μασσαλίας Boslele εἰς σύγγραμμα αὐτοῦ πραγματευόμενον περὶ τῆς νεωτέρας θεωρίας τοῦ Ἡλίου ἀποδεικνύει ὅτι αἱ ἀκτίνες τοῦ φωτός ὅσον αἰολοὶ καὶ ἄν φαίνονται ἔχουσιν δύναμιν

ὠδήσεως. Ἡ δύναμις αὕτη ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ οὐραὶ τῶν κομητῶν ἔχουσιν κατεύθυνσιν ἀντίθετον πρὸς τὸν Ἡλίον, ἐξ' οὗ γίνεται φανερόν ὅτι αἱ Ἡλιακαὶ ἀκτίνες ὠθοῦσιν τὴν οὐρὰν τοῦ κομήτου. Ἐνταῦθα θ' ἀντεῖπωσι μερικοὶ εἰς ἡμᾶς, ὅτι εἶδομεν ἢ ἠκούσαμεν ὅτι ἐνίοτε παρουσιάζονται κομήτας φέροντες οὐρὰν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ἡλίου. Τοῦτο εἶναι ἐξαιρετικὸν γεγονός καὶ πρόκειται περὶ ἐλαχίστου τμήματος, τὸ ὁποῖον καλεῖται πώγων τοῦ κομήτου. Ὁ Arrhenius ὑπολογίζει ὅτι δύο ἡμέραι ἀρκοῦσιν διὰ νὰ φθάσουν τὰ βακτηρίδια ταῦτα εἰς τὴν Γῆν ἀπὸ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ βακτηρίδιον ἔχει διάμετρον τὸ ἐν χιλιοστὸν ἐξακοσιοστὸν τοῦ χιλιομέτρου καὶ πυκνότητα τὴν τοῦ ὕδατος, θὰ φθάσῃ ἀπὸ τῆς Γῆς εἰς τὸν Ἡλίον εἰς διάστημα 20 ἡμερῶν, εἰς τὸν Δία μετὰ 15 μῆνας καὶ εἰς τὸν Ποσειδῶνα τὸν τέως ἔσχατον πλανήτην τοῦ ἡμετέρου πλανητικοῦ συστήματος, (διότι ὡς γνωστὸν ἀπὸ τοῦ 1930 εὐρέθη καὶ 9ος πλανήτης εἰς ὃν ἐδόθη τὸ ὄνομα Πλούτων) εἰς 24 μῆνας. Εἰς τὸ α του κενταύρου εἰς 9 χιλιάδας ἔτη καὶ διὰ νὰ διασχίσῃ τὴν γαλακτοχόρονταινίαν τὴν γνωστὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Γαλαξίας ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἕτερον ἐπιβαίνων τῆς ἀκτίνος τοῦ φωτός ὁ οὐράνιος οὗτος ταξειδιώτης ἔχει ἀνάγκην 6 ἐκατομμυρίων αἰώνων.

Ἐκτῶν ἀνωτέρω σαφῶς καταφαίνεται ὅτι πάντες οἱ ἀστέρες οἱ πληροῦντες τοὺς ὅρους τῆς ζωῆς ἀναντιρρήτως ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν τοιαύτην καὶ κατὰ συνέπειαν ἢ ζωὴ ἐπὶ τῆς Γῆς συμφώνως καὶ πρὸς τὴν θεωρίαν τῆς Πανσπερμίας καὶ πρὸς τὴν θεωρίαν τοῦ Arrhenius ἤλθεν ἐξ ἑτέρου πλανήτου.

Βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ ὀρίσωμεν τὸ εἶδος τῆς ζωῆς ἐπὶ τῶν διαφόρων πλανητῶν, οὐδὲ τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῆς ἐμφάνισιν, διότι ἡ φύσις πάντοτε προσαρμόζεται πρὸς τὸ περιβάλλον. Τὸ σπέρμα ἐπὶ τῆς Γῆς δύναται νὰ ζήσῃ ἐπ' ἀπειρον ὑπὸ τοὺς προαναφερθέντας ὅρους. Ἀλλ' εἰς τὸ διάστημα ὑπάρχουσι τόσαι ἀκτινοβολαὶ θανατηφόροι ἀπὸ τὰς ὁποίας μᾶς προστατεύει ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς Γῆς. Ἐν τούτοις παρ' ὅλας τὰς δυσμενεῖς συνθήκας ὅπως ἡμεῖς τὰς γνωρίζαμεν διὰ τὸ σπέρμα τῆς ζωῆς εἰς τὸ διάστημα ὑπάρχουσι πολλὰ ἀκόμη μυστήρια εἰς τὴν φύσιν ὥστε νὰ μὴ ἀποκλείηται ὅτι τὸ σπέρμα μεταφερόμενον διὰ τῶν ἀκτίνων δύναται νὰ ζήσῃ ἐν τῷ διαστήματι.

Πάντως ὅμως ταχέως, ἡ γοργῇ τῷ βήματι προχωροῦσα βασιλίς τῶν Ἐπιστημῶν Ἀστρονομία, θὰ κατορθώσῃ νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ διὰ τοῦ γνωστοῦ εἰς αὐτὴν ἀναντιρρήτου τρόπου, ἐπακριβῶς, περὶ τοῦ κεφαλαιώδους ζητήματος τῆς πολλαπλότητος τῶν κόσμων καὶ τῆς καταγωγῆς τῆς ζωῆς, πρὸς δόξαν αὐτῆς καὶ τῶν διακόνων αὐτῆς.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ε. ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΤΟΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ - ΟΜΑΣ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ 2-2 (1-1)

Ο αθλητισμός μας για πρώτη φορά θέλησε να δώσει μια συνάντησι έξω απ' το νησί μας. Κι' έτσι αφού ο πρόεδρος του 'Αθλητικού 'Ομίλου Ποταμού κ. Α. Πανάρετος συνεννοήθη με την Νεάπολιν, έκλεισε μια ποδοσφαιρική συνάντησι εις το γήπεδον τῆς δευτέρας για τὰς 9 'Ιουλίου.

Τὴν Κυριακὴν εἰς τὰς 11 π. μ. ἐπεβίβαστον εἰς βενζινακάτον οἱ 9 ποδοσφαιρισταὶ μας μετὰ 4 ἀναπληρωματικοὺς καὶ μετὰ ἀρκετοὺς ἐκδρομεῖς καὶ σὲ δυὸ ὥρες εὐρίσκοντο στὴ Νεάπολιν.

Ἀφ' οὗ ἐγευμάτισαν ἐλαφρὰ καὶ ἀνεπαύθησαν ἐπὶ δίωρον, τὴν ὅην μεταμεσημβρινὴν κατηρθύνοντο εἰς τὸ γήπεδον, μετὰ τὴς ὁμοιόμορφες στολῆς των.

Στὰς 6 1/2 ἀκριβῶς ἐκάλεσεν ὁ διαιτητὴς τὰς ὁμάδας εἰς τὸ γήπεδον. Οἱ ποδοσφαιρισταὶ μας συγκεντρωθέντες εἰς τὸ κέντρον τοῦ γηπέδου καὶ ζητωκραυγάζοντες κατελάμβανον τὰς θέσεις των.

Εἰς τὸ πρῶτον ἡμιχρόνιον ἔχουν ἀντίθετον τὸν ἄνεμον ὅστις εἶναι σφοδρότατος, παρὰ ταῦτα ὅμως εἰς τὸ 20' παραβιάζον διὰ πρώτην φοράν τὸ τέγμα τῶν ἀντιπάλων, ἀπὸ ἰσχυρὸν σοῦτ τοῦ μέσα δεξιά.

Ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ ἀναλαμβάνει τὴν ὑπεροχὴν ἡ ὁμάς τῆς Νεαπόλεως καὶ βοηθοῦντος τοῦ ἀνέμου ἰσοφαρίζον εἰς τὸ 40'.

Εἰς τὸ β'. ἡμιχρόνιον καὶ εἰς τὸ 15' ὁ ἔξω ἀριστερὰ τῆς ὁμάδος μας ἀναγκάζει τὸν τερματοφύλακα τῶν ἀντιπάλων, κατόπιν ὁραίου συνδυασμοῦ τῶν κυνηγῶν μας, νὰ συλλέξῃ διὰ δευτέραν φοράν τὴν μπάλλαν ἀπὸ τὰ δίκτυά του.

Ἡ ὑπεροχὴ τῆς ὁμάδος μας ἐξακολουθεῖ. Εἰς τὸ 34ον λεπτὸν ἡ σφαῖρα περιέρχεται εἰς τοὺς ἀντιπάλους, οἵτινες κατέσχοντα ταχύτατα. Δημιουργεῖται μετὰ πρὸ τοῦ τέγματος τῶν ἡμετέρων καὶ δι' ὁραίου γωνιακοῦ σοῦτ ἰσοφαρίζον

τὸν ἀγῶνα. Τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἠλλοιώθη μέχρι τέλους τοῦ ἡμιχρονίου καὶ ὁ διαιτητὴς ἐσφύριζε τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος μετὰ τὰς ὁμάδας ἰσοπαλούς.

Ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους διεκρίθη ὁ τερματοφύλαξ Λεσφότης, ὅστις ἔκαμε θεαματικώτατα πλυνζόν, ἀπὸ δὲ τὴν ὁμάδα τῆς Νεαπόλεως ὁ χάφ Σταθάκης.

Ἡ ὁμάς μας ἔπαιξεν ὡς ἑξῆς: Λεσφότης, Ἰωαννίδης, Κατσούλης, Δάβας, Κορωναῖος, Χαληρῆς, Μιχαλακάκης, Καλλιγέρης, Πανάρετος. Εἰς τὸ β'. ἡμιχρόνιον ὁ Κατσούλης ἀντεκατεστάθη ἀπὸ τὸν Μένεγον.

Μὲ ἐξαιρετικὴν εὐθυμίαν καὶ τάξιν ἐδείπνησαν οἱ ἀθληταὶ μας καὶ τὴν δευτέραν εἰς τὰς 11 π. μ. εὐρίσκοντο εἰς Ποταμόν, ἔνθα τοὺς ὑπεδέχθησαν οἱ φίλοι μετὰ ἐνθουσιασμόν διὰ τὸ τιμητικώτατον ἀποτέλεσμα.

Ο ΦΙΛΑΘΛΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι

Ο κ. Χαράλαμπος Π. Καστρίσιος ἔμπορος καὶ ἡ δεσποινὶς Σοφία θυγ. Μ. Βενάρδου ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των ἐν Πειραιεὶ τὴν 18 Αὐγούστου ἐν εὐρυτάτῳ κύκλῳ συγγενῶν, φίλων καὶ συμπολιτῶν.

Μετὰ τὸ μυστήριον, τὸ εὐάριστον ζεύγος ἀνεχώρησε διὰ τὸ γαμήλιον ταξίδιον του ἀνὰ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ Μακεδονίαν.

— Ο κ. Νικόλαος Γ. Καστρίσιος, Ξυδάτος, καὶ ἡ δεσποινὶς Εἰρήνη Θ. Γερακίτου, ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των ἐν Πειραιεὶ τὴν 31 Αὐγούστου.

— Ο κ. Ἐμμανουὴλ Μ. Καρατζᾶς καὶ ἡ δεσποινὶς Ὀλγα Κ. Ζαρηὶ ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των ἐν Αἰγίνῃ τὴν 20 Αὐγούστου ἐν στενῷ κύκλῳ.

Χαράλαμπος Κ. Ζαντιώτης
Μαρία Σ. Σεργάκη

ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Αὐγούστου
Τοὺς νεονύμφους συγχαίρει ἡ διεύθυνσις τοῦ «Κυθηραϊκοῦ Κήρυκος» εὐχομένη εἰς αὐτοὺς τὸν βίον εὐτυχῇ.

Βαπτίσεις

Ἡ κ. Μαρούλη σύζυγος Βρεττοῦ Βενάρδου, ἀνεδέξατο ἐκ τῆς κολυμβήθρας τὴν 20 Αὐγούστου ἐν Ποταμῷ, τὸ θυγάτριον τοῦ κ. Ἰωάννου Σοφίου, ὀνομάσασα τοῦτο Φιορεντία.

Δωρεαὶ

Ο κ. Νικόλ. Κορωναῖος ἢ Φαγάνας, παραγγελιοδόχος ἐν Πειραιεὶ, εἰς μνήμην τοῦ ἀποβιώσαντος Νικολ. Κορωναίου, θείου του, προσέφερεν εἰς τὴν Κοινότητα Καραβᾶ μεγάλην λάμπαν βενζίνης 2000 κηρίων διὰ τὴν πρὸ τοῦ Ἁγίου Χαράλαμπος τοῦ Καραβᾶ Πλατεῖαν.

— Ο ἄρτι ἐπανελθὼν εἰς Κύθηρα ἐξ Ἀμερικῆς συμπολίτης κ. Παῦλος Σάμιος ἐκ Φατσαδίκων, προσέφερεν εἰς τὴν Μονὴν Μυρτιδίων ἑκατὸν (100) δολλάρια.

— Ο κ. Ἐμμανουὴλ Στρατηγὸς ἀπέστειλεν ἐξ Ἀμερικῆς εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Μονῆς Μυρτιδίων δολλάρια δέκα (10) μετὰ τὴν ἐντολὴν ὅπως δι' αὐτῶν τελεσθῇ μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῆς ἀειμνήστου συζύγου του Ἑλένης, ὅπερ καὶ ἐγένετο τὴν 14 παρελθόντος μηνὸς Αὐγούστου.

Ἀναχωρήσεις

Μετὰ τὴν ὀλιγόμηνον ἐνταῦθα διαμονήν του, ἐπιστρέφει καὶ πάλιν εἰς Αὐστραλίαν ὁ ἀξιότιμος συμπολίτης μας κ. Μηνᾶς Κρίθαρης ἢ Καθαρός. Εἰς τὸν ἀναχωροῦντα, ἐκφράζομεν θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἐνταῦθα ἀρίστην διαγωγὴν του καὶ εὐγένειαν, μὴ

ΚΥΘΗΡΑΪΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

ΚΥΘΗΡΑΪΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΞΙΣΤΟΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΗΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Τὸ Διοικ. Συμβούλιον, κατὰ τὸ διάστημα τῆς θητείας του, εἶχεν ἱκανοποιήσει τὰς προσδοκίας τῶν συμπολιτῶν, οἱ ὅποιοι διὰ τῆς ψήφου των ἐνεπιστεύθησαν εἰς αὐτὸ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἀρτισυστάτου σωματείου. Μεσοῦντος τοῦ ἔτους 1902, ἔληξεν ἡ θητεία τοῦ πρώτου Διοικ. Συμβουλίου, ὅπερ ἐμφανίζεται πρὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως τὴν 3 Ἰουνίου 1902 ἵνα λογοδοτήσῃ πρὸς αὐτὴν καὶ νὰ καταθέσῃ τὴν ἐντολὴν διὰ νὰ διεξαχθοῦν ἀρχαιρεσίαι πρὸς ἀνάδειξιν τοῦ νέου Διοικ. Συμβουλίου.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος Εὐστάθιος Δηλαβέρης λογοδοτεῖ ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, καὶ εὐχαριστεῖ τὰ μέλη διὰ τὴν συνδρομὴν τὴν ὁποίαν τῷ παρέσχον κατὰ τὸ τριετές χρονικὸν διάστημα τῆς θητείας του.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις συγκαίρει τὸ Διοικ. Συμβούλιον διὰ τὴν δρᾶσιν του καὶ μετὰ τοῦτο προβαίνει εἰς τὰς Ἀρχαιρεσίας ἐκ τῶν ὁποίων ἀνεδείχθη τὸ νέον Συμβούλιον τοῦ ὁποίου μετέσχον οἱ ἑξῆς Συμπολίται: Πρόεδρος Εὐστάθιος Δηλαβέρης, Ἀντιπρόεδρος Κωνστ. Κατσούλης, Ταμίας Παναγιώτης Καστρίσιος, Γραμματεὺς Θεόδωρος Σοφίος, καὶ Σύμβουλοι οἱ: Θεόδωρος Λατῆρας, Νικόλαος Παπαδόπουλος, Ἰωάννης Ἀρχοντούλης, Δημήτριος Καψάνης, Ἀναστάσιος Κομνηνός, Νικό-

ἐνοχλήσας οὐδένα καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς του.

Αἱ εὐχαὶ ὅλων μας θερμοαί, εἵχονται αὐτῷ αἰσίαν τὴν εἰς Αὐστραλίαν ἀφίξιν του καὶ πλουτοφόρον σταδιοδρομίαν.

Ἐν Καραβᾷ τῇ 15 Αὐγούστου 1933.

Ὁ συμπολίτης αὐτοῦ

Δημοδιδάσκαλος

Πάνος Διακόπουλος

— Ὁ Πρόεδρος Καραβᾶ κ. Ἀριστείδης Διακόπουλος ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ χωρίου μας μεταβαίνων εἰς τὰ λουτρά Αἰδηφοῦ πρὸς λουτροθεραπείαν.

λαος Ἀνδρόνικος, Παναγιώτης Κυπριάδης καὶ Κωνσταντῖνος Τριφύλλης.

Οὕτως ἀπετελέσθη τὸ δεύτερον Διοικητικὸν Συμβούλιον τὸ ὁποῖον ὡς πρώτη φροντίδα του θέτει τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν βαρῶν ἀπὸ τῆς περιουσίας τῆς Ἀδελφότητος διὰ νὰ καταστήσῃ αὐτὴν οικονομικῶς ἀνεξάρτητον καὶ συνεπῶς ἱκανὴν νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν ἱερὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον συνέστη.

Ἀνὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ φανῇ ταχύτατα συνεπὲς πρὸς τὴν τοιαύτην ὑποχρῶσιν του τὸ Διοικητ. Συμβούλιον ὅπερ ἐμφανιζόμενον διὰ πρώτην φορὰν πρὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τὴν 27 Ἀπριλίου 1903 ἐκθέτει τὴν κατάστασιν τοῦ Σωματείου διὰ τοῦ Προέδρου του Εὐσταθίου Δηλαβέρη: λέγοντος, ὅτι χάρις εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν συμπολιτῶν Θεόδωρον Λατῆρα, Δημητρίου Καψάνη, Νικολάου Παπαδοπούλου, Κων. Τριφύλλη καὶ Ἰωάννου Ἀρχοντούλη, αἵτινες προσήνεγκον ἐκτάκτους εισφορὰς προστεθείσας εἰς τὰ ἐν τῷ ταμείῳ χρήματα, συνεκεντρώθη ποσὸν 4.000 δραχμῶν. Μὲ τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο καὶ μὲ δάνειον ἐκ 4.000 δραχμῶν δοθέντος παρὰ τοῦ συμπολίτου Μιχ. Μεγαλοοικονομοῦ ἐπληρώθη ὁ ἐνυπόθηκος δανειστικὴς τῆς οἰκίας τῆς Ἀδελφότητος. Τὸ δάνειον τοῦ Μιχ. Μεγαλοοικονομοῦ ὁ πρόεδρος χαρακτηρίζει «ἐπιτυχὴ συνδυασμὸν» ἐπιτευχθέντα χάρις εἰς τὰς προσπάθειάς τοῦ Ταμίου τῆς Ἀδελφότητος Παν. Καστρίσιου, διότι ὁ δανειστής ἀνέλαβε τὴν ὑποχρῶσιν νὰ δέχεται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους ὅσα χρήματα ἤθελον τῷ καταβάλλει.

Καὶ τελειώνει τὸν λόγον του ὁ Εὐστάθιος Δηλαβέρης διὰ τῶν ἑξῆς:

«Ὡστε πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους μας χρεαζόμεθα εἰσεῖν 4.000 δραχμῶν, δι' ὃ παρακαλῶ τὰ ἀξιότιμα μέλη ὅπως ἐξακολουθήσωσι μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας καὶ ζήλου εἰς τὴν καταβολὴν τῆς μηνιαίας των συνδρομῆς πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους μας. Τότε καὶ μόνον τότε θὰ δυνηθῶμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι δύ-

νεται νὰ πληρωθῇ ὁ ἱερὸς τῆς Ἀδελφότητος Σκοπός. Τότε καὶ μόνον τότε δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐν ὅσῳ θὰ ὑπάρχῃ ὁ Πειραιεύς, ἀσφαλῶς θὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότης ἐν Πειραιεὶ καὶ θὰ δύναται νὰ δώσῃ χεῖρα βοηθείας εἰς τυχόν ἀναξιοπαθοῦντας πατριώτας».

Μέχρις ἐδῶ ἡ δρᾶσις τοῦ Συμβουλίου περιορίσθη εἰς τὴν διοργάνωσιν τοῦ Σωματείου καὶ μόνον, ἵσως διότι δὲν ἐνεφανίσθη μέχρι τῆς στιγμῆς ζήτημα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος. Τὸν Ἰούνιον ὅμως τοῦ 1903 δίδεται ἀφορμὴ νὰ ἐργασθῇ καὶ διὰ ζητήματα ἀφορῶντα τὴν νήσον μας, ἀνέκυψε τὸ ζήτημα καταργήσεως τῆς Ἐπισκοπῆς Κυθήρων. Τὰ ἔγγραφα τὰ ὁποῖα ἔχομεν ὑπ' ὄψει μας ὡς ἑξῆς παρουσιάζουν τὰ πράγματα. Ὁ τότε ἐπίσκοπος τῆς νήσου μας Καβαθὰς ὑπέεικον εἰς παρακλήσεις τῶς ἐξοδημῶν ἀποφασίζει ὅπως ἡ περιοδεία τῆς Εἰκόνας Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης ἐπεκταθῇ καὶ μέχρι τοῦ Ποταμοῦ.

(Συνέχεια εἰς τὸ προεχές)

Κοὺς Κοὺς: Φ. Ἀρώνην, Σπ. Βασιλάκον, Παν. Καστρίσιον, Νικόλ. Καλλιγερν, Κων. Κανέλλην, Γεώργ. Κανέλλην, Ἀναστ. Κομνηνόν, Δημ. Κατράκη, Ἀθαν. Μαζαράκη, Ἀδελ. Ἀθ. Μεγαλοοικονομοῦ, Σπ. Μεγαλοοικονομόν, Ἀντών. Πετρόχειλον, Βασίλ. Πετρόχειλον, Γεώργ. Σακελλαράκη, Βασ. Τζιγκεύνην, Λουκᾶν Τσιμιστῆν, Εὐάγγ. Σουρῆν, ΕΝΤΑΥΘΑ.

Ἑστιατόριον «Παλλάδιον», Δημ. Κορωναῖον, Ἑμμ. Κοντολέοντα, Ἀδελ. Μαυρομμάτη, Σωτῆρ. Τσαμπηράν, Ἑμμ. Καρύδην, Παν. Βενιέρην. ΑΘΗΝΑΣ.

Π. Ζαντιώτην, Δημ. Κομνηνόν, Σπυρ. Πανάρετον, Θεόδ. Κασιμάτην, Νικόλ. Φατσέα, Θεόδ. Μαρέντην, Ἀντών. Καλλιγερν, Μεταξ. Μπαβέα, Δαμιανόν Στρατηγόν, Παν. Κ. Μεγαλοοικονομόν, ΚΥΘΗΡΑ.

Panoyotis Souris, Anastage Tzortzopoulos, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ. Συνδρομαί σας ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν.